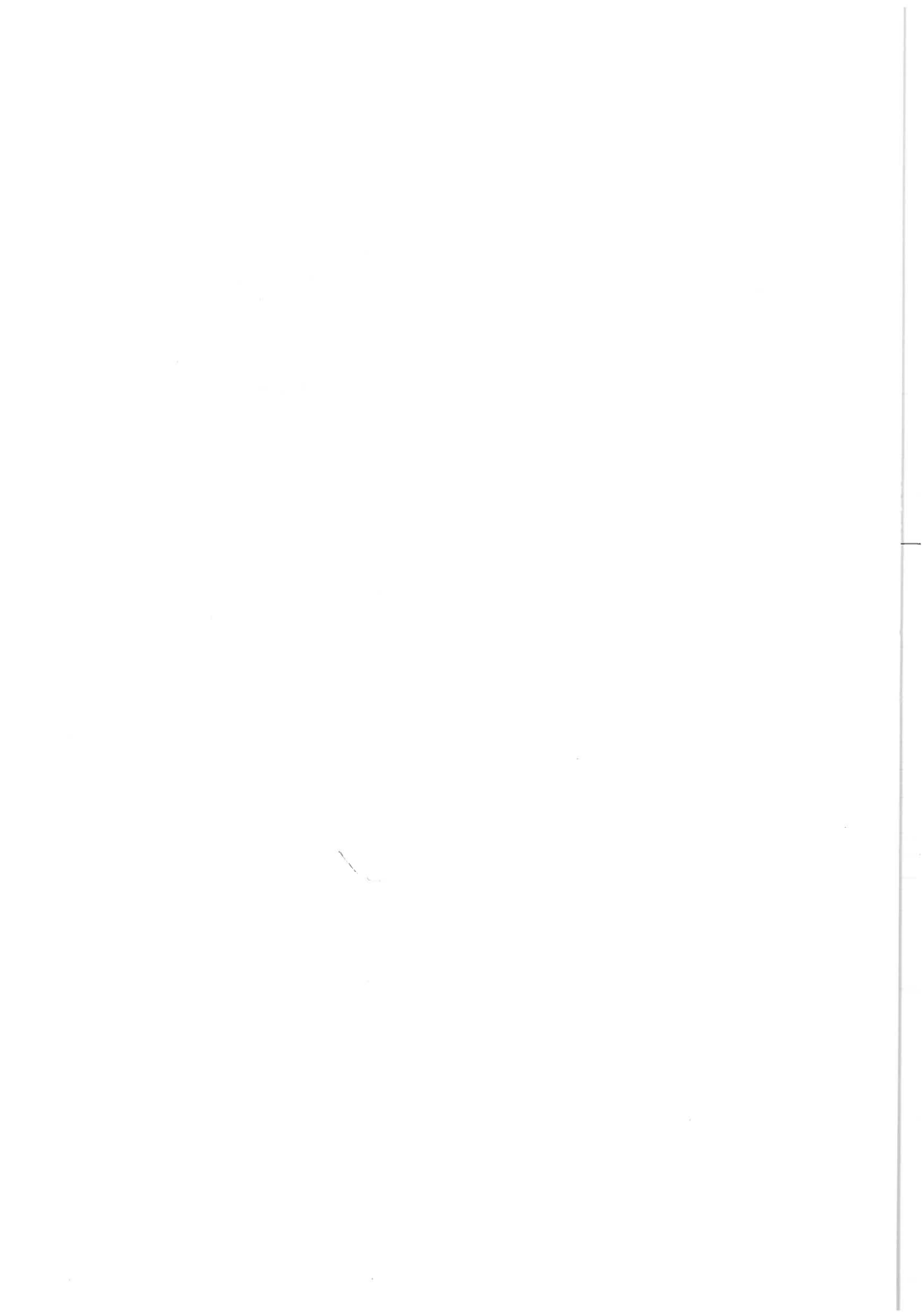

INNOVATIE
IN DE
ZORGSECTOR

drieharingestraat 6
postbus 1568
3500 bn utrecht
telefoon: 030 319946

(Bibz)

B 2242 (90-91)

1a

INNOVATIE IN DE ZORGSECTOR

JAARBOEK 1990/91

samengesteld door:
NIVEL, NcGv, NZi, LBC

**Uitgegeven in opdracht van het
Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur**

**Voor aanvraag van gegevens uit de Registratie Zorgvernieuwings-
projecten kunt u zich wenden tot:**

nederlands instituut
voor onderzoek van de
eerstelijnsgezondheidszorg

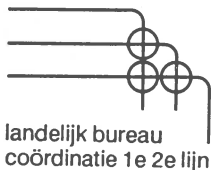
Drieharingstraat 6, Utrecht
postadres: postbus 1568
3500 BN Utrecht
telefoon: 030 319946
fax: 030 319290

Oudlaan 4, Utrecht
postadres: postbus 9696
3506 GR Utrecht
telefoon: 030 739911
fax: 030 739560

Da Costakade 45, Utrecht
postadres: postbus 5103
3502 JC Utrecht
telefoon: 030 935141
fax: 030 961020

Grote Spui 13
3811 GA Amersfoort
telefoon: 033 726811

Omslagontwerp C. Koevoets, Bloemendaal
Bureauredactie en layout Editor, Rotterdam

ISBN 90 5250 135 1

© 1991-Ministerie van WVC, Rijswijk

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de uitgever die daartoe door de auteur met uitsluiting van ieder ander onherroepelijk is gemachtigd.

Woord vooraf

Op veel plaatsen vinden projecten en experimenten plaats waar creatief en met inzet wordt ingespeeld op veranderende behoeften in onze gezondheidszorg. Ik ben daar blij om. Het toont, dat zorgvernieuwing leeft in het veld.

De gezondheidszorg staat voor nieuwe uitdagingen. Bij de toenemende vergrijzing moet behandeling en zorg geboden worden aan een relatief steeds ouder wordende groep mensen. De zorgverlening aan het toenemend aantal chronisch zieken moet geoptimaliseerd worden. Nieuwe ontwikkelingen in de medische wetenschap doen hun intrede. En de vragen en wensen van mensen ten opzichte van de gezondheidszorg wijzigen zich: meer thuiszorg, betere toegankelijkheid van de zorg, meer openheid.

Het veld zelf weet bij uitstek wat er aan zorgvernieuwing kan en moet gebeuren. Op de hoogte van de huidige praktijk, de inhoud en de organisatie van de zorg, zullen zij de nieuwe ideeën aan kunnen reiken voor de wijze waarop 'zorg op maat' gerealiseerd kan worden.

De overheid heeft daarbij naar mijn opvatting twee taken. In de eerste plaats moet de overheid zorgen dat er goede voorwaarden gecreëerd worden, opdat het veld met haar inspiratie de benodigde veranderingen kan bewerkstelligen. We doen dat de komende jaren door te werken aan een bestuurlijke vernieuwing die de inzet vormt van de stelselwijziging. Zorgaanbieders, verzekeraars en gebruikers zullen in toenemende mate de verantwoordelijke partijen worden voor de vormgeving van onze gezondheidszorg. In de tweede plaats heeft de overheid een stimulerende taak door wenselijke ontwikkelingen te bevorderen en te ondersteunen.

In dit laatste kader past onze ondersteuning aan de registratie van innovatieve activiteiten in de Nederlandse gezondheidszorg en de publikatie daarvan. De in de projecten opgebouwde kennis en ervaring kan immers voor velen van belang zijn bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven of de uitwerking daarvan in de eigen situatie. Het zou jammer zijn, als deze kennis niet veel breder benut zou worden worden.

Vorig jaar heb ik daarom gevraagd aan drie onderzoeksinstituten, het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg, het Nationaal Zie-

kenhuisinstituut en het Nederlands centrum voor Geestelijke volksgezondheid en aan het Landelijke Bureau Coördinatie eerste/tweede lijn om gezamenlijk een inventarisatie uit te voeren van alle innovatieve projecten in de gezondheidszorg. Uit deze gezamenlijke registratie is een selectie gemaakt die u in dit Jaarboek beschreven ziet.

Het Jaarboek geeft een zo gevarieerd mogelijk overzicht van zorgvernieuwende projecten. Een overzicht dat dient als wegwijzer en als informatiebron over inhoud en werkwijzen van allerlei zorgvernieuwende activiteiten. Hopelijk werkt het ook als wegwijzer in het proces dat nodig is om van uitdaging tot nieuwe projecten te komen.

De Staatssecretaris van WVC,

Hans J. Simons

Inhoud

Inleiding	15
1 Algemene populatie	25
<i>1 - 1 Algemene populatie in de thuiszorg</i>	25
Aanvullende thuiszorg door geheel Nederland	25
Beter Gezond	26
Beter Thuis	27
EHBO-project	28
Ergotherapie in de eerste lijn	29
Ergotherapie in de thuiszorg	30
Experiment gezondheidszorg Almere	31
Innovatieproject samenwerking informele en professionele zorg	32
Intensieve thuiszorg (deelproject SAREZO)	34
PreTensie project (preventieve hypertensie)	35
Twee voor twaalf: centra voor thuiszorg Den Haag	36
Zilverzorg	38
Zorgcoördinatie Almere	39
<i>1 - 2 Algemene populatie in de thuiszorg en in instellingen</i>	40
Zorgverleningsproject Oost-Zeeuws-Vlaanderen	40
Zorgvoorzieningen Velslerbroek	41
<i>1 - 3 Koepelprojecten, doelgroep per deelproject verschillend</i>	42
Kempenzorg	42
Project samenwerking eerste/tweede Lijn	43
Protocollenproject	44
Stichting Samenwerkingsverband van Eerste en Tweede Lijn voor Regionale Gezondheidszorg (SAREZO)	46
Thuiszorg Zuidoost	48
Zorg op één lijn	49
2 Ouderenzorg	50
<i>2 - 1 Ouderen, algemeen</i>	50
Demonstratieproject substitutie ouderenzorg in Zuidoost-Groningen	50
Geïntegreerde ouderenzorg Nieuwegein	52
Integrale ouderenzorg Aalten	53

Integrale ouderenzorg Over-Betuwe	55
Multidisciplinaire behandeling/Zorgteams	57
Project Integraal Ouderenwerk	58
Samenwerkingsverband integratie ouderenzorg	60
Substitutie in de zorgverlening aan ouderen op Noord- en Zuid-Beveland	62
Substitutie van verpleeghuiszorg naar verzorgingshuizen	64
Substitutie verpleeghuiszorg De Blaauwe Hoeve	65
Totaal ouderenbeleid Venlo	66
Zorg op maat voor ouderen	67
2 - 2 <i>Thuiswonende ouderen</i>	68
Coördinatie thuiszorg	68
Dagverzorging Zuiderheide	69
Individuele zorgsubsidie	70
Laat ouderen thuis	71
Proefproject periodieke opvang bejaarden	72
Project integrale ouderenzorg	73
Project intensieve thuiszorg en mantelzorg	74
Project thuiszorg Baarn/Soest	75
Substitutieproject ouderenzorg	76
Thuiszorgcentrum Muntendam	78
Zorgbemiddeling in Ede	79
Zuiderpolder-project: zelfstandig wonen en toch verzorging	80
2 - 3 <i>Psychogeriatrische patiënten</i>	81
Anton Pieck-hofje: een woon- en zorgvoorziening voor dementerende ouderen	81
Consultatiebureau voor ouderen	82
De vrijwillige hulpdienst	83
Deeltijdbehandeling	84
Dementiebehandeling in home-teams (deelproject van SAREZO)	85
Experiment case-management in Amsterdam-Nieuw-West	86
Experiment en onderzoek verpleegafdeling Jacob Roggeveenhuus	87
Geriatrisch Onderzoek en Advies Centrum (GOAC)	88
Kortdurende psychogeriatrische reactivering	89
Kwaliteit op maat	90
Meso-project psychogeriatric	91
Preventieproject dementie	92
Psychogeriatrische dagbehandeling buiten het verpleeghuis	93
Samenwerkingsproject zorgverschuiving	94
SCIPP (Screening, Consultatie, Indicatiestelling, Plaatsing, Polikliniek)	95
Senioren-polikliniek	96
Sociowoningen Dapperbuurt	97

Substitutie verpleeghuiszorg - extramuraal	99
Substitutieproject verpleeghuiszorg, cluster Gooi-Noordoost	100
Thuiszorg psychogeriatrische patiënten Stratum	101
Toch thuis wonen	102
Wachtlijstopvang	103
2 - 4 Woonvormen	104
Abbeyfield	104
Experiment deelhuis Terneuzen	105
Multifunctionele zorgorganisatie Florapark	106
Thuiszorgcentrum De Loohof	107
Wooncentrum Nieuw Doddendaal	108
Zorghuis Dr. Willem Drees	110
Zorgwoningenproject Zevenkamp	111
3 Cliënten in de geestelijke gezondheidszorg	112
3 - 1 Substitutie en zorgcoördinatie	112
Autistenhulpverlening Zuid-Limburg	112
Centraal opname- en crisisbureau	113
Continuïteit van zorg	114
Dagbehandeling van risico-baby's en hun ouders	115
Differentiatieproject	116
Gezinsproject: project intensivering hulpverlening aan gezinnen (home-training)	117
GGZ op maat (GOM-project)	118
Intensieve zorg	119
Lokale vestigingen van APZ Jan Wier	120
Migrantenproject	121
Multifunctionele eenheid Woerden	122
Project Innovatie Noord-Holland (PIN)	123
Project Contact-polikliniek RIAGG met APZ	124
Project Zorgcoördinatie Groningen	125
Psychosociale revalidatie	126
Psychoseproject Amsterdam	127
Regionaal protocol suicide-opvang	128
Regionaal zorgprogramma voor chronici van het schizofrene type	129
Regionale plaatsingscommissie	130
Sociaal Psychiatrisch Centrum Maastricht	131
Substitutieproject Drenthe	132
Tertiaire dagbehandeling	134
3 - 2 Arbeidsrehabilitatie- en resocialisatieprojecten	135
Arbeidstrainingsafdeling (ATA),	135
Beroepskeuzebegeleidingsproject 'Ontslag...wat dan?'	136

DAC De Heihoeve	137
Dieren Aanbreng Station (DAS)	138
Opvang ex-psychiatrische patiënten	139
Arbeidsbemiddeling voor (ex)psychiatrische patiënten	140
Projectgroep Pandelaar 104 Gemert	141
Projectenprogramma Woonrevalidatie	142
Stichting Werk op Maat	144
Stichting Andere Werkvormen/De Schalm	145
Stichting Arbeidsprojecten (ex)Patiënten (STAP)	146
Stichting Museumtechnische Werken	147
Stichting Nieuwe Werkvormen Amsterdam	148
Uitzendbureau Vaartweg	149
Werkproject 'Groen Doen'	150
3 - 3 <i>Dagbesteding</i>	151
Dagcentrum Soeda	151
De Opstap	152
De Waterheuvel	153
Projectketen dagstructurering regio Nijmegen	154
Regionale Instelling Dagactiviteiten en Arbeidsrehabilitatie (RIDA)	155
RIBW-centrum	156
Stichting De Boei	157
Stichting Centrum PS	158
Stichting Dagactiviteitencentra Kennemerland/Amstelland en Meerlanden	159
Stichting Dagactiviteitencentrum Gooi en Vechtstreek	160
Stichting Psychosociale Ontmoetings- en Ontspanningscentra Rotterdam N.O.	161
Stichting Ruggesteun	162
3 - 4 <i>Woonvormen</i>	164
Begeleid zelfstandig wonen Woldenhof	164
Buro Begeleid Wonen	165
De Walenburg	166
Fokke Simonszhuis	167
Pandjesproject Begeleid wonen	168
Stichting De Nuts	169
Stichting Onder Dak	170
Stichting Uit/Weg	171
Substitutieproject Amsterdam-Zuidoost	172
Wim Wisman Stichting	173
Wonen ex-patiënten Breda (WEB)	174
Woongemeenschap Surinameplein	175

3 - 5	<i>Projecten gericht op slachtoffers en daders van seksueel geweld</i>	176
	Incestdaderbehandeling Rotterdam (IDBR)	176
	Seksueel misbruik van jongeren	178
	Hulpverlening aan vrouwen met trauma's ten gevolge van seksuele kindermishandeling	179
3 - 6	<i>Projecten in de verslavingszorg</i>	180
	Experimenteel project Aids en druggebruik No Risk	180
	Intercultureel Motivatie Centrum (IMC)	181
	Ouder en kind in de verslavingszorg	182
	Vorming verslavingscircuit Utrecht	183
4	Zorg aan verstandelijk gehandicapten	184
4 - 1	<i>Behandeling/Begeleiding</i>	184
	Ambulante hulpverlening sterk gedragsgestoorde licht geestelijk gehandicapten	184
	Ambulatorium	185
	Auti-team	186
	Dagbehandeling	187
	Gentle teaching en relatietherapie	188
	Integraal behandelplan voor revalidatie van slechtzienden en blinden	189
	Traject voor de opvang van gedragsgestoorde licht verstandelijk gehandicapten	190
	Vaarproject	191
	Very Intensive Care (VIC)	192
4 - 2	<i>Organisatorische Samenwerking</i>	193
	Dienstencentrum	193
	Experiment Ziekenfondsraad: functiegerichte verstrekkingsystematiek	194
	Fusie semimuraal en intramuraal	195
	Intra- en semimurale woonvoorzieningen in één organisatorisch verband	196
	Samenwerking tussen instellingen voor verstandelijk gehandicaptenzorg	197
	Regionaal steunpunt	198
	Zorginnovatie door case-management	199
4 - 3	<i>Woonvormen</i>	200
	Aanvullende thuiszorg	200
	Begeleid zelfstandig wonen	202
	Gemengd wonen van medewerkers en bewoners	203
	Gestructureerde weekendopvang	204
	Praktische pedagogische gezinsbegeleiding	205

	Tussenvoorziening voor licht verstandelijk gehandicapten	206
	Woonvoorziening met open karakter	207
4 - 4	<i>Dagbesteding</i>	208
	Alternatieve dagopvang voor mensen met psychiatrische problematiek	208
	Boerderijproject	209
	Dagcentrum 's-Hertogenbosch	210
	Dagopvang van verstandelijk gehandicapten in een sociaal cultureel centrum	211
	Experiment arbeid in het vrije bedrijf	212
	'Ruil'-project dagbesteding	213
4 - 5	<i>Recreatie/vakantie</i>	214
	Mediatheek	214
	Ondersteuning van thuiszorg vanuit een intramurale voorziening	215
	Vakantieproject	216
	Zomerkamp	217
5	Nazorg	218
5 - 1	<i>Nazorg aan patiënten ontslagen uit ziekenhuis</i>	218
	Bureau Zorgcoördinatie eerste en tweede lijn Enschede	218
	Dagbehandeling inhaalslag cataract-operaties	220
	Enterale voeding in de thuiszorg	222
	Experiment substitutie ziekenhuiszorg-thuiszorg	223
	Nazorg heupoperaties (deelproject van Protocolproject)	224
	Project Intensieve nazorg	225
	Project Intensieve thuiszorg Academisch Ziekenhuis Groningen	226
	Samenwerking ziekenhuis-eerste lijn	227
	Samenwerkingsproject Scheperziekenhuis-eerste lijn	228
	Schuiven met zorg in plaats van mensen	230
	Thuiszorg na vervroegd ontslag van patiënten met een collumfractuur	231
	Thuiszorg vanuit Ziekenhuis De Tjongerschans	232
	Thuiszorgproject Beuningen	233
	Van Rode Kruis ziekenhuiszorg naar thuiszorg	235
	Verpleegkundige begeleiding van ouders van couveusekinderen	236
	Zorg aan mensen met een open been (onderdeel van Protocolproject)	237
5 - 2	<i>Nazorg aan patiënten ontslagen uit verpleeghuis/revalidatiecentra</i>	238
	Case-management bij ontslag uit revalidatiecentrum	238
	Nazorg aan ontslagen reacteringsbewoners	239
	Revalidatie thuis	240
	Samenhangende zorgstructuren in de nazorg van revalidatie	241

6	Zorg aan chronisch zieken	243
6 - 1	<i>Samenwerking eerste en tweede lijn</i>	243
	Cara (deelproject Samenwerking eerste en tweede lijn)	243
	Diabetes mellitus type II (deelproject van SAREZO)	244
	Overdracht van polikliniek oncologie naar wijkverpleging	245
	Project Integraal/regionaal	246
	Project Samenwerking van huisartsen met specialisten	248
	Project Thuiszorg/nazorg Sint Laurentius Ziekenhuis Roermond	250
	Samenwerking diabetes-verpleegkundigen Bossche ziekenhuizen	252
	Thuiszorg voor chronisch zieke kinderen	253
	Verpleegkundig spreekuur stomazorg (deelproject van SAREZO)	254
6 - 2	<i>Andersoortige projecten</i>	255
	Buddy-project Schorerstichting	255
	CAPD (Continu aperitoneale perfusie dialyse)	256
	Crossroads, hulp aan huisgenoten	257
	Diabetes-thuiszorg Walcheren	258
	Individuele voorlichting aan patiënten met reumatoïde artritis	259
	Invoeringsproject Praktische thuishulp Amstelland en de Meerlanden	260
	Multidisciplinaire pijnbestrijding	262
	Onderzoeksproject Psychosociaal dysfunctioneren na een organisch hersenletsel	263
	Taborhuis, centrum voor begeleiding van mensen met kanker	264
7	Zorg aan terminale patiënten	265
7 - 1	<i>Thuiszorg</i>	265
	Coördinatiepunt thuiszorg	265
	Intensieve thuiszorg Zuid-Kennemerland	266
	Project Intensieve thuisverpleging West-Brabant en Zeeuws-Vlaanderen	267
	Project Intensieve thuiszorg Amsterdam	268
	Project Intensieve thuiszorg Groningen	270
	Project Zorgcoördinatie Vlaardingen	271
	Regionale ontwikkeling van de (thuis)zorg in Midden-Kennemerland	272
	Stichting Hulpgroep Thuis Sterven	273
	Terminale thuiszorg Heuvelland	274
	Terminale (thuis)zorg/Nederlandse Hospice Beweging	275
	Terminale thuiszorg/samenwerking eerste en tweede Lijn	276

8	Projecten gericht op hulpverleners	277
<i>8 - 1</i>	<i>Diagnostiek en consultatie</i>	277
	Diagnostisch centrum Amersfoort	277
	Eerstelijns-kennissysteem	278
	Consultatief fysiotherapeutisch onderzoek	279
	Gastroscopie op verzoek van de huisarts	280
	Geriatrisch consultatiepunt Utrecht	281
	Oncologisch consultatieproject	283
	Polikliniek-project psychiatrie	284
	Verpleeghuis Advies Dienst	285
	Verpleegkundig consulentenschap ten bate van de Aids-patiëntenzorg	286
<i>8 - 2</i>	<i>Kwaliteitsbevordering en honorering</i>	287
	Experiment fysiotherapie Noord-Limburg	287
	Cliënt en kwaliteit	288
	Kostenbesparing door kwaliteitsbevordering	289
	Project Kleine chirurgie	290
	Standaardverpleegplannen in Noord-Limburg	291
	Verrichtingenproject	293
<i>8 - 3</i>	<i>Apparatuur in de Thuiszorg</i>	294
	Introductie van medische apparatuur in de thuiszorg	294
	Thuiszorgtechnologie 2000	296
	VISIT: Verpleegkundig informatiesysteem individuele thuiszorg	297
<i>8 - 4</i>	<i>Andersoortige projecten</i>	298
	Huisartsen en stoppen met roken	298
	Samenwerkingsexperimenten van huisartsen en alternatieve therapeuten	299
	Lijst van afkortingen	301

Inleiding

Gesignaleerde tekorten in de zorgverlening op het gebied van efficiëntie en/of effectiviteit vormen vaak de aanzet tot zorginnovatie. In veel gevallen worden door hulpverleners aan de basis voorstellen gedaan ter oplossing van de ervaren knelpunten. Indien deze ideeën voldoende navolging vinden bij betrokken organisaties en financiers worden zij verder ontwikkeld en uitgevoerd op experimentele basis in projectvorm.

Ook door de overheid worden knelpuntenesignaleerd en door het aanpassen van wet- en regelgeving tracht zij de zorgsector in goede, of eigenlijk: steeds betere banen te leiden. Het overheidsbeleid ten aanzien van gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening is gericht op het realiseren van een toegankelijke zorg, die bovendien doelmatig is en van kwalitatief hoogstaand niveau.

Het proces van constante aanpassing en bijstelling toont de laatste jaren een omslagpunt in de aard en richting van de beleidsvoornemens. De principes van regionalisatie en echelonnering in de gezondheidszorg, destijds beschreven in de Structuurnota Gezondheidszorg 1974, worden niet langer meer gezien als orderingsprincipe. Een heroriëntatie binnen het beleid van gezondheidszorgvoorzieningenbeleid naar gezondheidsbeleid werd in gang gezet door de Nota 2000 en het daaraan gerelateerde kerndocument Gezondheidsbeleid voor de jaren 1990-1995. In dit kader dient ook het rapport van de Commissie Dekker, *Bereidheid tot verandering* (1987) genoemd te worden. De voornemens van de huidige regering tot het bijstellen van het zorgbeleid staan weergegeven in de nota 'Werken aan Zorgvernieuwing: actieprogramma van het beleid voor de zorgsector in de jaren negentig' (Ministerie van WVC, 1990). Hierin wordt gekozen voor een functiegerichte benadering van de zorg, waarbij zorg op maat voor de individuele patiënt centraal staat, in plaats van de discipline- of echelongerichte benadering. Als concreet voorbeeld van de manier waarop de overheid richting geeft aan zorgvernieuwing kan in dit kader het WVC-programma 'Zorgvernieuwingsprojecten Thuiszorg' genoemd worden. Om instellingen en beroepsgroepen te stimuleren tot een beter thuiszorgaanbod ondersteunt het Ministerie in het kader van dit programma tien initiatieven door het financieren van de project(bege)leidingskosten gedurende maximaal drie jaar. In deze thuiszorgprojecten wordt geëxperimenteerd met drie strategieën om te komen tot een afgestemd zorgaan-

bod: door de ontwikkeling van protocollen, door het inzetten van een coördinator en door het ontwikkelen van zorgcircuits. Deze projecten zijn als voorbeeld gekozen uit een zeer groot en gevarieerd scala aan zorgvernieuwingprojecten in Nederland, waarvan dit boek een overzicht toont.

Het boek is bedoeld voor iedereen die geïnteresseerd is in of op enigerlei wijze betrokken bij zorgvernieuwing. Het biedt een overzicht van zorginnovatie in Nederland op het gebied van gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Circa tweehonderdvijftig zorgvernieuwingprojecten zijn aan de hand van een aantal typerende kenmerken omschreven in dit tweede jaarboek.

In het eerste jaarboek (*Innovatie in de Nederlandse gezondheidszorg*, Jaarboek 89/90) werd een tachtigtal projecten beschreven, gebaseerd op een éénmalige inventarisatie van zorgvernieuwinginitiatieven, destijds uitgevoerd door de vakgroep Algemene Gezondheidszorg en Epidemiologie van de Rijksuniversiteit Utrecht.

De inhoud van dit jaarboek, dat ook qua opzet sterk verschilt met het vorige, is ontleend aan de Registratie Zorgvernieuwingprojecten. Dit is een landelijke registratie van experimenten op het gebied van zorgvernieuwing. Deze registratie is in opdracht van het Ministerie van WVC door het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg (NIVEL) opgezet in samenwerking met het Nederlands centrum Geestelijke volksgezondheid (NcGv), het Nationaal Ziekenhuisinstituut (NZi) en het Landelijk Bureau Coördinatie 1e 2e lijn (LBC). Op basis van deze registratie, die ruim 500 projecten omvat, is door de registratiepartners een selectie gemaakt van zorgvernieuwingprojecten die vervolgens in dit jaarboek beschreven staan. De gegevens hebben betrekking op het jaar 1990.

In deze inleiding wordt ingegaan op de Registratie Zorgvernieuwingprojecten: het doel van de registratie, afbakening van het begrip 'zorgvernieuwingproject', de opzet en werkwijze, de gegevensopslag en -raadpleging. Vervolgens komt het jaarboek aan de orde: de beschreven items, de selectie van de projecten, de hoofdstukindeling en de inhoud.

De Registratie Zorgvernieuwingprojecten

De gegevens van dit jaarboek zijn ontleend aan de Registratie Zorgvernieuwingprojecten. Deze registratie is in opdracht van het Ministerie van WVC opgezet door het NIVEL in samenwerking met het NcGv, NZi en LBC. Er

worden vernieuwingsinitiatieven opgespoord en geregistreerd in de Nederlandse gezondheidszorg en daarmee verband houdende maatschappelijke dienstverlening. Het doel van de registratie is tweeledig. In de eerste plaats biedt de registratie een volledig overzicht van wat er zoal gaande is op het gebied van zorgvernieuwing in Nederland. Het gaat niet om een eenmalige inventarisatie, maar de gegevens worden jaarlijks geactualiseerd. Hierdoor zal het in de toekomst mogelijk zijn trends in de zorgvernieuwing te analyseren; sommige innovaties zullen steeds meer gemeengoed worden en verliezen daarmee dat predikaat, terwijl andere pogingen niet worden nagevolgd. Doordat een compleet overzicht van de verschillende sectoren van de gezondheidszorg wordt nagestreefd, kan worden nagegaan in hoeverre beleidsvoornemens en -maatregelen leiden tot feitelijke innovatie en in welke vorm die gestalte krijgen.

In de tweede plaats biedt de registratie (potentiële) initiatiefnemers in het veld en andere geïnteresseerden de gelegenheid om op de hoogte te geraken van reeds bestaande zorgvernieuwingprojecten, zodat geleerd kan worden van elders opgedane ervaringen. Het voorliggende jaarboek is één van de middelen om dat doel te realiseren.

Voordat ingegaan wordt op de gegevensverzameling en -opslag binnen de registratie, wordt stilgestaan bij de definiëring van het te registreren fenomeen: 'zorgvernieuwingproject'.

Bij de begripsafbakening worden twee componenten onderscheiden: enerzijds 'zorgvernieuwing' en anderzijds 'project'. Onder zorgvernieuwing wordt verstaan: experimentele activiteiten die gericht zijn op realisering van veranderingen in de gezondheidszorg en daarmee verband houdende maatschappelijke dienstverlening met als doel verhoging van kwaliteit en doelmatigheid van zorg. In de regel gaat het om meer specifieke veranderingen zoals verschuiving van intramurale naar ambulante en extramurale zorg of verbetering van de zorg naar een meer gedifferentieerd aanbod dat beter gericht is op individuele behoeften. Ook kunnen vernieuwingen gericht zijn op het slechten van echelongrenzen die niet doelmatig of functioneel zijn. Doorgaans zal er sprake zijn van doorbreking van bestaande structuren. Bovenstaande omschrijving is niet waterdicht en kan dit in feite ook niet zijn. Zorgvernieuwing is per definitie een beweeglijk begrip waarvan de inhoud voortdurend verandert: wat eens innovatief was, is nu geaccepteerd of passé; vernieuwingen in de zorg brengen weer nieuwe knelpunten met zich mee waarvoor oplossingen gezocht worden, etc.

Naast het inhoudelijke element vindt begripsafbakening plaats aan de hand van formele criteria die te maken hebben met kenmerken van een 'project'. In het

kader van deze registratie wordt onder een project het volgende verstaan. De activiteiten zijn begrensd in de tijd; er is een begindatum en in principe ook een einddatum. De einddatum is niet altijd aan te geven, bijvoorbeeld in het geval van een te bouwen woon-tussenvoorziening met een experimenteel karakter. Daarnaast is een kenmerk dat doelstellingen en de wijze waarop men die wil bereiken, expliciet zijn geformuleerd en op schrift gesteld. En tot slot: er is op enigerlei wijze in een evaluatie voorzien; dit kan variëren van een interne procedure, waarbij ervaren resultaten aan de doelstellingen worden getoetst, tot een evaluatie-onderzoek door een onafhankelijke instantie.

Het doel is een volledige registratie van zorgvernieuwingsprojecten in Nederland. Om dit te bereiken heeft gegevensverzameling plaatsgevonden in twee fasen. Kort samengevat: in de eerste fase is een inventarisatieronde gehouden, waarbij aan relevante sleutelinstanties en -personen gevraagd is om zorgvernieuwingsprojecten inclusief contactpersonen te melden. Vervolgens zijn – in de tweede fase – vragenlijsten verzonden naar deze contactpersonen. In de volgende alinea's wordt de werkwijze en de vragenlijst nader gespecificeerd.

De case-finding en materiaalverzameling heeft decentraal plaatsgevonden; dat wil zeggen dat de onderzoeksinstituten die bij de registratie betrokken zijn ieder hun eigen werkgebied benaderd c.q. geënquêteerd hebben. In concreto betekent dit dat het NIVEL te rade is gegaan bij de hele eerste lijn (Instellingen voor Maatschappelijk Werk, Kruisverenigingen, Verenigingen Ondersteuning Huisartsen etc.) en niet-echelonegebonden organisaties zoals bijvoorbeeld ziekenfondsen, provinciale raden voor de volksgezondheid en regionale inspecties voor de volksgezondheid. Het NcGv heeft de geestelijke gezondheidszorg geraadpleegd (RIGG's, RIAGG's, Algemene Psychiatrische Ziekenhuizen etc.) en het NZi de intramurale gezondheidszorg (verpleeghuizen, zwakzinnigenzorg etc., exclusief de intramurale geestelijke gezondheidszorg). Op deze wijze zijn circa tweeduizend inventarisatieformulieren verzonden. De respons varieerde sterk per aangeschreven soort organisatie. Overigens leerde navraag dat instellingen die niet reageerden in veel gevallen ook geen projecten te melden hadden. Bij de eerste peiling hoort evenwel een kanttekening: zorginnovatie binnen ziekenhuizen en revalidatiecentra (leden NZR) is niet volledig opgespoord en beschreven. Naast het raadplegen van organisaties fungeerden deze onderzoeksinstituten zelf tevens als bron van informatievoorziening, bijvoorbeeld vanwege het feit dat zij bij een aantal projecten als evaluator betrokken zijn. Door de aard van de werkzaamheden van het LBC beschikt dit bureau over een verzameling van projecten op het gebied van samenwerking tussen eerste en tweede lijn. Bij het opsporen van

zorgvernieuwingsprojecten is tevens dankbaar gebruik gemaakt van het materiaal dat de éénmalige inventarisatie van Vakgroep AGE (RUU) opleverde (op grond waarvan het eerste jaarboek verschenen is). Ook publikaties in tijdschriften en rapportages naar aanleiding van andere inventarisaties leverden een schat aan informatie op.

Het moge duidelijk zijn dat de eerste fase een enorme bulk aan potentiële zorgvernieuwingsprojecten opleverde, meer dan duizend. Na correcties voor dubbel-tellingen en selecties, voor zover mogelijk, zijn ruim zevenhonderd vragenlijsten verzonden naar de potentiële zorgvernieuwingsprojecten die voor registratie in aanmerking kwamen. Ook het enquêteren heeft decentraal plaatsgevonden door de participerende instellingen. De bereidheid om de vragenlijst ten behoeve van de registratie in te vullen was zeer groot. Voor zover er sprake was van nonrespons bleek het om experimenten te gaan waarvan de projectfase was afgelopen en die inmiddels al dan niet in het reguliere circuit zijn geïntegreerd. De ingevulde vragenlijsten zijn getoetst aan de selectiecriteria en de registratie omvat thans, voorjaar 1991, gegevens van een vijfhonderdtal zorgvernieuwingsprojecten. De registratie zal in de loop van 1991 geactualiseerd worden.

Van elk project zijn basale kenmerken geregistreerd zoals korte beschrijving van doel en middelen, aantal en soort participanten, doelgroep, kosten, evaluatieprocedure, locatie, start- en einddatum etc. Bij elk project is de contactpersoon genoteerd en (waar aanwezig) publikaties. De gegevens zijn opgeslagen in een geautomatiseerde databank, die voor iedereen toegankelijk is en raadpleegbaar bij het NIVEL, NcGv en NZi.

Het Jaarboek

Zoals reeds eerder vermeld, zijn de gegevens in het jaarboek ontleend aan de beschreven Registratie Zorgvernieuwingsprojecten. Op grond van de registratie zijn circa tweehonderdvijftig projecten geselecteerd die in dit boek beschreven worden.

Per project is de meest essentiële basisinformatie vermeld: het contactadres, een korte beschrijving van het project en onder het kopje praktische informatie staat de doelgroep waarop het project gericht is, de locatie en de startdatum. Ook de participanten staan weergegeven en eventuele publikaties. Het contactadres en eventuele publikaties bieden mogelijkheden tot het verkrijgen van meer informa-

tie. De gegevens, zoals die in het boek vermeld staan, hebben betrekking op het jaar 1990.

Bij de selectie voor het jaarboek heeft een aantal principes een rol gespeeld. Er is een bewuste selectie gemaakt uit alle relevante aandachtsvelden. Op sommige terreinen zijn meerdere projecten van gelijke strekking, in deze gevallen is er voor gekozen om een enkel project uit zo'n cluster in het boek op te nemen dat dan als het ware dient als voorbeeldproject. Dit is bijvoorbeeld het geval bij dagactiviteitencentra in de geestelijke gezondheidszorg.

Zijn projecten dermate uniek dat zij inmiddels een voorlopersfunctie gehad hebben op grond waarvan beleidsmaatregelen genomen zijn die invoering op grote schaal mogelijk maken, dan zijn deze projecten uiteraard opgenomen in het jaarboek. Ter illustratie: naar aanleiding van de resultaten van drie regionale experimenten thuisverpleging (Amsterdam, Groningen, West-Brabant/ Zeeuwsch-Vlaanderen) heeft de Ziekenfondsraad extra financiering beschikbaar gesteld voor de invoering van intensieve thuiszorg. In dit geval zijn dus de drie experimenten, die als voorloper golden, opgenomen in het boek en uit het grote aantal projecten dat hierop volgde is een enkel geselecteerd.

In den lande is een aantal koepelprojecten, waarbinnen een aantal deelprojecten functioneert dat verschilt voor wat betreft doel, middel of doelgroep. Veel van deze projecten staan als koepelproject vermeld, daarnaast is van sommige een deelproject apart genomen ter illustratie en verduidelijking.

Wat het groeperen van de projecten in hoofdstukken betreft, is een indeling naar doelgroepen ontwikkeld. De ervaring leert dat nagenoeg alle projecten ontwikkeld zijn ten behoeve van een bepaalde categorie patiënten/cliënten en dat de meeste echelonoverschrijdend zijn. Dat wil zeggen dat zowel eerste- als tweedelijns disciplines, of zowel intra- als extramurale instellingen zijn betrokken bij het project.

Met dit ordeningsprincipe zijn er acht hoofdstukken ontwikkeld, te weten: projecten gericht op de algemene populatie (hoofdstuk 1), de ouderenzorg (hoofdstuk 2), cliënten in de geestelijke gezondheidszorg (hoofdstuk 3), zorg aan verstandelijk gehandicapten (hoofdstuk 4), nazorg (hoofdstuk 5), zorg aan chronisch zieken (hoofdstuk 6), zorg aan terminale patiënten (hoofdstuk 7) en tot slot is er nog een categorie projecten die gericht is op hulpverleners (hoofdstuk 8).

Het eerste hoofdstuk betreft projecten met een doelgroep die vaak niet exact gespecificeerd is of kan worden, deze projecten richten zich in beginsel bijvoorbeeld op een totale wijkpopulatie. Talrijke projecten zijn gericht op de algemene

populatie in de thuiszorg (paragraaf 1-1), dan zijn er tevens enkele projecten waar samengewerkt wordt tussen eerste- en tweedelijnsvoorzieningen ten behoeve van thuiswonenden en opgenomen patiënten in de regio (paragraaf 1-2). In dit hoofdstuk is tevens een aantal koepelprojecten opgenomen; bij deze projecten zijn de doelgroepen per deelproject dermate verschillend dat zij als aparte categorie bij het hoofdstuk algemene populatie zijn opgenomen (paragraaf 1-3). Koepelprojecten zijn veelal samenwerkingsprojecten tussen eerste en tweede lijn.

De ouderenzorg, beschreven in hoofdstuk 2, staat volop in de belangstelling bij innoverend Nederland. Ouderenzorg in z'n algemeenheid staat centraal in substitutieprojecten: Demonstratieprojecten Ouderenzorg WVC en substitutie van verpleeg- naar verzorgingshuizen (paragraaf 2-1). Tevens zijn er talrijke projecten specifiek gericht op thuiswonende ouderen: handhaving in de thuissituatie zolang en zo goed mogelijk is het meest genoemde doel (paragraaf 2-2). Projecten gericht op psychogeriatrische patiënten (paragraaf 2-3) zijn zeer divers van aard, variërend van preventie tot thuiszorg en experimentele zorgverlening in een verzorgingshuis. Het hoofdstuk eindigt met een aantal experimentele woonvormen voor ouderen (paragraaf 2-4).

Hoofdstuk 3, cliënten in de geestelijke gezondheidszorg, is op de volgende wijze ingedeeld. De eerste paragraaf omvat projecten die substitutie en zorgcoördinatie hoog in het vaandel hebben staan. De opzet en werkwijze van de projecten verschillen sterk, evenals de doelgroepen. De projecten hebben gemeenschappelijk dat zij streven naar optimale zorgverlening waar mogelijk extra- of semimuraal in plaats van intramuraal met veel aandacht voor continuïteit van zorg door samenwerking en afstemming tussen verscheidene organisaties (paragraaf 3-1). Divers zijn de manieren waarop in de geestelijke gezondheidszorg vorm wordt gegeven aan arbeidsrehabilitatie en resocialisatie (paragraaf 3-2). Ook de dagbesteding, die voornamelijk gericht is op (ex-)psychiatrische patiënten, krijgt binnen projecten de nodige aandacht (paragraaf 3-3). Evenals op het gebied van de ouderenzorg wordt in de geestelijke gezondheidszorg geëxperimenteerd met woonvormen (paragraaf 3-4). Dan zijn er twee randgebieden, seksueel geweld en verslavingszorg, waarbinnen zorgvernieuwingsprojecten opgezet zijn; daarvan zijn enkele projecten in het jaarboek opgenomen (paragraaf 3-5 en paragraaf 3-6).

Binnen hoofdstuk 4, projecten gericht op zorg aan verstandelijk gehandicapten, is een onderverdeling gemaakt naar aard van de projecten. Zo zijn er projecten waar geëxperimenteerd wordt met nieuwe vormen van behandeling/begeleiding

(paragraaf 4-1) of waar de organisatorische samenwerking tussen een aantal intra-, semimurale en andere instellingen centraal staat (paragraaf 4-2). Evenals in de geestelijke gezondheidszorg wordt er, wat betreft de zorg aan verstandelijk gehandicapten, geëxperimenteerd met woonvormen (paragraaf 4-3) en dagbesteding (paragraaf 4-4). Op het gebied van recreatie/vakantie functioneert een aantal interessante zorgvernieuwingsprojecten, waarvan enkele zijn opgenomen in paragraaf 4-5).

In hoofdstuk 5 staan projecten beschreven die met name gericht zijn op patiënten die opgenomen zijn (geweest) in een intramurale voorziening. Door intensieve samenwerking tussen eerste en tweede lijn komen deze patiënten in aanmerking voor verzorging thuis, iets dat in reguliere situaties (nog) niet mogelijk is. Er is een onderscheid gemaakt tussen nazorg aan patiënten ontslagen uit het ziekenhuis (paragraaf 5-1) en nazorg aan patiënten ontslagen uit verpleeghuizen of revalidatiecentra (paragraaf 5-2).

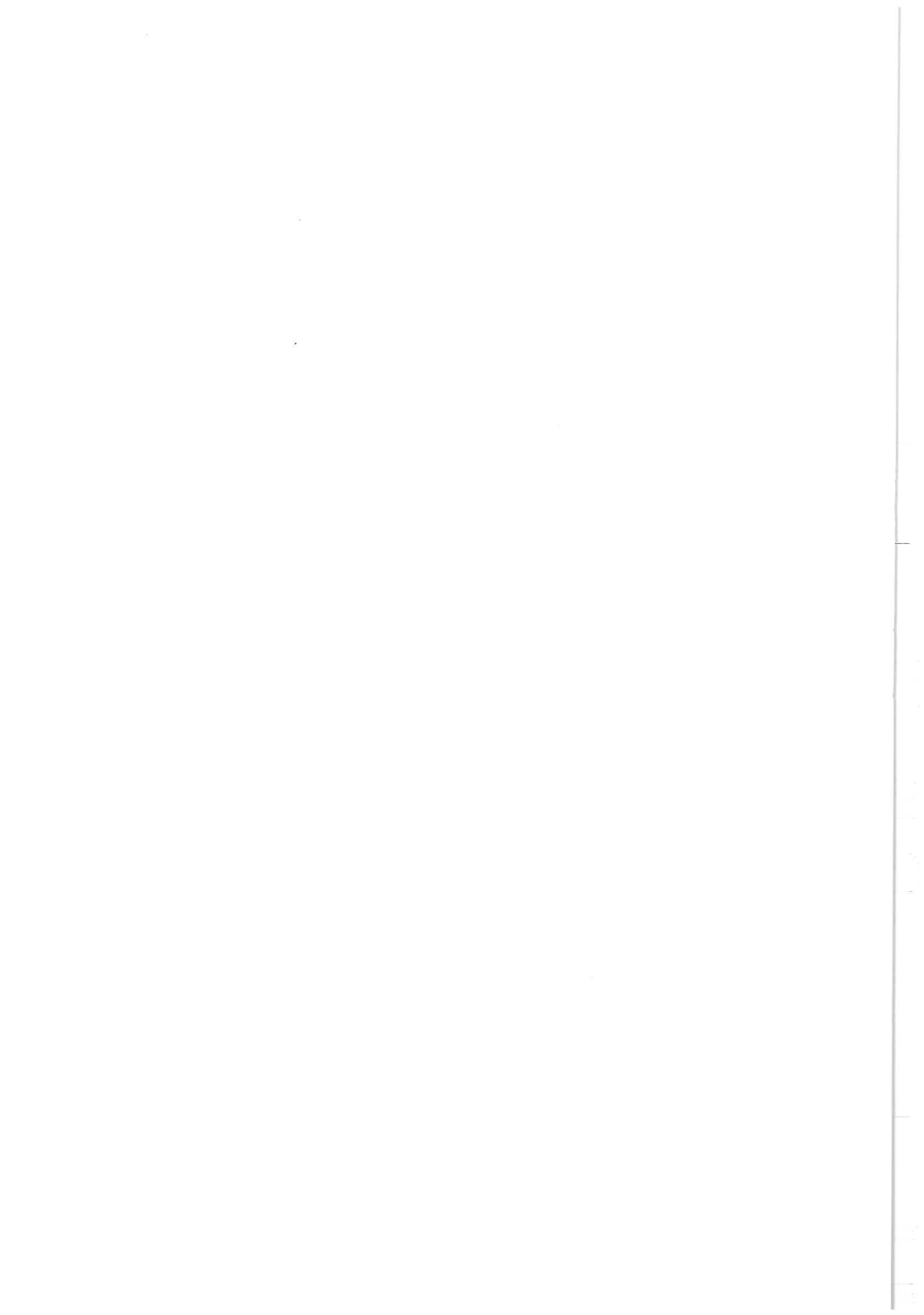
Patiënten met chronische aandoeningen vormen de doelgroep bij vele zorgvernieuwingsprojecten, een aantal daarvan staat beschreven in hoofdstuk 6. Rangschikking naar aard van de aandoening bleek niet mogelijk, daar de projecten op vele diverse en vaak meerdere chronische ziekten gericht zijn. Gezien de aard van de projecten is gekozen voor het groeperen van projecten die wat opzet betreft enigszins overeenkomen: het betreft samenwerking tussen eerste en tweede lijn (paragraaf 6-1). Dan is er nog een aantal andersoortige projecten gericht op chronisch zieken dat sterk van elkaar verschilt. Zij variëren van het geven van voorlichting tot het inschakelen van vrijwilligers (paragraaf 6-2).

Hoofdstuk 7 omvat projecten die gehoor geven aan de wens van terminale patiënten die thuis willen sterven. Dit wordt gerealiseerd door intensieve samenwerking binnen de eerste lijn, vaak is ook de tweede lijn erbij betrokken en enkele projecten worden opgezet en uitgevoerd door vrijwilligers.

In het laatste hoofdstuk staan projecten beschreven die direct gericht zijn op hulpverleners. Uiteindelijk gaat het in feite om een betere hulpverlening aan de patiënt, echter dit wordt (indirect) gerealiseerd via bijvoorbeeld kennisvermeerdering bij de hulpverleners. Hierbinnen worden projecten onderscheiden naar diagnostiek en consultatie (paragraaf 8-1) en kwaliteitsbevordering en honorering (paragraaf 8-2). Tevens wordt er geëxperimenteerd met apparatuur in de thuis-

zorg (paragraaf 8-3). Het hoofdstuk wordt afgesloten met twee andersoortige projecten (paragraaf 8-4).

Het zal duidelijk zijn dat de toewijzing van projecten naar hoofdstukken en paragrafen in bepaalde gevallen arbitrair is. Zo zijn er projecten die verscheidene doelgroepen hebben en in principe bij meerdere hoofdstukken ondergebracht zouden kunnen worden. Mede daarom staan in de inhoudsopgave de projecttitels vermeld. Wellicht dat sommige bij het lezen een beeld oproepen van herkenning of anders van nieuwsgierigheid, die vervolgens bevredigd kan worden door het raadplegen van de projectbeschrijvingen.

Aanvullende thuiszorg door geheel Nederland

Contactadres

mw. A. Splinter
STAT-NL
Bredewater 18, 2715 CA Zoetermeer
Telefoon: 079-521579

Beschrijving van het project

De Stichting Aanvullende Thuiszorg heeft als doel de thuissituatie van zieken en gehandicapten zo lang mogelijk op bevredigende wijze te handhaven door aanvullende hulp te verlenen als bestaande verplegings- en verzorgingsmogelijkheden niet toereikend zijn. De hulp wordt geboden door (wijk)verpleegkundigen en ziekenverzorgenden.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Nederland
Startdatum: augustus 1986

Participant

Stichting Aanvullende Thuiszorg

Publikaties

geen

Beter Gezond

Contactadres

dhr. H.R. Lingen
Gemeente Den Haag
Postbus 80000, 2508 GA Den Haag
Telefoon: 070-3532577

Beschrijving van het project

De doelstelling van het project is voorwaarden te scheppen voor een gezond leven voor alle Hagenaars. Daartoe zijn een 44-tal actiepunten geformuleerd die aan de realisering van de doelstelling bijdragen. De nota 'Beter Gezond' en daarmee ook de 44 actiepunten gaan uit van een tweesporenbeleid: het gezondheidszorgbeleid en het gezondheidsbeleid. Het is een strategisch concept met maatschappelijke betrokkenheid, een doelzoekend karakter, streven naar uitvoeringsafspraken, integrale benadering en toekomstgerichtheid.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Den Haag
Startdatum: maart 1989

Participanten

- Patiëntenverenigingen
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Verpleeghuizen
- Verzorgingshuizen
- Organisatie ouderenwerk
- RIGG
- Patiëntenorganisaties

Publikatie

Elzakker, A.G.M. - Na de planning: een nieuwe beleidsvoering in de gezondheidszorg, *Medisch Contact* (1989) 24

Beter Thuis

Contactadres

mw. R. de Vries
Stichting Welzijn Haarlem
Spaarne 72, 2011 CL Haarlem
Telefoon: 023-319318

Beschrijving van het project

De doelstelling is het realiseren van een geïntegreerd zorgaanbod, zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Het bereiken van deze doelstelling verloopt via deelprojecten, bijvoorbeeld:

- een gezamenlijk indicatie-bureau (een centraal telefoonnummer voor de klant);
- toekomstige vorming van geïntegreerde wijkteams;
- een wijksteunpunt ten behoeve van 66 woningen; mensen met een indicatie voor een verzorgingshuis krijgen hier zorg aangeboden.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Haarlem
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Kruisvereniging
- Instellingen voor Gezinsverzorging
- Stichting Dienstencentra
- Algemeen Maatschappelijk Werk

Publikaties

geen

EHBO-project

Contactadres

dhr. R. Helsloot
Stichting EVA
Postbus 10136, 1301 AC Almere
Telefoon: 03240-90441

Beschrijving van het project

In Almere is EHBO al jarenlang opgenomen in het takenpakket van de eerste lijn, zowel vanuit een zorginhoudelijk als vanuit een kostenbeheersingsmotief. Om te voorkomen dat de opening van het Flevo-ziekenhuis (begin 1991) een verschuiving van patiëntenstromen van de eerste naar de tweede lijn met zich meebrengt, werd het noodzakelijk geacht de EHBO-voorziening in Almere te profileren. De herkenbaarheid en de bereikbaarheid van de EHBO-verlening moet, vooral buiten kantooruren van de gezondheidscentra, beter worden. En het gevoel van onveiligheid dat bij de bevolking leeft, moet worden weggenomen. Om dit te realiseren, is er in september 1989 een experimentele EHBO-post opgericht in Almere-haven. Er wordt een tweede post geopend in Almere-stad.

Praktische informatie

Doelgroep: EHBO-patiënten
Locatie: Almere
Startdatum: augustus 1989

Participant

Stichting Eerstelijnsvoorzieningen Almere

Publikaties

- Sixma, H.J.M. - EHBO: patiëntenstromen, *Medisch Contact* 43 (1988) 16
- Sixma, H.J.M. - EHBO: de mening van de patiënt, *Medisch Contact* 43 (1988) 17
- Sixma, H.J.M. - *EHBO in Almere*, Utrecht: NIVEL, 1987

Ergotherapie in de eerste lijn

Contactadres

mw. T. van Wijngaarden-van Dieren
De Capelse Kruisverenigingen
Meeuwensingel 1a, 2903 TA Capelle a/d IJssel
Telefoon: 010-4420800

Beschrijving van het project

Het doel is tweeledig:

- de patiënten zolang mogelijk en met een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven in de eigen woonsituatie laten verblijven om zodoende een beroep op meer geïnstitutionaliseerde zorgverlening te voorkomen;
- het realiseren van een zo soepel mogelijke overgang bij ontslag uit verpleeghuis (van geïnstitutionaliseerd zorgmilieu) naar eerstelijnszorg. Te bereiken door middel van ergotherapeutische zorgverlening aan patiënten.

Praktische informatie

Doelgroep: thuiswonende patiënten met functiestoornissen
Locatie: Capelle aan den IJssel
Startdatum: september 1989

Participanten

- Kruisverenigingen
- Verpleeghuizen
- Ergotherapeuten
- Fysiotherapeuten
- Gezinsverzorging
- Huisartsen

Publikaties

geen

Ergotherapie in de thuiszorg

Contactadres

dhr. H. Snijders
Verpleeghuis Eugeria
Vriezenveenseweg 1, 7602 AA Almelo
Telefoon: 05490-63861

Beschrijving van het project

De doelstelling van dit project is het bevorderen van het zelfstandig functioneren en de kwaliteit van leven van patiënten. Door de inzet van ergotherapie in de thuissituatie kan opname in een gezondheidszorginstelling uitgesteld of voorkomen worden. Ook de bespoediging van het ontslag uit een instelling behoort tot de mogelijkheden. De patiënt wordt door de huisarts, de wijkverpleging of de gezinszorg bij de ergotherapeut aangemeld. In overleg bepaalt de laatste de therapie. Deze kan variëren van het verstrekken van hulpmiddelen tot het geven van oefentherapie. Indien wenselijk organiseert de ergotherapeut een patiëntenoverleg. Afhankelijk van de complexiteit van de vraagstelling kan de duur van de behandeling variëren van twee weken tot ongeveer drie maanden. De ergotherapeut is speciaal voor dit project aangesteld.

Praktische informatie

Doelgroep: thuiswonende patiënten met beperking in zelfstandig functioneren
Locatie: gemeentekring Almelo
Startdatum: maart 1990

Participant

Verpleeghuis Eugeria

Publikaties

geen

Experiment gezondheidszorg Almere

Contactadres

dhr. J. de Zwart

Samenwerkingsverband Almeerse Gezondheidszorg (SAG)

Postbus 10012, 1301 AA Almere

Telefoon: 03240-40671

Beschrijving van het project

Het doel is het tot stand brengen en in stand houden van een samenhangend geheel van voorzieningen van gezondheidszorg en delen van de maatschappelijke dienstverlening, afgestemd op de behoeften van de bevolking, van optimale kwaliteit en tegen acceptabele kosten. De wensen en behoeften van de bevolking van Almere zullen hierbij worden betrokken. De eerste lijn is vrijwel geheel ondergebracht in gezondheidscentra.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen

Locatie: Almere

Startdatum: februari 1983

Participanten

- Stichting Eerstelijnsvoorzieningen Almere
- Ziekenhuis
- Basisgezondheidsdienst
- RIAGG

Publikaties

- Stichting EVA - *EVA Beleidsplan Zorgverlening 1990-1994*, Almere: Stichting EVA, 1990
- Goudriaan, G. - *Systematisch Samenwerken, één organisatie voor de eerste lijn: vallen en opstaan in Almere*, Almere: Stichting EVA, 1990
- Project Gezondheidszorg Almere - *Het Experiment Gezondheidszorg in Almere (bundel artikelen), Medisch Contact*, (1988)

Innovatieproject samenwerking informele en professionele zorg

Contactadres

mw. M. Paes
Gezondheidscentrum Samen Beter
Palmboomstraat 127, 5213 VG Den Bosch
Telefoon: 073-130765

Beschrijving van het project

Het project is gericht op de verdere uitbouw van een hulpverleningsnetwerk, ontwikkeld vanuit welzijnswerk en gezondheidszorg, waarin professionele en informele zorg samenwerken en de zelfwerkzaamheid en zelfzorg van de wijkbevolking centraal staan. Dit gebeurt door:

- het bieden van ondersteuningsstructuur;
- scholings- en trainingsprogramma's voor zowel professionele als informele zorg;
- onderzoek.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Den Bosch-Oost
Startdatum: februari 1983

Participanten

- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Gezondheidscentrum Samen Beter
- Provinciaal Opbouworgaan
- Kruisvereniging
- Basisgezondheidsdienst
- RIAGG
- Huisartsen
- Vrijwilligers

Publikaties

- Wijkcentrum De Stolp - *Netwerkontwikkeling en volksgezondheid*, Den Bosch: Wijkcentrum De Stolp, 1990
- Paes, M. - *Buurtzorg en professie, een netwerk*, Den Bosch: Welzijnsproject Oost, 1989

Intensieve thuiszorg (deelproject SAREZO)

Contactadres

drs. A.G.M. van Keulen
Stichting SAREZO
Kochstraat 2, 6442 BE Brunssum
Telefoon: 045-279569

Beschrijving van het project

De doelstelling is interdisciplinaire samenwerking tussen eerste en tweede lijn, teneinde thuiszorg mogelijk te maken die medisch, verpleeg- en verzorgkundig aanvaardbaar en realiseerbaar is. Dit zal resulteren in verkorting, uitstel of voorkoming van opname, c.q. in het overbruggen van wachttijd voor opname in verpleeghuis. De werkwijze is als volgt: de patiënt en elke hulpverlener kan intensieve thuiszorg aanvragen bij een centraal meldpunt, gelocaliseerd in een Groene Kruis-vestiging. Een coördinator doet de intake en zorgt dat hulpverleners in de eerste lijn voor de betreffende patiënt een zorgplan maken. Zij kan dit plan ook zelf maken. In de functie van centrale functionaris zorgt zij voor een machtiging bij ziekenfonds of particuliere verzekeraar. Zonodig coördineert zij de zorg voor de patiënt in de thuissituatie. Zij regelt de financiële afhandeling tot en met declaraties en rekeningen.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met opname-indicatie voor zieken-/verpleeghuis
Locatie: Brunssum en omgeving
Startdatum: oktober 1990

Participanten

- Ziekenhuis
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Huisartsen
- Vrijwilligersorganisatie van SAREZO

Publikatie

Bekkers, F. - *Aanvullende thuiszorg, een eerste evaluatie van een proefproject*, Brunssum: Stichting SAREZO, 1990

PreTensie project (preventie hypertensie)

Contactadres

mw. N. de Jong-Mares
Districtsgezondheidsdienst Midden-Kennemerland
Postbus 206, 1960 AE Heemskerk
Telefoon: 02510-47744

Beschrijving van het project

De doelstelling is vast te stellen aan welke voorwaarden moet worden voldaan om huisartsen en basisgezondheidsdiensten in een samenwerkingsverband een kwalitatief verantwoord en effectief programma ter preventie van hart- en vaatziekten te doen uitvoeren. Uitwerking geschiedt door middel van opsporing en begeleiding in de huisartspraktijk van personen met hypertensie in de leeftijd van 30-60 jaar, rekening houdend met andere risico-factoren. De begeleiding bestaat voornamelijk uit leefstijladviezen (stoppen met roken, voedingsadviezen enzovoort). De basisgezondheidsdienst organiseert tevens ter aanvulling collectieve, preventieve activiteiten (project goede voeding op school, stop-met-roken-cursus).

Praktische informatie

Doelgroepen: algemeen, personen met hypertensie
Locatie: Heemskerk
Startdatum: januari 1988

Participanten

- Basisgezondheidsdiensten
- Huisartsen

Publikaties

- Kempen-Voogd, N. en T. Drenthen, et al. - Preventie blijft geen pretentie, *Medisch Contact* 44 (1989) 20
- Rover, C.M. de en W.G. van Arkel, et al. - PreTensie, *GGD-Nieuws*, (1988) 2

Twee voor twaalf: centra voor thuiszorg Den Haag

Contactadres

dhr. M.M. Malschaert
Gemeente Den Haag
Postbus 80000, 2508 GA Den Haag
Telefoon: 070-3532578

Beschrijving van het project

Het doel is het versterken van de thuiszorg. Vanuit een functie- en wijkgerichte benadering wordt gestreefd naar een samenhangend, klantgericht thuiszorgaanbod. Dit wordt bereikt met twee experimentele Centra voor Thuiszorg, die de volgende kenmerken hebben: één balie/loket voor alle hulpvragen voor thuiszorg door de klant; een case-manager bepaalt de indicatie voor alle binnen het centrum gecontracteerde thuiszorgfuncties; er vindt bemiddeling plaats voor deze functies tussen zorgvrager en zorgaanbieders. Deze experimenten gaan twee jaar draaien. Na evaluatie zullen diverse centra binnen Den Haag ontwikkeld worden. Kruiswerk en gezinszorg zullen als één geïntegreerde organisatie hun thuiszorgfuncties aan het centrum aanbieden.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Den Haag (Haagse Hout en Moerwijk)
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Stichting Thuishulp Den Haag
- Kruisvereniging
- Verzorgingshuizen
- Verpleeghuizen
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Wijk- en Dienstencentra
- Patiëntenverenigingen
- Ouderenwerk
- Algemeen Ziekenfonds Haaglanden

Publikaties

- Herschleb, G. - Centra voor thuiszorg: één loket voor alle hulp, *Maatschappelijke Gezondheidszorg* 18 (1990) 6
- Berg, A. van den - Huisarts en Thuiszorg, *Praktijkmanagement voor de huisarts* (1990) jan.

Zilverzorg

Contactadres

mw. drs. I. Stompdnissel
Zilveren Kruis Verzekeringen
Postbus 71, 2200 AB Noordwijk
Telefoon: 01719-70353

Beschrijving van het project

Met behulp van managed-care wordt een betere kwaliteit van zorg en service voor de patiënt nagestreefd, tegen een lagere prijs of premie. Binnen drie gezondheidscentra wordt dit principe projectmatig uitgewerkt. Het betreft onder andere thuiszorg, samenwerking eerste en tweede lijn, psychosociale zorgverlening, voorlichtingsactiviteiten, avondspreekuren, en diagnose-gebonden spreekuren (wratten, diabetes II). Ter ondersteuning van deze activiteiten worden de centra volledig geautomatiseerd en worden satisfactie-metingen bij patiënten gedaan.

Praktische informatie

Doelgroep: alle patiënten van betrokken Zilverzorgcentra
Locaties: Maarssenbroek, Rotterdam, Gouda
Startdatum: januari 1987

Participanten

- Stichting Zilverzorg Maarssenbroek
- Stichting Zilverzorg Goverwelle
- Stichting Zilverzorg Prinsenland
- Zilveren Kruis Verzekeringen

Publikaties

geen

Zorgcoördinatie Almere

Contactadres

mw. M. Merkus
Stichting EVA
Postbus 10136, 1301 AC Almere
Telefoon: 03240-90419

Beschrijving van het project

Bij de Stichting Eerstelijnsvoorzieningen Almere wordt geëxperimenteerd met verschillende functies ten behoeve van de zorgcoördinatie. Aanleiding vormde het feit, dat door verandering in de vraag, alsmede vermindering van opnamecapaciteit van intramurale voorzieningen, door de toenemende individualisering en het tekort schieten van de mantelzorg te verwachten valt, dat het aantal intensieve thuiszorgpatiënten zal toenemen. De zorgcoördinatoren zijn aanspreekbaar op ondersteuning bij zorgintensieve situaties, optimalisering van de 24-uurszorg, afstemming wijkverpleging-gezinsverzorging en contacten met de tweede lijn.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Almere
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Stichting Eerstelijnsvoorzieningen Almere
- Ziekenhuis

Publikaties

geen

Zorgverleningsproject Oost-Zeeuws-Vlaanderen

Contactadres

dhr. P.J.C. van Kooten
Provinciale Raad voor de Volksgezondheid in Zeeland
Postbus 292, 4330 AG Middelburg
Telefoon: 01180-34488

Beschrijving van het project

Bij alle betrokken hulpverlenende beroepsbeoefenaren, instellingen en instanties in Zeeuws-Vlaanderen bestond een grote bereidheid om de gevolgen van de sluiting van een ziekenhuis gezamenlijk op te vangen door het vestigen van een buiten-polikliniek in een medisch en sociaal centrum. In onderling overleg wordt getracht structuren en zorginhoud tegelijk te vernieuwen, om op deze wijze de kwaliteit van de zorg te handhaven en waar nodig te verbeteren. Het doel is (een bundeling van) eerste- en tweedelijnszorgvoorzieningen onder een dak te brengen in het gebouw van het voormalige ziekenhuis.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Oost-Zeeuws-Vlaanderen
Startdatum: juli 1990

Participanten

- Alle eerstelijnsvoorzieningen
- Alle tweedelijnsvoorzieningen

Publikaties

geen

Zorgvoorzieningen Velsbroek

Contactadres

dhr. B.G.J. Evers
ROGK
Spaarne 72, 2011 CL Haarlem
Telefoon: 023-319318

Beschrijving van het project

Het doel is in de nieuwbouwwijk Velsbroek (straks 16.000 inwoners) geïntegreerde zorg tot stand te brengen binnen en tussen de eerste en tweede lijn, onder meer door de invulling van de functie zorgcoördinatie. Tot stand gebracht worden: een wijkgezondheidscentrum (geen loondienst-basis) en een zorghuis (woonhuis voor WBO- en AWBZ-geïndiceerden met gegarandeerde aanwezigheid van voldoende en kwalitatief verantwoorde zorg). Voor deze beide aandachtspunten van het project zijn aparte stichtingen opgericht, waarin alle betrokken voorzieningen participeren. Binnen deze stichtingsverbanden opereren diverse werkgroepen.

Praktische informatie

Doelgroepen: algemeen (wijkgezondheidscentrum), ouderen (zorghuis)
Locatie: Velsen (wijk Velsbroek)
Startdatum: februari 1989

Participanten

- Ziekenhuis Zeeweg
- Verpleeghuis Velsduin
- Verzorgingshuizen
- Gecoördineerd Ouderenwerk
- Eerstelijnsvoorzieningen
- Patiëntenraad Velsen/Cosbo

Publikatie

Gestel, van en Van Greevenbroek - *Zorgvoorzieningen Velsbroek*,
Utrecht: RU (studentenproject), 1990

Kempenzorg

Contactadres

dhr. W.J. van Kessel
Bureau CODA
Willaertplein 13, 5654 LN Eindhoven
Telefoon: 040-551105

Beschrijving van het project

Samenwerking met betrekking tot continuïteit van hulpverlening via een aantal samenhangende deelprojecten, waarin hulp verleend kan worden in de thuissituatie, afgestemd op behoeften van individu en omgeving. De concretisering is als volgt:

- afstemming van indicatie-, opname-, plaatsings-, overname- en ontslagbeleid;
- verkorten van ligduur in ziekenhuis en verpleeghuis;
- vastleggen van afspraken met betrekking tot opname/overname van patiënten uit elkaars instellingen;
- bevorderen van optimaal gebruik van elkaars deskundigheid;
- vastleggen van samenwerkingsafspraken over consultatie;
- afspraken over substitutie van zorg en financiën.

Praktische informatie

Doelgroepen: traktie-patiënten, catheterisatie-patiënten, CARA-patiënten, revalidatie-patiënten e.a.

Locaties: Veldhoven, Bladel, Eersel, Valkenswaard

Startdatum: januari 1990

Participanten

- Sint Joseph Ziekenhuis
- Kempisch Verpleeghuis
- Kruisvereniging De Kempen
- Algemeen Maatschappelijk Werk

Publikaties

geen

Project samenwerking eerste/tweede lijn

Contactadres

dhr. dr. D. Wijkel
Project samenwerking eerste/tweede lijn, VU-Ziekenhuis
Postbus 7057, 1007 MB Amsterdam
Telefoon: 020-5485172

Beschrijving van het project

Het project tracht te bevorderen, dat de patiënt zorg op maat geboden krijgt. Specifiek gebeurt dit door vernieuwende taakafstemming te ontwikkelen (protocollen) en te testen tussen de eerste en tweede lijn ten aanzien van een bepaald thema, klacht of ziektebeeld. Dit gebeurt in zestien deelprojecten, te weten: bewegingsapparaat, cara, diabetes type II, ergotherapie in de eerste lijn, klinische audiologie, klinische genetica, luchtwegproblematiek bij kinderen, methadonverstrekking, nierdialyse thuis, oncologie, verloskundige zorg, samenwerking na verwijzing, short stay surgery, somatisatie, sportletsels en voedselallergie bij zuigelingen.

Praktische informatie

Doelgroep: per deelproject verschillend
Locatie: Amsterdam
Startdatum: januari 1985

Participanten

- VU-Ziekenhuis
- Eerstelijns hulpverleners

Publikatie

VU-Ziekenhuis - *Project Samenwerking eerste en tweede lijn, jaarverslag 1989*, Amsterdam: VU-Ziekenhuis; *Project Samenwerking eerste en tweede lijn, 1990*

Protocollenproject

Contactadres

dhr. B. van Raalte
Innovatieproject Amsterdamse Gezondheidszorg
Damrak 26-3, 1012 LJ Amsterdam
Telefoon: 020-238445

Beschrijving van het project

De doelstellingen zijn:

- het ontwerpen en op overzichtelijke schaal beproeven van kwalitatief verantwoorde, praktisch toepasbare, multidisciplinaire en echelon-over-schrijdende protocollen voor de overdracht, behandeling, verpleging en verzorging van specifieke categorieën patiënten die in het ziekenhuis verblijven en die in aanmerking willen komen voor (intensieve) thuiszorg;
- het ontwikkelen van methoden om relatief kleinschalig ontwikkelde protocollen op grotere schaal in te voeren en te verankeren;
- het verzamelen van beleidsrelevante informatie over protocolontwikkeling/invoering, teneinde faciliterend beleid van financiers, instellingen en beroepsgroepen ten behoeve van dergelijke innovaties te bevorderen. Binnen dit koepelproject functioneert een aantal deelprojecten gericht op specifieke categorieën patiënten bij wie opname in het ziekenhuis verkort of voorkomen kan worden door beter gebruik te maken van de mogelijkheden van (intensieve) thuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroep: per deelproject verschillend
Locatie: Amsterdam en omgeving
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Diverse ziekenhuizen
- Diverse verpleeghuizen
- Huisartsen
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Fysiotherapeuten
- Verloskundigen

Publikaties
geen

Stichting Samenwerkingsverband van Eerste en Tweede Lijn voor Regionale Gezondheidszorg (SAREZO)

Contactadres

drs. A.G.M. van Keulen
Stichting SAREZO
Kochstraat 2, 6442 BE Brunssum
Telefoon: 045-279569

Beschrijving van het project

De doelstelling is zorgverlening aan de patiënt in het echelon dat het beste aansluit bij de op dat moment bestaande problematiek. Ofwel: komen tot samenwerking tussen eerste en tweede lijn door middel van verschillende deelprojecten en thuiszorgexperimenten. In december 1990 functioneerden zeven deelprojecten: liesbreuk, stoma, diabetes mellitus II, ulcus cruris, dementie, intensieve thuiszorg en vrijwilligersorganisatie. Per patiëntencategorie vindt er multidisciplinair overleg plaats met protocollen en registratie per patiënt. Deze werkwijze is aan veranderingen onderhevig: van lang vergaderen tot overleg rond de patiënt. Per deelproject wordt het proefdraaien geëvalueerd en wordt een effectevaluatie (tijdsbesteding en kwaliteit) uitgevoerd. Voor een kwaliteitsmeting worden de criteria aangereikt door hulpverleners.

Praktische informatie

Doelgroep: per deelproject verschillend
Locaties: Brunssum, Hoensbroek, Landgraaf, Heerlen-Noord
Startdatum: september 1988

Participanten

- Ziekenhuis Sint Gregorius
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Medische Staf van Ziekenhuis Sint Gregorius
- Regionale Huisartsen Vereniging
- RIAGG
- Verpleeghuis

Publikaties

- Bekkers, F., A. van Keulen en G. Jongerius; et al - *Hulpverleners over gezondheidszorg in de regio Brunssum*, Brunssum/Maastricht: Stichting SAREZO, Rijksuniversiteit Limburg, 1990
- Keulen, A. van, F. Bekkers en M. Steinbusch - *Kwaliteitsmeting door SAREZO*, Brunssum: Stichting SAREZO, 1990

Thuiszorg Zuidoost

Contactadres

dhr. H. van Gasteren
Vereniging Zorgintegratie Amsterdam-Zuidoost
Kempering 78, 1104 KG Amsterdam
Telefoon: 020-904313

Beschrijving van het project

De Vereniging Zorgintegratie Zuidoost (ZiZo) stelt zich ten doel om gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen voor het ontwikkelen en aanbieden van integrale (thuis)zorg in de regio. Daarbij ambieert zij meer dan alleen een goede afstemming binnen de eerste lijn en met de tweede lijn. Het doel is verdergaande integratie met en tussen de echelons en de instellingen. Er is gekozen voor een doelgroepenstrategie, waartoe drie programma's worden ontwikkeld: intensieve thuiszorg, (thuis)zorg voor psychogeriatrische patiënten en de zogenaamde wijkziekenboegen.

Praktische informatie

Doelgroepen: algemeen, per ontwikkelingsprogramma verschillend
Locaties: Amsterdam-Zuidoost, Diemen
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Alle gezondheidsvoorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Publikaties

- Vereniging ZiZo, *De Zuidooster*, nieuwsbrief van ZiZo, 4 maal per jaar (1990)

Zorg op één lijn

Contactadres

dhr. Ph. Breedveld
Regionaal Ziekenfonds Salland
Postbus 166, 7400 AD Deventer
Telefoon: 15700-87220

Beschrijving van het project

Het project is een samenwerkingsproject van specialisten, huisartsen, ziekenhuis en ziekenfonds, gericht op het ontwikkelen van maatstaven van kwalitatief goed en doelmatig medisch handelen. Er worden protocollen en normen ontwikkeld voor tweede en eerste lijn voor bepaalde diagnosegroepen; prescriptie en verwijsgedrag worden geëvalueerd. Het project bestaat uit vier deelprojecten: cara, knieklachten, diabetes II en verwijzen.

Praktische informatie

Doelgroepen: diabetes-patiënten (type II), CARA-patiënten, patiënten met knieklachten, patiënten met verwijzing naar internist/chirurg
Locatie: Deventer en omgeving
Startdatum: december 1989

Participanten

- Ziekenhuis
- Huisartsen
- Regionaal Ziekenfonds Salland

Publikaties

geen

Demonstratieproject substitutie ouderenzorg in Zuidoost-Groningen

Contactadres

dhr. G.H. Stubbe
Stichting ZOG
Hassebergerweg 1, 9551 CA Sellinger
Telefoon: 09592-2270

Beschrijving van het project

Het hoofddoel is om ouderen in staat te stellen zich zolang mogelijk in de thuissituatie te handhaven. Dit wordt bereikt via een driesporentraject. Ten eerste wordt gestreefd naar maximale afstemming en samenwerking tussen gezinsverzorging en kruiswerk, waarbij interne substitutie wordt waargemaakt. Ten tweede vindt er heroriëntatie en verbreding van het indicatiebeleid plaats. En ten derde zal een zodanige infrastructuur van (bestaande) zorgvoorzieningen bevorderd, ontwikkeld en verder uitgebouwd worden, dat zorg op maat steeds gewaarborgd is.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locaties: Vlagtwedde, Stadskanaal
Startdatum: april 1988

Participanten

- Gezins- en bejaardenverzorging
- Kruisvereniging
- Huisartsen
- Psychogeriatrisch Verpleeghuis
- Verzorgingshuizen
- Ziekenhuis Refaja
- RIAGG

Publikaties

- Linschoten, C.P. van, et al. - *Hulpbehoeften zorgverlening*, Groningen: Noordelijk Centrum voor Gezondheidsvraagstukken, 1990
- Zijlstra, W.O. - *Registratie van Cliëntgegevens in de Ouderenzorg*, Groningen: NCG/STYX Publications, 1990

Geïntegreerde ouderenzorg Nieuwegein

Contactadres

dhr. B.J. de Vries
Project Geïntegreerde Ouderenzorg Nieuwegein
Postbus 545, 3430 AM Nieuwegein
Telefoon: 03402-33644

Beschrijving van het project

De doelstelling is het bewerkstelligen van kwalitatieve en kwantitatieve verbetering in de zorgverlening aan ouderen, zodanig dat de hulp zoveel mogelijk aan huis en op maat wordt verleend. Om dit te bereiken is nodig:

- versterking thuiszorg en tussenvoorzieningen;
- gezamenlijk indicatie- en toewijzingssysteem;
- flexibele afstemming van aanbod op vraag;
- nieuwe verdeling van intra- en extramurale zorgfuncties;
- één eigen bijdragen-systeem;
- versterking van de mantelzorg.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locatie: Nieuwegein
Startdatum: januari 1988

Participanten

- Stichting Kruiswerk Zuidwest Utrecht
- Algemeen Maatschappelijk Werk Zuidwest Utrecht
- Stichting Welzijn Ouderen Nieuwegein
- Stichting Huisvesting Verpleging Verzorging Nieuwegein
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging

Publikaties

- Hollander, E. en J.H. de Visser - Ouderenzorg veel meer thuis, *Medisch Contact* (1991) 4
- Heide, W. van der - Project geïntegreerde ouderenzorg biedt zorg op maat, *NMW visie* 1215

Integrale ouderenzorg Aalten

Contactadres

mw. E. Pacanda-Bolier
Gemeente Aalten
Postbus 119, 7120 AC Aalten
Telefoon: 05437-75985

Beschrijving van het project

Het doel is een geïntegreerde, onderling afgestemde voorzieningenstructuur voor ouderen te creëren, zodanig dat door de flexibiliteit en de diversiteit van het aanbod gegarandeerd, en indien nodig op korte termijn, voldaan kan worden aan de meest uiteenlopende hulpvragen. Hierbij wordt gestreefd naar organisatie, coördinatie en afstemming van hulp/zorgvraag en hulp/zorgaanbod op lokaal niveau. De methodiek is bottom-up-vertaling van praktijksignalen in beleid. De activiteiten behelzen:

- deelproject onafhankelijk zorgcoördinator;
- integratie van (semi)zorgvoorzieningen middels integratie van functie zorg en wonen;
- heroriëntatie indicatiebeleid.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locatie: Aalten
Startdatum: december 1988

Participanten

- Huisartsen
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Kruisvereniging
- Gemeente
- Verpleeghuis
- Verzorgingshuizen
- Ziekenhuis
- Indicatie-commissie
- Stichting Welzijn Ouderen

Publikaties

- Pacanda-Bolier, E. - *Project Integrale Ouderenzorg*, Gelderse Projectenbrochure
- Versteegen en Vissers - *Innovatieproject Oost-Achterhoek* Utrecht, NZI
- Pacanda-Bolier, E. - *Project Integrale Ouderenzorg (i.v.), Senior*

Integrale ouderenzorg Over-Betuwe

Contactadres

mw. K.I. Lieber
Stichting De Lingehof
Kinkelenburglaan 2, 6681 BJ Bommel
Telefoon: 08811-79510

Beschrijving van het project

Circa 132 verpleeghuisplaatsen zijn volgens normatieve planningsruimte beschikbaar voor de Over-Betuwe gemeenten Bommel, Gendt, Valburg, Dodewaard en Lent. Voor de invulling daarvan functioneert een stichting, 'De Lingehof', waarin samenwerken: ouderen, huisartsen, verzorgingshuizen, kruisverenigingen, algemeen maatschappelijk werk, woningbouwcorporaties en gemeenten. Het doel is realisering van een gecombineerde verpleeghuisvoorziening, waarbij de maximaal gespreide verpleeghuisfunctie ligt ingebed in een zorgcircuit. Dit zorgcircuit zal alle vormen van zorg- en dienstverlening omvatten voor ouderen en alle verpleeghuisgeïndiceerden. Door middel van 'De Lingehof' en met behulp van een projectmanager wordt, via werkgroepen en overleg met belanghebbenden, geprobeerd de doelstelling te verwezenlijken.

Praktische informatie

Doelgroepen: ouderen en specifiek verpleeghuisgeïndiceerden
Locaties: Bommel, Gendt, Valburg, Dodewaard, Lent (gemeente Elst)
Startdatum: december 1990

Participanten

- Verzorgingshuizen
- Verpleeghuizen
- Kruisvereniging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Huisartsen
- Gecoördineerd Ouderenwerk
- Woningbouwcorporaties
- Ouderenbonden
- Gemeenten

Publikatie

Plaats, v.d. en Kraanen - Veranderde taken van verpleeghuizen, *Senior*
(1990) 9

Multidisciplinaire behandeling/Zorgteams

Contactadres

dhr. A.M.L.C. Bersselaar
Van Neynselstichting
Eemweg 2, 5215 HR Den Bosch
Telefoon: 073-139999

Beschrijving van het project

De doelstelling is in teamverband, bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende disciplines, een individueel zorgplan vast te stellen en uit te voeren met als componenten: zorgplan, zorgdossier, zorgbespreking en zorgproces met het hoofd van de verpleegafdeling als coördinator zorgverlening. Het verpleeghuis is bovendien verdeeld in drie verpleegafdelingen langdurende zorg en een afdeling kortdurende zorg. Deze 'zorgprodukten' worden nog nader gedefinieerd.

Praktische informatie

Doelgroepen: langdurende zorgpatiënten in verpleeghuis, kortdurende zorgpatiënten in verpleeghuis
Locaties: 's-Hertogenbosch, Vught
Startdatum: april 1990

Participanten

- Kruiswerk Zuidwest Utrecht
- Algemeen Maatschappelijk Werk Zuidwest Utrecht
- Welzijn Ouderen Nieuwegein
- Huisvesting Verpleging Verzorging Nieuwegein
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging

Publikaties

geen

Project Integraal Ouderenwerk

Contactadres

dhr. T. Joore
Project Integraal Ouderenwerk
p/a Gasthuisstraat 34a, 5301 CC Zaltbommel
Telefoon: 04180-12980/33

Beschrijving van het project

Het project omvat drie deelprojecten: Ontwikkeling Zorgcircuit/Zorgcentrum, Ouderen aan het Woord en Integrale Zorgverlening. Het zorgcircuit vervult functies intra- en extramuraal, die zoveel mogelijk worden samengebracht in het zorgcentrum, waardoor de zorg zodanig (integraal) wordt aangeboden, dat recht wordt gedaan aan het zolang mogelijk zelfstandig wonen van ouderen in eigen woonomgeving. Het zorgcentrum beoogt lokale en (boven)regionale afstemming en coördinatie.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locaties: Bommelerwaard, Neerijnen
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Verpleeghuizen
- Verzorgingshuis
- Huisartsen
- Apotheek
- Ouderenbonden
- Kruisvereniging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Woningbouwstichting
- Stichting Bejaardenwerk
- Paramedici
- Stichting Welzijn Ouderen
- Gemeente
- Beheersstichting Het Groote Bommelsch Gasthuis

Publikaties

- Boersma, L. - *Weer Verder*, Arnhem: Stichting Gelderland, 1989
- Groep 'Heroverweging' - *Beleidskader Zorgcircuit/Zorgcentrum*, Zaltbommel, 1990
- Kerk, van der en van Venroy - *Integrale Ouderenzorg* Zaltbommel: Project Integraal Ouderenwerk, 1988

Samenwerkingsverband integratie ouderenzorg

Contactadres

mw. A.H.A. Puyn
Stichting Samenwerkingsverband Integratie Ouderenzorg
Postbus 1543, 5200 BN Den Bosch
Telefoon: 073-831232

Beschrijving van het project

Het project heeft tot doel zorg op maat te bieden voor alle zorgbehoevende ouderen en initiatieven te nemen om de leemten in de zorgmogelijkheden op te heffen. Hierbij wordt de nadruk gelegd op de organisatie en dienstverlening in de thuissituatie. Terzake bestaat nauwe samenwerking tussen de extramurale voorzieningen en de intramurale sector. Deze nauwe samenwerking wordt ook beoogd binnen de extra- en intramurale sector. Het samenwerkingsverband tracht zijn doel te bereiken door:

- afstemming in de beantwoording van de hulpvraag aan de zorgbehoevende ouderen door onder meer regelmatig overleg en wederzijdse dienstverlening tussen en binnen de extra- en intramurale sector;
- ontwikkelen van alternatieve opvangmodellen, waaronder dagopvang, steunpunten en dagverzorging in verzorgingshuizen;
- consultatie van onder andere ouderenorganisaties.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locatie: Den Bosch
Startdatum: oktober 1989

Participanten

- Stichting voor Gezinsverzorging
- Kruisvereniging
- Stichting Stedelijk Maatschappelijk Centrum
- Stichting Gecoördineerd Bejaardenwerk
- Hervormde Stichting Nieuwehagen
- Humanistische Stichting voor Verzorging van Bejaarden
- Stichting Antoniegaarde

- Stichting Psychiatrisch Ziekenhuis Voorburg
- Stichting Katholieke Bejaardenzorg en Verpleging voor Gerepatieerden e.a.
- Stichting De Herven
- Beleidscommissie Bossche Huisartsen

Publikaties

geen

Substitutie in de zorgverlening aan ouderen op Noord- en Zuid-Beveland

Contactadres

mw. H. Vonk
Stichting Huisartsgeneeskunde Zeeland
Postbus 49, 4460 AA Goes
Telefoon: 01100-13454

Beschrijving van het project

De doelstelling van dit project is inzicht te verwerven in welke mate en hoe substitutie in de zorgverlening (relatief meer extramurale en relatief minder intramurale zorg) kan worden bereikt, binnen de randvoorwaarden: zorg op maat, minimaal kwaliteitshandhaving en rekening houdend met de zogenaamde financiële omslagpunten. De activiteiten behelzen coördinatie van de zorgverlening vanuit één punt, versterking thuiszorg door middel van extra geld (aanvullende zorg), uitbreiding semimurale voorzieningen en extramurale functies van bejaardenoorden, en het creëren van vrijwilligersnetwerken ten behoeve van de thuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locatie: Noord- en Zuid-Beveland
Startdatum: januari 1988

Participanten

- Verzorgingshuizen
- Verpleeghuizen
- RIAGG
- Gezinsverzorging
- Kruisvereniging
- Huisartsen
- Gecoördineerd Ouderenwerk
- Zeeuwse Raad van Ouderen
- Vrijwilligers

Publikaties

- Projectteam - *Substitutie in de zorgverlening aan ouderen op Noord- en Zuid-Beveland; tussenrapportage 1989*, Goes: Stichting Huisartsgeneeskunde Zeeland, 1990
- Projectteam - *Substitutie in de zorgverlening aan ouderen op Noord- en Zuid-Beveland; eindrapportage 1990*, Goes: Stichting Huisartsgeneeskunde Zeeland, 1990

Substitutie van verpleeghuiszorg naar verzorgingshuizen

Contactadres

dhr. J. Dieleman
Ter Weel Verpleeghuis
Kloetingseweg 49, 4462 AX Goes
Telefoon: 01100-16878

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is het aanvullen van zorg voor verpleeghuisgeïndiceerden in het verzorgingshuis vanuit het verpleeghuis. Het gaat hier om continu begeleiding door een multidisciplinair team. Voor de geïndiceerden wordt een gericht zorgplan opgesteld. De nadruk ligt vooral op bewoners met somatische problemen, maar ook aan psychogeriatrische hulpbehoevenden zal zorg worden verleend. De huisarts en het verzorgingshuis melden de bewoners aan voor aanvullende zorg. Een zorgteam stelt de indicatie vast en bepaalt de duur van de zorg. De huisarts blijft medisch eindverantwoordelijk. Er wordt gewerkt met periodes van 1 tot 6 maanden. Verlenging is eventueel mogelijk.

Praktische informatie

Doelgroep: verpleeghuisgeïndiceerde patiënten
Locaties: Borssele, Goes
Startdatum: januari 1988

Participanten

- Ter Weel Verpleeghuis
- Poelwijck Verzorgingshuis
- De Kraayert Verzorgingshuis
- Sint Maarten Verzorgingshuis

Publikaties

geen

Substitutie verpleeghuiszorg

De Blaauwe Hoeve

Contactadres

drs. R. Schuybroek
Algemeen Ziekenfonds voor West-Brabant en Zeeuws-Vlaanderen
Chasséveld 17, 4811 DH Breda
Telefoon: 076-243404

Beschrijving van het project

Beoogd wordt om aan in het verzorgingstehuis verblijvende verpleeghuisgeïndiceerde bewoners aanvullende verpleeghuiszorg te geven. Uitgangspunt hierbij vormt de zorg/verpleegbehoefte van de individuele bewoner. Hoe kan aan hem/haar in de vertrouwde omgeving adequate zorg worden geboden, zonder dat daarvoor overplaatsing naar het verpleeghuis noodzakelijk is? Huisarts en verpleeghuisarts bepalen in overleg wie in aanmerking komt voor deze 'verpleeghuiszorg buiten de muren van het verpleeghuis'. Gezamenlijk stellen zij een individueel verpleeg- en behandelingsplan op, dat beoordeeld wordt door het AWBZ-verbindingkantoor.

Praktische informatie

Doelgroep: verpleeghuisgeïndiceerde patiënten
Locatie: Hulst
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Verpleeghuis De Blaauwe Hoeve
- Verzorgingshuis De Blaauwe Hoeve

Publikaties

geen

Totaal ouderenbeleid Venlo

Contactadres

dhr. M. Knegtel
Vereniging Totaal Ouderenbeleid Venlo
Kwietheuvel 45, 5911 GT VENLO
Telefoon: 077-543333

Beschrijving van het project

Door middel van een wijkgerichte integrale aanpak wordt een zorgpakket aangeboden, waardoor ouderen in staat worden gesteld zo lang mogelijk te blijven functioneren in hun eigen omgeving. De uitvoering van de zorg geschiedt op maat, waarbij intensief wordt samengewerkt om ouderen een zo compleet mogelijk maatpakket te kunnen leveren. De flexibiliteit die daarvoor nodig is, zal op termijn leiden tot vervaging van de grenzen tussen de instellingen onderling en tussen eerste, tweede lijn en vrijwilligerswerk.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locatie: Venlo
Startdatum: februari 1988

Participanten

- Verzorgingshuizen
- Gezinsverzorging en bejaardenhulp
- Kruisvereniging
- Algemene hulpdienst
- Indicatie-commissie
- Woningbouwcorporaties
- Bejaardenwerk
- Stichting Burgerlijke Godshuizen

Publikaties

- Marel, A. van der - Substitutie via Totaal Ouderenbeleid, *Leeftijd* (1990) 5 mei
- Huysman, R. en M.M.Y. de Klerk - *Deelrapporten 1988/89/90*, Maastricht: Rijksuniversiteit Limburg

Zorg op maat voor ouderen

Contactadres

dhr. L.N.J. van der Steen
Stichting Experiment Zorg op Maat
Postbus 15, 3400 AA IJsselstein
Telefoon: 03408-70000

Beschrijving van het project

De doelstelling is:

- bevorderen van zelfstandig wonen van ouderen door middel van zorg op maat thuis;
- harmonisatie van de indicatiestelling voor thuiszorg en voor opname in verzorgings- en verpleeghuis;
- afstemming, coördinatie en samenwerking tussen intra- en extramurale ouderenvoorzieningen ten aanzien van toewijzing en uitvoering van de zorg;
- vergroten toegankelijkheid/bereikbaarheid (één adres en één telefoonnummer).

Praktische informatie

Doelgroepen: ouderen met een complexe zorgvraag, ouderen met een opname-indicatie
Locatie: IJsselstein
Startdatum: mei 1989

Participanten

- Stichting Welzijn Ouderen
- Regionale Huisartsen Vereniging
- Regionale Kruisorganisatie Zuidwest Utrecht
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Verpleeghuis IJsselwaerde
- Ewoud's Bejaardencentrum
- Verzorgingshuis Mariënstein

Publikaties

geen

Coördinatie thuiszorg

Contactadres

dhr. J. Wagemakers
Gemeente Oss, afdeling Maatschappelijk Welzijn
Raadhuislaan 2, 5340 BA Oss
Telefoon: 04120-29523

Beschrijving van het project

Het doel is bevordering van een naadloos sluitend zorgcircuit, waarbinnen door middel van samenwerking zorg op maat kan worden geboden. De samenwerking is gericht op functionele afstemming, zo mogelijk integratie van dienstverlening van de vier instellingen (Gezinsverzorging, Stichting Zorg voor Bejaarden, Kruiswerk en Regionaal Instituut Gecoördineerd Ouderenwerk) met als resultaat een geïntegreerd zorgaanbod voor zelfstandig wonende ouderen.

Praktische informatie

Doelgroep: zelfstandig wonende ouderen
Locatie: Oss
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Gezinsverzorging
- Kruisvereniging
- Stichting Zorg voor Bejaarden
- Regionaal Instituut Gecoördineerd Ouderenwerk Maasland

Publikaties

geen

Dagverzorging Zuiderheide

Contactadres

dhr. P.F.J. Oostelbos
Verpleeghuis De Beukenhof
Nw. Loosdrechtsedijk 24, 1231 KX Loosdrecht
Telefoon: 02158-26504

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is de opname van thuiswonende verpleeghuispatiënten uit te stellen. De dagverzorging wordt in een aparte ruimte van een verzorgingshuis aangeboden. Twee bejaardenverzorgsters en een activiteitenbegeleidster leiden het programma. Dit gestructureerde, niet-therapeutische programma bestaat onder meer uit bejaardengymnastiek, gespreksgroepen, realiteits- en oriëntatietraining, warme maaltijd en de voorbereiding daarvan, krant lezen, training van het geheugen, koffie- en theepauzes en een avondmaaltijd. Alle activiteiten vinden plaats in groepen van ongeveer acht personen. De dagverzorging is twee maal per week voor somatische en drie maal per week voor psychogeriatrische patiënten. De patiënten komen een à twee maal per week. Een multidisciplinair hulpverlenerssteam van het verpleeghuis kan voor individuele begeleiding zorgen.

Praktische informatie

Doelgroep: thuiswonende verpleeghuispatiënten
Locatie: 't Gooi-Zuid
Startdatum: februari 1990

Participanten

- Verpleeghuis Wulverhout
- C.V.H. Hilversum
- Zonnehoeve
- Verpleeghuis Zuiderheide

Publikaties

geen

Individuele zorgsubsidie

Contactadres

mw. E.M. Immink
Projectbureau IZS
Rode Zand 34, 3011 AN Rotterdam
Telefoon: 010-4132027

Beschrijving van het project

De doelstelling is nagaan of aan ouderen die positief geïndiceerd zijn voor opname in een verzorgingshuis, een kwalitatief goed alternatief in de thuissituatie kan worden geboden door middel van het ter beschikking stellen van een individuele zorgsubsidie en een zorgbemiddelaar. Bovendien wordt nagegaan of deze substitutie een kostenbesparing in de ouderenzorg kan opleveren.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen met opname-indicatie voor verzorgingshuis
Locatie: Rotterdam (drie regio's)
Startdatum: mei 1988

Participanten

- Samenwerkende Thuishulp Instellingen Rotterdam
- Samenwerkende Rotterdamse Kruisverenigingen
- Rotterdams Dienstencentrumwerk
- Sociaal Geriatrisch Gerontologisch Centrum
- Centrum voor Vrijwilligers
- Stedelijke Adviesraad Ouderen
- Stichting Ziekenfonds Rotterdam
- Samenwerkingsverband Rotterdamse Verzorgingshuizen en Bejaardenhuisvestingsinstellingen
- Gemeentelijke Sociale Dienst
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging

Publikatie

- Jansen, B. - De dubbele pet van de zorgbemiddelaar: het project individuele zorgsubsidie in Rotterdam, *Tijdschrift voor Gezondheid en Politiek* (1988) december

Laat ouderen thuis

Contactadres

mw. J.M.C. Pietersma-den Broeder
Stichting Zorg voor Ouderen Thuis
Bornestraat 1g, 7556 BA Hengelo
Telefoon: 074-420126

Beschrijving van het project

De doelstelling is de thuiszorg te versterken, enerzijds door een betere coördinatie, anderzijds door de drempels te slopen die een integrale thuiszorg in de weg zitten. Daardoor worden mogelijkheden geschapen voor substitutieverschuivingen in de zorg van de voorzieningen in de richting van de thuiszorg. De activiteiten richten zich op drie terreinen:

- samenwerking en coördinatie van de ouderenzorg;
- informatie- en demonstratiecentrum PASAAN;
- drempels ruimen met subsidie.

Praktische informatie

Doelgroepen: ouderen met opname-indicatie voor verzorgingshuis, ouderen die zich willen aanmelden voor verzorgingshuis, ouderen met behoefte aan thuiszorg

Locatie: Hengelo

Startdatum: januari 1988

Participanten

- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Hengelose Huisartsen Vereniging
- Stichting Welzijn Ouderen
- Centraal Orgaan Samenwerking Bonden van Ouderen
- Kruisvereniging
- Gemeente

Publikaties

- Dekker, J. - Project voor Thuiszorg Hengelo, *PCOB Kaderblad* (1990) 1
- Pietersma, M., J. Roessink en J. de Graaf - Ouderen Project Hengelo, *Tijdschrift voor Ziekenverpleging* 99 (1989) 11
- Mols, A. - Zorg van de Maat voor Hengelose ouderen, *Senior* (1989) 22

Proefproject periodieke opvang bejaarden

Contactadres

mw. mr. M.B.A. Mensink
Provincie Drente
Postbus 122, 9400 AC Assen
Telefoon: 05920-55544

Beschrijving van het project

Er wordt gestreefd naar een periodieke, kortstondige, tijdelijke opvang in een verzorgingshuis. Het gaat daarbij niet om opvang in een acute crisissituatie, die door de toestand van de ouderen en/of van de verzorgende optreedt, doch om geplande opvang op vooraf bekende tijdstippen met het doel de zorggevende te ontlasten. De duur van deze opvang en het aantal malen per jaar worden vooraf, na overleg tussen het zorgbiedende huis en de thuisomgeving in een 'contract' vastgelegd. Aanmeldingen voor opvang zullen met name door wijkverpleegkundigen en huisartsen geschieden. Indicatiestelling vooraf is voorwaarde voor opname.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locaties: Zuidoost Drente, Zuidwest Drente, Noord-Drente
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Verzorgingshuizen
- Kruisvereniging
- Huisartsen

Publikaties

geen

Project integrale ouderenzorg

Contactadres

mw. A. van Kessel
Project Integrale Ouderenzorg
Achter Valburg 2, 6511 DM Nijmegen
Telefoon: 080-600741

Beschrijving van het project

Het project Integrale Ouderenzorg is gericht op een optimale dienstverlening aan thuiswonende ouderen. De hulp wordt zo georganiseerd, dat ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Het project bestaat uit een aantal deelprojecten. De namen geven aan wat de deelprojecten behelzen: deelproject contactpersonen, centraal bureau, integratie psychosociale begeleiding, aangepaste huisvesting.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locatie: Nijmegen
Startdatum: oktober 1990

Participanten

Alle voorzieningen gericht op ouderenzorg

Publikaties

geen

Project intensieve thuiszorg en mantelzorg

Contactadres

dhr. drs. B.D.J. Teunissen
Verpleeghuis Sint Camillus
Heinsbergerweg 176, 6045 CK Roermond
Telefoon: 04750-29141

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is ondersteuning te bieden aan de mantelzorg van somatische patiënten met een indicatie voor het verpleeghuis. Geïndiceerden en hun partners kan een aanleunwoning op het terrein van het verpleeghuis worden aangeboden. Deze woningen worden beheerd door een woningbouwvereniging. De thuiszorg wordt verleend door de huisarts, de wijkverpleging en de gezinszorg. Voor aanvullende behandeling kunnen de patiënten naar de dagbehandeling in het verpleeghuis. De laatste zorgt tevens voor de coördinatie van het zorgaanbod. Daarnaast biedt het verpleeghuis begeleiding en opleiding aan de verzorgende partner. De bewoners van de aanleunwoningen kunnen tevens gebruik maken van andere verpleeghuisservice zoals warme maaltijden, recreatie, pedicure, kapper, kleine reparaties en dergelijke.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen met verpleeghuisindicatie
Locatie: Roermond
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Wijkverpleging
- Gezinsverzorging
- Huisartsen
- Verpleeghuis

Publikaties

geen

Project thuiszorg Baarn/Soest

Contactadres

dhr. Q.H.T. Witlox
Project Thuiszorg Baarn/Soest
Steenhoffstraat 6, 3764 BL Soest
Telefoon: 02155-93693

Beschrijving van het project

Het doel is mensen met een verpleeghuisindicatie intensieve thuiszorg te geven als alternatief voor opname in een verpleeghuis. Het betreft hier in totaal veertig patiënten, zowel somatisch als psychogeriatrisch. De werkwijze is het bieden van een zorgpakket dat op de individuele behoefte is toegesneden: verpleegkundige, verzorgende, huishoudelijke of oppashulp, fysiotherapie, ergotherapie, logopedie en dagbehandeling. Tevens worden vanuit de projectmiddelen de kosten gefinancierd van medicijnen, verband- en andere hulpmiddelen.

Praktische informatie

Doelgroep: verpleeghuisgeïndiceerden met een urgentieverklaring voor opname
Locaties: Baarn, Soest
Startdatum: september 1989

Participanten

- Verpleeghuis Birkhoven
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Huisartsen
- Paramedici

Publikaties

- Witlox, A. - Van verpleeghuiszorg naar thuiszorg, *Senior* (1988) 34
- Bosch, S. Van der - Verpleeghuiszorg thuis: échte substitutie, *Inzet* 14 (1990) 8
- Thuiszorgproject biedt zorg op maat, *Vector* (1990)

Substitutieproject ouderenzorg

Contactadres

dhr. W.A. Reitsma
Gemeente Zoetermeer
Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer
Telefoon: 079-440527

Beschrijving van het project

Het doel van het project is bevordering van substitutie van intramurale zorg ten behoeve van ouderen door zorg in de thuissituatie. Daartoe zijn twee vernieuwingen geïntroduceerd. Ten eerste uitbreiding van het zorgaanbod thuis (inzet van aanvullende zorg, ontwikkelen van nieuwe vormen van zorg). Ten tweede geïntegreerde indicatiestelling en coördinatie van de zorg ten behoeve van ouderen. De functie van zorgcoördinator is geïntroduceerd en er wordt gewerkt met multidisciplinaire zorgplannen in de thuissituatie.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen met verpleeghuis- of verzorgingshuisindicatie
Locatie: Zoetermeer
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Gecoördineerd Ouderenwerk
- Gezinsverzorging
- Kruisvereniging
- Huisartsen
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Stichting Gezondheidscentra
- Indicatie-commissie
- RIAGG
- Verzorgingshuizen
- Verpleeghuis
- Gemeente

Publikatie

Pelzer, K.H. en R.F. Winsel - *Substitutieproject Ouderenzorg Zoetermeer: verslag van een beschrijvend onderzoek*, Utrecht Nationaal Ziekenhuis Instituut, 1990

Thuiszorgcentrum Muntendam

Contactadres

dhr. J. Jongs
Stichting Welzijn Ouderen Muntendam/Meeden
Domela Nieuwenhuisweg 3, 9649 AJ Muntendam
Telefoon: 05987-17627

Beschrijving van het project

De doelstelling is het aanbieden van een voorzieningenpakket, noodzakelijk om ouderen zolang mogelijk thuis te laten wonen. In het centrum worden ruwweg een drietal kernfuncties onderscheiden, namelijk opvang van algemene aard voor in principe alle ouderen, een aanleunfunctie voor ouderen in de directe woonomgeving en een thuiszorgfunctie voor geïndiceerde ouderen, die kunnen deelnemen aan dagopvang/verzorgingsprogramma's.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locaties: Muntendam, Meeden
Startdatum: september 1988

Participanten

- Kruisvereniging
- Indicatie-commissie
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Huisartsen
- Stichting Welzijn Ouderen

Publikaties

geen

Zorgbemiddeling in Ede

Contactadres

mw. L. Smals
Gelderse Raad voor de Volksgezondheid
Postbus 9219, 6800 HZ Arnhem
Telefoon: 085-860273

Beschrijving van het project

De doelstelling is het oplossen van een aantal knelpunten op het terrein van communicatie en coördinatie/organisatie van de ouderenzorg. Voorts is het project gericht op het efficiënter en effectiever organiseren van de thuiszorg. Dit alles is te bereiken door het inzetten van een zorgbemiddelaar (case-manager) die voor de oudere de juiste hulpverlening kan verzorgen.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen die geïndiceerd zijn voor verzorgings- of verpleeghuis
Locaties: Ede, Bennekom, Lunteren
Startdatum: februari 1991

Participanten

- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Huisartsen
- Indicatie-commissie
- Stichting Welzijn Ouderen
- RIAGG
- Verpleeghuizen
- Verzorgingshuizen
- Gemeente

Publikaties

geen

Zuiderpolder-project: zelfstandig wonen en toch verzorging

Contactadres

mw. F.A. Jong
Provincie Noord-Holland, dienst WEB
Houtplein 33, 2012 DE Haarlem
Telefoon: 023-143531

Beschrijving van het project

Ouderen met een WBO-indicatie wonen zelfstandig in 66 woningen. Nabij deze woningen is een wijksteunpunt gerealiseerd, van waaruit de zorg- en hulpverlening wordt georganiseerd. Uitvoerenden zijn de thuiszorgorganisaties; het nabij gelegen verzorgingshuis wordt erbij betrokken. De provincie verwacht dat dit project een alternatief kan worden voor opname in een verzorgingshuis.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen met opname-indicatie voor verzorgingshuis
Locatie: Haarlem
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Huisartsen
- Kruisvereniging
- Gecoördineerd Ouderenwerk
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Fysiotherapeuten
- Gemeente
- Provincie
- Ziekenfonds

Publikaties

geen

Anton Pieck-hofje: een woon- en zorgvoorziening voor dementerende ouderen

Contactadres

dhr. drs. J. Houweling
Verpleeghuis Overspaarne
Boerhaavelaan 50, 2035 RC Haarlem
Telefoon: 023-339108

Beschrijving van het project

Het Anton Pieck-hofje wil een alternatief zijn voor het psychogeriatrische verpleeghuis. De bewoners wonen in groepen van zes in een zestal woningen. Elke bewoner heeft een eigen (slaap)kamer, die samen met de familie wordt ingericht met de eigen spullen van de bewoner. Er is een gemeenschappelijke huiskamer en keuken. De bewoners worden zoveel mogelijk betrokken bij het dagelijks leven. De noodzakelijke zorg wordt geboden door een klein basisteam dat voor een 24-uurs aanwezigheid garant staat, zonodig aangevuld met gezinszorg en wijkziekenverzorging.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten
Locatie: Zuid-Kennemerland
Startdatum: oktober 1989

Participanten

- Stichting Hervormde Diakonale Huizen
- Stichting Samenwerkende Gezinsverzorgingsinstellingen
- Kruisvereniging Haarlem
- Stichting Katholieke Gezinszorg

Publikaties

- Sabelis, I.H.J. - Dement en toch zelfstandig. Dement in het Anton Pieck-hofje, *Denkbeeld. Tijdschrift voor Psychogeriatric* (1990) maart
- Zoet, M. en H. Klieverik - Anton Pieck-hofje en Houdt Vaart in Haarlem: Bouwen op maat voor doelgroepen, *Woningraad* 5 (1990) 4
- Litsenburg, C. van - Anton Pieck-hofje biedt demente bejaarden meer vrijheid en ruimte, *Instellingen* 15 (1990) 2

Consultatiebureau voor ouderen

Contactadres

dhr. C.M.A. van der Togt
Verpleeghuis Osdorp
Meer en Vaart 21, 68 KV Amsterdam
Telefoon: 020-196200

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is het verstrekken van advies aan (huisartsen van) ouderen met multiële problematiek en een (vage) geriatrische vraagstelling. De huisarts meldt de patiënt bij het consultatiebureau. Na een bezoek van de maatschappelijk werker aan huis wordt de patiënt verwacht in het consultatiebureau. Daar vindt een onderzoek plaats. Dit bestaat onder meer uit een algemeen onderzoek door de verpleeghuisarts en, afhankelijk van de vraagstelling, door één of meer specialisten. Indien nodig worden laboratorium-, functie- of röntgenonderzoeken verricht. Tussendoor kunnen de patiënten rusten en eten. Na veertien dagen vindt overleg met de huisarts en eventueel de wijkverpleging plaats. Deze consultatiefunctie is geen vervanging voor consultatievragen die niet een dergelijke intensieve aanpak behoeven.

Praktische informatie

Doelgroep: geriatrische patiënten thuis of in verzorgingshuis
Locatie: Amsterdam-Noord
Startdatum: juni 1991

Participanten

- Verpleeghuis Osdorp
- Boven IJ Ziekenhuis
- Huisartsen Vereniging Amsterdam-Noord

Publikaties

geen

De vrijwillige hulpdienst

Contactadres

mw. T. van Gent
Verpleeghuis De Egmontshof
Frans Halsstraat 1, 3262 HD Oud-Beijerland
Telefoon: 01860-15100

Beschrijving van het project

De vrijwillige hulpdienst functioneert als een 'opascentrale' voor dementerende ouderen. Het doel is partners of verzorgenden van thuiswonende dementerende ouderen te ondersteunen. De hulpdienst kan door de inzet van vrijwilligers voor beperkte opvang thuis zorgen. Een vrijwilliger bezoekt een vast adres en zorgt voor opvang en gezelligheid. De partners of verzorgenden, die vrijwel permanent belast zijn met de zorg en nooit eens weg kunnen, krijgen zo meer tijd voor zichzelf. Zij kunnen bijvoorbeeld even onbezorgd familie bezoeken of boodschappen doen.

Praktische informatie

Doelgroep: dementerende ouderen
Locatie: Oud-Beijerland
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Bejaardencentra
- Wijkverpleging
- Rode Kruis
- Bibliotheek
- Apotheken
- Tandartsen

Publikaties

geen

Deeltijdbehandeling

Contactadres

dhr. F.J. Meulmeester
Verpleeghuis Breede Vliet
Schakelweg 162, 3192 JP Hoogvliet
Telefoon: 010-4383344

Beschrijving van het project

De opzet van dit project is psychogeriatrische patiënten zolang als mogelijk en verantwoord is thuis te handhaven. Daarvoor wordt 365 dagen per jaar een flexibele en gedifferentieerde zorg aangeboden. Dit zorgaanbod omvat verschillende vormen van deeltijdbehandeling en -verpleging waaronder dagbehandeling, dag-, avond- en nachtverpleging, kortdurende opnamen zoals crisisinterventie, vakantie- en weekendplaatsing, terminale plaatsing en kortdurende observatie-opname. Ten behoeve van dit zorgaanbod is een 'multifunctioneel centrum' opgezet waarbinnen de verschillende verpleeghuisfuncties zijn samengebracht.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische thuiswonende patiënten
Locatie: Rotterdam-Zuid, Hoogvliet, Spijkenisse
Startdatum: januari 1991

Publikaties

geen

Dementiebehandeling in home-teams (deelproject van SAREZO)

Contactadres

drs. A.G.M. van Keulen
Stichting SAREZO
Kochstraat 2, 6442 BE Brunssum
Telefoon: 045-279569

Beschrijving van het project

Door middel van een preventief zorgmodel en registratie wordt getracht de volgende doelstellingen te realiseren:

- één referentiekader voor alle hulpverleners;
- eerdere vroegtijdige signalering;
- tijdige en adequate diagnosestelling;
- eerdere en betere ondersteuning van de mantelzorg en daarmee het voorkomen c.q. uitstellen van opname. Door de betrokken hulpverleners wordt een zorgcoördinator aangewezen die alle in te zetten hulp coördineert en bewaakt.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten in beginstadium van dementie
Locatie: Brunssum en omgeving
Startdatum: februari 1991

Participanten

- Huisartspraktijk
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- RIAGG
- Ziekenhuis (laboratorium)

Publikaties

geen

Experiment case-management Amsterdam-Nieuw-West

Contactadres

mw. J. van Schoot
Stichting Steunpunt Gezondheidszorg en Maatschappelijke
Dienstverlening Amsterdam-Nieuw-West/Zuid
Tourniairestraat 4, 1065 NA Amsterdam
Telefoon: 020-175333

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is door samenwerking en afstemming tussen de hulpverleners uit de eerste lijn, het RIAGG en de verpleeghuizen de zorg te verbeteren. Het project verloopt in samenhang met zorgvernieuwingsprojecten waarbij intensieve thuiszorg op maat centraal staat. Proefondervindelijk wordt gezocht naar lacunes en knelpunten in het huidige zorgaanbod voor psychogeriatrische patiënten. De deelnemende instellingen doen ervaring op met een multidisciplinaire werkwijze. Na de beoordeling van de intake organiseert de case-manager een zorgplanoverleg met de belanghebbende hulpverleners. Bij iedere patiënt ligt een logboek dat door alle hulpverleners wordt bijgehouden. Op deze wijze ontwikkelt men een vorm van zorgcoördinatie en een opzet voor case-management.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten met een opname-indicatie
Locatie: Amsterdam, regio Nieuw-West
Startdatum: oktober 1989

Participanten

- Amsterdamse Huisartsen Vereniging
- Stichting Amsterdams Kruiswerk
- Stichting Thuishulp
- RIAGG
- Verpleeghuizen

Publikaties

geen

Experiment en onderzoek verpleegafdeling Jacob Roggeveenhuus

Contactadres

mw. drs. J. de Leeuw
Humanistische Stichting Jacob Roggeveen
Noordsingel 106, 4330 LA Middelburg
Telefoon: 01180-14251

Beschrijving van het project

In het verzorgingshuus is als experiment een verpleegafdeling toegevoegd. Het is de bedoeling, dat hiermee overplaatsing voorkomen dan wel uitgesteld kan worden. Er wordt onderzocht of, uitgaande van de 'hulp op maat'-gedachte, groepsverzorging en intensieve individuele zorg de middelen zijn die de hoogst mogelijke kwaliteit van zorg kunnen bieden voor bewoners met psychogeriatrische en somatische problemen.

Praktische informatie

Doelgroepen: bewoners met psychogeriatrische problematiek en bewoners met somatische problematiek
Locatie: Middelburg
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Verpleeghuus
- Fysiotherapeuten
- RIAGG

Publikaties

geen

Geriatrisch Onderzoek en Advies Centrum (GOAC)

Contactadres

dhr. E. Hendriksen
Verpleeghuis Den Ooiman
Groot Hagen 6, 7009 AM Doetinchem
Telefoon: 08340-26541

Beschrijving van het project

Dit project is gericht op de preventieve geriatrie. Het doel is het voorkomen van verkeerde-bed-problematiek in ziekenhuizen en van wachtlijst-problematiek in verpleeghuizen. Het centrum is een tweedelijnsvoorziening ter ondersteuning van de eerste lijn. De behandelingen worden niet overgenomen, er vindt alleen onderzoek en advies plaats met als doel duidelijkheid te brengen in de vaak multipale problemen en te komen tot gerichte advisering aan de verwijzer. Na een anamnese vindt een volledig lichamelijk/functioneel onderzoek plaats. Naast de beschikbare gegevens uit de medische status van het ziekenhuis en de actuele informatie van de verwijzer, kan aanvullend fysiotherapeutisch, ECG-, laboratorium- of röntgenonderzoek worden verricht. Daarna worden op korte termijn de bevindingen geanalyseerd en probleemgerichte adviezen verstrekt.

Praktische informatie

Doelgroep: somatische- en psychogeriatrische patiënten
Locatie: Achterhoek
Startdatum: december 1988

Participanten

- Stichting Ziekenhuizen Doetinchem
- Verpleeghuis Den Ooiman, Doetinchem
- Verpleeghuis Antonia, Terborg
- Verpleeghuis Den Es, Varsseveld

Publikaties

geen

Kortdurende psychogeriatrische reactivering

Contactadres

dhr. A.J.E.M. Bakker
Stichting Verpleeghuizen NWN
Voorberghlaan 35, 3123 AX Schiedam
Telefoon: 010-4278199

Beschrijving van het project

De bedoeling van dit project is door middel van reactivering het functioneren van de patiënt zodanig te verbeteren, dat zelfstandig wonen of plaatsing in een verzorgingshuis mogelijk is. Tijdens de 6 maanden durende reactivering worden allerhande zelfzorgfuncties getraind en therapeutische interventies in de psychodynamica van de patiënt toegepast. De hulp wordt verleend door een multidisciplinair team bestaande uit onder meer een verpleeghuisarts, verzorgenden, verpleegkundigen, een psychotherapeut, fysiotherapeuten, logopedisten, ergotherapeuten en expressietherapeuten.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten
Locatie: Schiedam - Nieuwe Waterweg Noord
Startdatum: december 1989

Participanten

- Stichting Verpleeghuizen NWN
- RIAGG
- St. Joris Gasthuis

Publikaties

geen

Kwaliteit op maat

Contactadres

dhr. J.B. Sanders
Prof. Tuntlerhuis
Havenstraat 48, 9561 ED Ter Apel
Telefoon: 05995-1990

Beschrijving van het project

Door middel van dit project wil men verpleeghuiszorg leveren aan 12 verpleeghuisgeïndiceerde bewoners van 07.00 uur tot 21.30 uur gedurende zeven dagen per week. Vanuit het verpleeghuis zijn aangesteld: vier ziekenverzorgenden, een part-time activiteitenbegeleider en een bewegings-therapeut voor acht uur per week. Er worden gerichte bewonersbesprekingen gehouden door een multidisciplinair team. Het verpleegplan, het zorgplan en de dossiervorming komen op dezelfde manier tot stand als in het verpleeghuis. Er is een intensieve begeleiding van de bewoner en zijn of haar familie.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten
Locaties: Stadskanaal, Vlagtwedde
Startdatum: november 1989

Participanten

- Verpleeghuis Prof. Tuntlerhuis Ter Apel
- Bejaardenoord De Heggerank Musselkanaal

Publikaties

geen

Meso-project psychogeriatric

Contactadres

dhr. A. Oomen
Verpleeghuis Slotervaart
Louwesweg 10, 1066 EC Amsterdam
Telefoon: 020-141805

Beschrijving van het project

Dit project richt zich op de verkeerde-bed-problematiek in ziekenhuizen. Psychogeriatric patiënten die na een trauma zijn geopereerd en onvoldoende ADL-zelfstandig zijn om in de thuissituatie te functioneren, wordt een revalidatieprogramma van ongeveer acht weken aangeboden. Het doel is verpleeghuisopname te voorkomen of uit te stellen. Voor dit project zijn twee bedden op een afdeling voor begeleidingsbehoefte revalidatiepatiënten beschikbaar.

Praktische informatie

Doelgroep: post-operatieve psychogeriatric patiënten
Locatie: Amsterdam
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Ziekenhuis Slotervaart
- Ziekenhuis Boven IJ
- Centrale RIAGG Dienst

Publikaties

geen

Preventieproject dementie

Contactadres

dhr. T. Coenen
GGD-Rijnstreek
Prins Bernhardlaan 10, 2405 VT Alphen a/d Rijn
Telefoon: 01720-90250

Beschrijving van het project

Het project wordt gecoördineerd door een stuurgroep, waaraan twaalf instellingen deelnemen. Het doel is ouderen, hun omgeving en hulpverleners beter in staat stellen om te gaan met het dementeringsproces. Dit houdt in: ondersteuning bieden aan ouderen en hulpverleners, bevorderen van samenhangende activiteiten, aanbod ontwikkelen en een regionaal coördinatie- en informatienetwerk. Hierbinnen functioneren zes projecten:

- voorlichting per sub-regio;
- adviesgroep over mogelijkheden dagvoorzieningen;
- cursus 'begeleiden van een ondersteuningsgroep';
- cursus 'omgaan met dementie door de mantelzorg';
- cursus 'vrijwilligers en dementie';
- netwerk-ontwikkeling.

Praktische informatie

Doelgroep: licht dementerende ouderen
Locatie: Zuid-Holland-Noord
Startdatum: september 1990__

Participanten

- RIAGG
- Basisgezondheidsdiensten
- Instellingen voor Gezinsverzorging
- Kruisverenigingen

Publikaties

geen

Psychogeriatrische dagbehandeling buiten het verpleeghuis

Contactadres

dhr. F. Meulmeester
Verpleeghuis Breede Vliet
Schakelweg 162, 3192 JP Hoogvliet
Telefoon: 010-4383344

Beschrijving van het project

Door middel van dit project wil men de psychogeriatrische dagbehandeling buiten de muren van het verpleeghuis plaatsen. Men wil deze voorziening wijkgebonden opzetten, betere contacten en samenwerking, c.q. ondersteuning met/van familie en eerstelijns bereiken met als uiteindelijk doel een langer verblijf van de patiënt in de dagbehandeling. Hierdoor kan een opname worden uitgesteld. De dagbehandeling is gehuisvest in een huurwoning en heeft plaats voor 7 personen. Het vervoer wordt geregeld met taxi's.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten
Locaties: Ridderkerk, Spijkenisse
Startdatum: maart 1983

Participanten

- Verpleeghuis Breede Vliet
- Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen

Publikaties

geen

Samenwerkingsproject zorgverschuiving

Contactadres

mw. P.M.E. van Dam
Ziekenfonds Zorg en Zekerheid
Postbus 400, 2300 AK Leiden
Telefoon: 071-357744

Beschrijving van het project

Het doel is te komen tot het bieden van zorg in het verzorgingshuis aan licht psychogeriatrische ouderen met een verpleeghuisindicatie. Men wil tot kwaliteitsbevordering komen door middel van het bieden van zorg op maat en de integratie van functies in groepsverzorging. De ouderen worden op een 'intensieve zorg'-afdeling geplaatst en bij de verzorging worden familie en/of vrijwilligers betrokken. Structuur wordt geboden door middel van een dagprogramma.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten
Locatie: Amstelveen en omgeving
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Verpleeghuis Groenelaan
- Verzorgingshuis 't Huis a/d Poel

Publikaties

geen

SCIPP (Screening, Consultatie, Indicatiestelling, Plaatsing, Polikliniek)

Contactadres

dhr. A.J.E.M. Bakker
Stichting Verpleeghuizen NWN
Voorberghlaan 35, 3123 AX Schiedam
Telefoon: 010-4278199

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is te komen tot een functiegerichte aanpak in de psychogeriatric. Daarvoor is een samenwerkingsverband van verschillende regionale instellingen voor psychogeriatric gevormd. Vanuit dit samenwerkingsverband is een zogeheten SCIPP-functie gerealiseerd (Screening, Consultatie, Indicatiestelling, Plaatsing en Polikliniek). Met deze functie kan de hulp op de hulpvraag worden afgestemd. Alle verwijzingen lopen via het samenwerkingsverband. De SCIPP-medewerkers, in dienst van de verschillende instellingen, zijn rechtstreeks aanspreekbaar en direct bereikbaar. Zij zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van het zorgaanbod en via hen zijn de andere deskundigen uit de verschillende instellingen bereikbaar.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatric patiënten
Locatie: Nieuwe Waterweg-Noord
Startdatum: september 1991

Participanten

- Verpleeghuizen
- GGD
- APZ
- RIAGG
- Algemene Ziekenhuizen

Publikatie

Severijns, M.A.B. en A.J.E.M. Bakker - Een functiegerichte aanpak in de psychiatrie, *Medisch Contact* 45 (1990) 45

Senioren-polikliniek

Contactadres

dhr. dr. F. Korver
Wilhelmina Ziekenhuis
Europaweg Zuid 1, 9401 RK Assen
Telefoon: 05920-25555

Beschrijving van het project

In deze polikliniek wordt hulp geboden aan huisartsen ten behoeve van oudere patiënten met moeilijk te rubriceren en diagnostiseren ziektebeeld. De selectie van de patiënten vindt plaats in goed overleg met huisarts en verwijzende specialist. Beoordeling van de patiënt vindt plaats in één sessie door drie specialisten: een internist, een psychogeriatr, neuroloog en eventueel met steun van medisch maatschappelijk werk. Twee maal per maand kan een maximaal aantal van drie patiënten beoordeeld worden.

Praktische informatie

Doelgroep: geriatrische patiënten
Locatie: Assen en omgeving
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Ziekenhuis
- Psychiatrisch Ziekenhuis
- Huisartsen
- Medisch Maatschappelijk Werk

Publikaties

geen

Sociowoningen Dapperbuurt

Contactadres

dhr. B. van Raalte
Innovatieproject Amsterdam (IP)
Damrak 26-3, 1012 CJ Amsterdam
Telefoon: 020-238445

Beschrijving van het project

Het doel is huisvesting te realiseren voor vijf ouderen met lichte psychogeriatrische en/of psychosociale problemen in de vorm van een sociowoning. Dit betreft een combinatie van wonen en verzorging die geïntegreerd is in een normale woonwijk. Uitgangspunt is dat de organisatie van de zorg niet beperkend mag zijn voor het woongenot, de inbreng en de ontplooiingsmogelijkheden van de bewoners. Tijdens het experiment wordt de zorgbehoefte in kaart gebracht, evenals de zorgfuncties die hiervoor nodig zijn. Vervolgens wordt gekeken wie deze diensten het beste kan leveren. Er is vergaande samenwerking tussen verzorgingshuis, verpleeghuis en de eerste lijn.

Praktische informatie

Doelgroep: licht psychogeriatrische ouderen
Locatie: Amsterdam-Oost
Startdatum: juli 1988

Participanten

- Verzorgingshuis De Gooyer
- Verpleeghuis Wittenberg
- Stichting Thuishulp
- Kruisvereniging
- Huisartsen

Publikaties

- Schillemans, K. - *Project vernieuwingen in en tussen verzorgingshuis De Gooyer en verpleeghuis Wittenberg: Uitvoeringsplan*, Amsterdam: Innovatieproject, 1988
- Schillemans, K. - *Projectplan Sociowoningen-Dapperbuurt*, Amsterdam: Innovatieproject, 1988
- Schmitz, L. - *'n Thuis voor ouderen, tussenbalans van twee vernieuwingsprojecten*, Amsterdam: Innovatieproject, 1988

Substitutie verpleeghuiszorg - extramuraal

Contactadres

mw. M. Groen
RIAGG Amstelland en de Meerlanden
Dorpsstraat 34, 1182 JE Amstelveen
Telefoon: 020-433111

Beschrijving van het project

Het doel is om de knelpunten in de zorgverlening aan (verpleeghuisgeïndiceerde) psychogeriatrische patiënten op te lossen, zoals de organisatie van de zorg, de ondersteuning van de verzorgers en de mogelijkheden tot deskundigheidsbevordering en consultatie voor verzorgenden. Dit wil men bereiken door een samenwerkingsvorm van alle instellingen die buiten het verpleeghuis de zorg voor genoemde patiënten dragen. Op grond van een inventarisatie van de zorgbehoeften vindt een interdisciplinair overleg plaats om vernieuwende oplossingen over de problemen te bedenken en uit te voeren. De afspraken worden vastgelegd in een zorgplan.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten
Locatie: regio Amstelland en de Meerlanden
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Gezinsverzorging
- Wijkverpleging
- RIAGG
- Verzorgingshuizen
- Verpleeghuizen
- Stichting Welzijn Ouderen
- Basisgezondheidsdienst

Publikaties

geen

Substitutieproject verpleeghuiszorg, cluster Gooi-Noordoost

Contactadres

dhr. F.F.L. Vlak
Psychogeriatrisch Centrum De Stichtse Hof
Naarderstraat 81, 1251 BG Laren (N.H.)
Telefoon: 02153-87744

Beschrijving van het project

De doelstelling is om op basis van het subsidiebesluit Substitutie Verpleeghuiszorg en AWBZ, aanvullende zorg voor verpleeghuisgeïndiceerde patiënten te realiseren (in samenwerking met elf verpleeghuizen). De werkwijze is als volgt:

- het in drie verzorgingshuizen doen functioneren van dagverzorging voor 24 ouderen uit verzorgingshuizen en thuissituatie;
- stationeren van activiteitenbegeleiding in verzorgingshuizen voor het realiseren van een gestructureerd dagprogramma voor verpleeghuisgeïndiceerden;
- bijscholing medewerkers in verzorgingshuizen ten aanzien van verpleeghuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroepen: verpleeghuisgeïndiceerde patiënten, hoofdzakelijk psychogeriatrisch

Locaties: Laren, Blaricum, Eemnes, Huizen, Bussum, Gooi-Noordoost

Startdatum: oktober 1981

Participanten

- Verpleeghuis De Stichtse Hof
- Verpleeghuis Theodotion
- Verzorgingshuis Theodotion
- Verzorgingshuis Godelinde
- Verzorgingshuis De Bolder

Publikaties

geen

Thuiszorg psychogeriatrische patiënten

Stratum

Contactadres

dhr. W. Koster
Samenwerkingsoverleg Eerstelijnszorg Eindhoven
Postbus 2357, 5600 CJ Eindhoven
Telefoon: 040-384018

Beschrijving van het project

Het doel is het verbeteren van de zorg aan psychogeriatrische patiënten in de eerste lijn. Dit wordt bereikt via stroomlijning van de zorgverlening/samenwerking, via het regelen van de coördinatie en via formalisering van de samenwerking tussen de betrokken hulpverleners en de mantelzorg en dergelijke.

Praktische informatie

Doelgroep: psychogeriatrische patiënten
Locatie: Eindhoven, stadsdeel Stratum
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Kruisvereniging
- Huisartsen
- Gezinsverzorging
- Stichting Gezondheidscentra
- RIAGG
- Algemeen Maatschappelijk Werk

Publikaties

geen

Toch thuis wonen

Contactadres

mw. J.M. van Oosten-Steijn
Algemene Stichting voor Gezinsverzorging Hoorn
Postbus 323, 1620 AH Hoorn
Telefoon: 02290-36644

Beschrijving van het project

Het betreft hier een begeleid-wonen-project voor 5 licht dementerende bejaarden. Het doel is om deze 'zware' gezinsverzorgingscliënten met een verpleeghuisindicatie min of meer zelfstandig te laten wonen. Dit met behulp van 24 uur gezinsverzorging per dag.

Praktische informatie

Doelgroep: licht dementerende ouderen
Locatie: West-Friesland
Startdatum: juni 1990

Participanten

- Verpleeghuis Lindendael
- Woningbouwvereniging
- Gezinsverzorging
- Gemeente Hoorn, afdeling Welzijn

Publikaties

geen

Wachtlijstopvang

Contactadres

dhr. G. Stronks
Verpleeghuis Den Ooiman
Groot Hagen 6, 7009 AM Doetinchem
Telefoon: 08340-26541

Beschrijving van het project

Het project is bedoeld voor psychogeriatrische patiënten die op de wachtlijst van het verpleeghuis staan. De indicatiestelling en de zorgbehoefte van deze mensen is al bekend. Door het wisselend opnemen van patiënten voor een of meer dagen, nachten of weekenden, kan de mantelzorg worden ontlast en al enige hulp aan de patiënt worden verleend. Voor dit project zijn drie opvangplaatsen gerealiseerd.

Praktische informatie

Doelgroep: verpleeghuisgeïndiceerden op de wachtlijst
Locatie: Doetinchem en omgeving
Startdatum: juni 1990

Participant

Verpleeghuis Den Ooiman

Publikaties

geen

Abbeyfield

Contactadres

R. Nieborg
Stichting Abbeyfield Nederland
Postbus 10263, 5000 JG Tilburg
Telefoon: 013-440338

Beschrijving van het project

De doelstelling is het realiseren van een netwerk van Abbeyfieldhuizen in Nederland. Een Abbeyfieldhuis is een kleinschalig woonhuis (acht tot twaalf bewoners), waarin alleenstaande ouderen hun zelfstandig, individueel leven langer kunnen blijven leiden dankzij een zekere ondersteuning van een inwonende huisbegeleider. De werkwijze is als volgt:

- promotie van het idee middels publicaties, presentaties en mailing;
- ondersteuning van lokale initiatieven.

Praktische informatie

Doelgroep: alleenstaande ouderen
Locatie: Nederland
Startdatum: juni 1990

Participanten

- Lokaal Abbeyfield Bestuur
- Landelijk Abbeyfield Bestuur
- Ouderenwerk

Publicatie

Helvoirt, W. van - Zelfstandig wonen, maar niet alleen, *Tijdschrift 65+* (1990) augustus

Experiment deelhuis Terneuzen

Contactadres

dhr. G. te Kaath
Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden
Postbus 70510, 1007 KM Amsterdam
Telefoon: 020-6610706

Beschrijving van het project

Het experiment behelst het ontwerpen en bouwen van een woonvoorziening voor verpleeghuisgeïndiceerde ouderen, die kleinschalig is (twaalf tot zestien personen) en waarin wonen en zorgverlening zoveel mogelijk via de geëigende kanalen worden gefinancierd: wonen via de VROM-regels; de zorg via de reguliere eerstelijnskanalen, aangevuld met substitutiegelden verpleeghuiszorg. Gestreefd wordt naar een zoveel mogelijk gestructureerde/gegarandeerde financiering van de diverse bouwprojecten.

Praktische informatie

Doelgroep: verpleeghuisgeïndiceerde ouderen
Locatie: Zeeuws-Vlaanderen
Startdatum: juli 1987

Participanten

- Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden
- Stichting Eigentijdse Verpleegkunde Zeeland

Publikaties

- Postma, H. - Gezinsverzorging wil meer geld voor thuiszorgexperiment, *Welzijnsweekblad* 12 (1987) 55
- Postma, H. - Zeeland legt welzijnswerk op de onderzoekstafel: opdracht aan particulier bureau, *Welzijnsweekblad* 13 (1988) 1

Multifunctionele zorgorganisatie Florapark

Contactadres

dhr. A.A. Kleinherenbrink
Stichting Dr. Ariënsthuis Florapark
Postbus 1162, 7500 BD Enschede
Telefoon: 053-820820

Beschrijving van het project

De doelen van deze nieuwe woonvorm, waarbij ruimtelijk uitgegaan wordt van op zichzelf staande typen van woonvormen en voorzieningen, zijn:

- het bevorderen en zo mogelijk in stand houden van het zelfstandig functioneren van ouderen in wonen, leven en zorg, ook bij toenemende kwetsbaarheid;
- de uitvoering van de zorg en dienstverlening plaats te laten vinden vanuit een multifunctionele organisatie van voorzieningen waarin verzorgingshuis, verpleeghuis, wijkverpleging en gezinsverzorging hun werkzaamheden op elkaar afstemmen;
- een preventieve en ondersteunende functie naar de ouderen in de wijk te vervullen.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen met een zorgwoningindicatie
Locatie: Enschede en omgeving
Startdatum: mei 1989

Participanten

- Stichting Dr. Ariënsthuis
- Verpleeghuis 't Kleine Vaert
- Kruisvereniging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Instellingen voor Gezinsverzorging
- Regionaal Ziekenfonds Twente

Publikaties

geen

Thuiszorgcentrum De Loohof

Contactadres

dhr. H. Kielstra
Stichting Thuiszorgcentrum De Loohof
Postbus 88, 6670 AB Zetten
Telefoon: 08880-4444

Beschrijving van het project

Het Thuiszorgcentrum is een woontussenvoorziening voor ouderen met als doel hen in staat te stellen zo lang mogelijk te blijven functioneren in de thuishituatie. De volgende activiteiten worden ontplooid: sociale dagopvang, tijdelijke opname, huiskamerfunctie, terminale zorg, fysiotherapie, zorgdiensten, wijkbejaardenverzorging met alarmering.

Praktische informatie

Doelgroep: ouderen
Locaties: Valburg, Dodewaard
Startdatum: december 1989

Participanten

- Kruisvereniging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Stichting Welzijn Ouderen Betuwe Oost
- Overlegorgaan Welzijn Ouderen
- Stichting Bejaardenzorg
- Stichting Tafeltje-dek-je
- Huisartsen

Publikatie

Kielstra en Besteman - *Thuiszorgcentrum 'De Loohof'*, Zetten: Werkgroep Thuiszorgcentrum, 1989

Wooncentrum Nieuw Doddendaal

Contactadres

mw. M.K.W. Schanzleh
Wooncentrum voor Ouderen Nieuw Doddendaal
Parkdwarsstraat 34, 6511 DL Nijmegen
Telefoon: 080-233363

Beschrijving van het project

Nieuw Doddendaal is een experiment, waarbij zowel in filosofie als in uitwerking de uitgangspunten autonomie, veiligheid, privacy en zelfstandigheid gelden. De door de ouderen gewenste dienstverlening wordt geleverd door onder andere de Kruisvereniging en de Gezinsverzorging, waarmee Nieuw Doddendaal een overeenkomst heeft. Deze en alle overige dienstverlening, die een bewoner nodig vindt, wordt met een contactpersoon van Nieuw Doddendaal overeengekomen en vastgelegd in een dienstenplan. De contactpersoon houdt het dienstenplan in actuele overeenstemming met de wensen van de oudere, de klant. Diensten die niet worden afgenomen, maar wel door de oudere zijn betaald, worden voor een belangrijk deel gerestitueerd.

Praktische informatie

Doelgroep: geïndiceerde ouderen voor een verzorgingshuis
Locatie: Nijmegen
Startdatum: december 1989

Participanten

- Verzorgingshuis Doddendaal
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging en Bejaardenhulp
- Stichting Welzijnswerk Ouderen Nijmegen
- Stichting Hulpdienst
- RIAGG
- Verpleeghuis Margriet
- Stichting Bejaardentehuizen Nijmegen
- Ouderenbonden
- Gezondheidscentrum 't Weeshuis

Publikaties

- Schanzleh, M. en M. Timmers - *Plan Nieuw Doddendaal*, Nijmegen: Wooncentrum Nieuw Doddendaal, 1989
- Hesterman, J. - In 'Nieuw Doddendaal' komt alle dienstverlening van buiten, *Tijdschrift voor Gezinsverzorging* 20 (1990) 3
- Schanzleh, M. en M. Timmers - In 't verzorgingshuis als gewone wijkbewoner; Nieuw Doddendaal beproeft radicaal alternatief, *Leeftijd* 32 (1990) 5

Zorghuis Dr. Willem Drees

Contactadres

mw. E.C.C.M. Jongmans
Project Zorghuis Dr. Willem Drees
Morsestraat 19, 2517 PN Den Haag
Telefoon: 070-3469555

Beschrijving van het project

De doelstellingen en werkwijzen van het zorghuis zijn:

- het aanvullen van zorg aan ouderen in een beschermde thuish situatie, waardoor de ouderen zelfstandig (samen) kunnen blijven wonen met behoud van hun privacy;
- de aangeboden zorg wordt toegesneden op de persoonlijke leefomstandigheden van de ouderen en bevat de mogelijkheden die men tot nu toe in de thuis-, wijk- en verzorgingshuis- en verpleeghuissituatie aangeboden krijgt;
- ondersteuning van in de wijk verblijvende ouderen;
- de zorg wordt verleend door gebruik te maken van informele zorg en bestaande extra- en intramurale dienstverlenende instanties;
- de geboden dienstverlening wordt met relatief minder middelen gerealiseerd dan in de traditionele dienstverlening.

Praktische informatie

Doelgroepen: bewoners met een verzorgingshuisindicatie, personen met een indicatie voor een bejaardenwoning, verpleeghuispatiënten
Locatie: Den Haag
Startdatum: oktober 1987

Participanten

- Gemeentelijke Dienst Verpleging en Verzorging
- Kruisvereniging
- Stichting Thuishulp

Publikaties

geen

Zorgwoningenproject Zevenkamp

Contactadres

dhr. C. van Velzen
Stoel (Stichting Ondersteuningsprojecten ELGZ Rotterdam)
Zomerhofstraat 71, 3032 CK Rotterdam
Telefoon: 010-4665533

Beschrijving van het project

De centrale doelstellingen zijn:

- het creëren van levensbestendige woningen, waarin ouderen zelfstandig kunnen blijven wonen met zorg op maat tot en met verzorgingsindicatie. Om de zorg op maat aan deze bewoners te kunnen bieden zal in een experiment van drie jaar een werkwijze voor deze geïntegreerde zorgverlening worden ontwikkeld, uitgevoerd en geëvalueerd;
- het bevorderen van samenwerking tussen de zorgverleners (vrijwilligers, eerste en tweede lijn), die gericht is op het realiseren van zorg op maat aan bewoners van de zorgwoningen in Zevenkamp. Deze vorm van samenwerking zal worden gecontinueerd na het experiment en worden verbreed naar andere doelgroepen in de wijk Zevenkamp.

Praktische informatie

Doelgroep: verzorgingsbehoeftige ouderen
Locatie: Rotterdam
Startdatum: september 1991

Participanten

- Pameijer Stichting
- Verpleeghuis De Vijf Havens
- Stichting Gecoördineerd Ouderenwerk Prins Alexander
- RIAGG RNO
- Stichting Samenwerkende Rotterdamse Kruisverenigingen
- Stichting Thuishulp Rotterdam-Oost
- Verzorgingshuis De Oosthof
- Woningstichting Onze Woning

Publikaties

geen

Autistenhulpverlening Zuid-Limburg

Contactadres

dhr. P. Steerneman
RIAGG Oostelijk Zuid-Limburg
Postbus 165, 6400 AD Heerlen
Telefoon: 045-700400

Beschrijving van het project

Het doel is het tot stand brengen van een autisme-team en een stuurgroep. Het autisme-team is een multidisciplinair team ten behoeve van consultatie, diagnostiek en indicatiestelling. De stuurgroep is een beleids-groep die een sluitend netwerk voor de autistenhulpverlening van de grond wil tillen. Verder wil men een centraal coördinatiepunt (RIAGG) ten behoeve van de centrale aanmelding, begeleiding en behandeling opstarten.

Praktische informatie

Doelgroep: autisten met verwante contactstoornissen
Locatie: Zuid-Limburg
Startdatum: april 1989

Participanten

- RIAGG OZ Limburg
- RIAGG Maastricht
- RIAGG Westelijke Mijnstreek
- Psychiatrisch Centrum Welterhof Heerlen
- Sociaal Psychiatrische Dienst Roermond
- Medisch Kleuterdagverblijf Heerlen
- Sociaal Pedagogische Zorg Heerlen

Publikaties

geen

Centraal opname- en crisisbureau

Contactadres

dhr. J.W. Bloemers
Psychiatrisch Ziekenhuis Drennoord
Hereweg 76, 9725 AG Groningen
Telefoon: 050-258960

Beschrijving van het project

Het Centraal opname- en crisisbureau is een samenwerkingsproject van het RIAGG-Groningen, het Academisch Ziekenhuis Groningen en het APZ Drennoord. Een team, bestaande uit medewerkers van de drie instellingen, verzorgt binnen kantoor tijd alle acute en/of opname verzoeken. Naast telefonische adviezen/consultatie en opnamebemiddeling, biedt het bureau acute psychiatrische hulpverlening zowel op het bureau zelf als 'outreaching'.

Praktische informatie

Doelgroepen: acute psychiatrische patiënten, patiënten met opname-indicatie

Locaties: stad Groningen, westen en noordwesten van provincie Groningen, kop van Drenthe

Startdatum: april 1990

Participanten

- RIAGG Groningen
- APZ Drennoord
- AZG Groningen

Publikaties

geen

Continuïteit van zorg

Contactadres

dhr. G. de Wilde
RIGG Den Bosch
Vogelstraat 2, 5212 VL Den Bosch
Telefoon: 073-122005

Beschrijving van het project

Door middel van samenwerking van betrokken RIGG-partners wordt getracht een zo volledig mogelijk en flexibel zorgcircuit te creëren voor chronische patiënten, met name voor hen die niet langdurig op het APZ zijn aangewezen of behoeven te zijn. Dit wordt bereikt door:

- het opvullen van lacunes in het zorgcircuit, zodat op alle levensgebieden van de patiënt een gedifferentieerd aanbod kan worden gedaan. De lacunes zitten vooral in het aanbod van dagactiviteiten (ontmoeting, werk, werkprojecten), behandeling (intensieve behandeling in ambulante setting) en afstemming;
- het opzetten van een systeem voor case-management.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Den Bosch en omgeving
Startdatum: mei 1989

Participanten

- RIAGG 's-Hertogenbosch
- Dagactiviteitencentrum Ruggesteun
- APZ Reinier van Arkel
- APZ Coudewater
- RIBW 's-Hertogenbosch

Publicaties

geen

Dagbehandeling van risico-baby's en hun ouders

Contactadres

mw. C.A. Hellingman
Medisch Kleuterdagverblijf Kleuterdal
Zoetmanstraat 75, 6217 NT Maastricht
Telefoon: 043-434550

Beschrijving van het project

In het kader van dit experimentele project poogt een interdisciplinair behandelverband van het Medisch Kleuterdagverblijf zich te richten op een herstel of een opbouw van een gehechtheidsrelatie tussen baby en ouders. Het gaat hierbij om baby's jonger dan anderhalf jaar bij wie, om welke reden dan ook, een ernstige verstoring in de relatie met ouders is opgetreden. Hechting van een jong kind aan zijn ouder/verzorger is een essentiële basis van waaruit het kind kansen heeft zich verder te ontwikkelen.

Praktische informatie

Doelgroepen: verwaarloosde of mishandelde kinderen, kinderen met ontwikkelingsstoornis, onhanteerbare kinderen
Locatie: Maastricht en omgeving
Startdatum: oktober 1988

Participanten

- Academisch Ziekenhuis Maastricht
- Groene Kruis Vereniging
- Bureau Vertrouwensarts
- Raad voor de Kinderbescherming
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Voogdijverenigingen

Publikaties geen

Differentiatieproject

Contactadres

dhr. P. Teeuwen
Psychiatrisch Centrum Venray
Postbus 5, 5800 AA Venray
Telefoon: 04780-27352

Beschrijving van het project

Doelstelling van dit project is het inventariseren van relevante kenmerken en zorgbehoeften van oudere verblijfspatiënten van het Psychiatrisch Centrum Venray. Op basis van dit onderzoek worden passende zorgmilieus ontwikkeld. Men wil komen tot het opstellen van diverse behandelprogramma's voor de verschillende categorieën oudere verblijfspatiënten.

Praktische informatie

Doelgroep: verblijfspatiënten
Locatie: Venray
Startdatum: juni 1986

Participant

Psychiatrisch Centrum Venray

Publikatie

Hagens, J. en P. Teeuwen - *Onderzoeksverslag differentiatieproject*, Venray: P.C. Venray, 1988

Gezinsproject: project intensivering hulpverlening aan gezinnen (home-training)

Contactadres

dhr. dr. P.P.G. Hodiamont
RIAGG Nijmegen
Oranjesingel 41, 6511 NN Nijmegen
Telefoon: 080-238270

Beschrijving van het project

De hulp vanuit het project richt zich op de problemen en hulpvragen die in het gezin spelen. Het doel van de hulp is:

- de draaglast van het gezin verkleinen, bijvoorbeeld door hulp te bieden bij praktische zaken;
- de draagkracht van het gezin vergroten, bijvoorbeeld door samen met het gezin kleine overwinningen te boeken, problemen te bespreken, oplossingen te zoeken;
- het verminderen van de onmacht bij het gezin om geholpen te worden.

Praktische informatie

Doelgroep: multi-problem gezinnen
Locatie: Nijmegen en omgeving
Startdatum: september 1974

Participant

RIAGG Nijmegen

Publikatie

Coenegracht, A. - Intensieve hulpverlening aan gezinnen, *Jeugdhulpverlening en jeugdwerk* 2 (1990) 3

GGZ op maat (GOM-project)

Contactadres

dhr. P. van Heugten
RIAGG Dordrecht en omgeving
M.H. Trompweg 225e, 3317 BS Dordrecht
Telefoon: 078-178555

Beschrijving van het project

Belangrijkste doelstellingen:

- zorg dragen voor continuïteit van behandeling tussen RIAGG en APZ;
- aanbieden en ontwikkelen van individuele zorgarrangementen;
- kliniek met 'walk-in' mogelijkheden;
- minimaal effectieve behandelingsdosis toedienen. In het algemeen geldt het GOM-project voor iedere patiënt met een opname-indicatie. Behandeling, al dan niet klinisch, verloopt niet meer standaard, maar wordt per situatie besproken. Doorbehandeling van RIAGG in het APZ en vice versa behoort tot de mogelijkheden.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met een opname-indicatie
Locatie: Dordrecht
Startdatum: november 1989

Participanten

- RIAGG Dordrecht en omgeving
- APZ De Grote Rivieren

Publikaties

geen

Intensieve zorg

Contactadres

dhr. H. Kroos
BAVO Rijnmond
Langevellderweg 27, 2211 AB Noordwijkerhout
Telefoon: 02523-78141

Beschrijving van het project

Het doel is het tot stand brengen van een gesloten opname-behandel-aanbod binnen een gesloten setting voor cliënten met een psychiatrische stoornis die via een juridische maatregel bij BAVO-Rijnmond zijn binnengekomen. Concreet wil men komen tot een beddenreductie, een herformulering van de doelgroep, een afstemming van het behandelpakket en de verhuizing naar Rotterdam.

Praktische informatie

Doelgroep: SGA-patiënten
Locaties: Rotterdam-Noordoost, Rotterdam-Centrum-West, Capelle a/d IJssel
Startdatum: april 1989

Participanten

- RIAGG Rotterdam-Noordoost
- RIAGG Rotterdam-Noordwest
- Stichting Overlegorgaan Geestelijke Gezondheidszorg Rotterdam
- Centrum voor Dienstverlening
- Gemeente Rotterdam
- Gemeente Capelle aan de IJssel

Publikaties

geen

Lokale vestigingen van APZ Jan Wier

Contactadres

dhr. F. van Osselaer
Psychiatrisch Centrum Jan Wier
Postbus 10052, 5000 JB Tilburg
Telefoon: 013-359355

Beschrijving van het project

Doel van het project is zoveel mogelijk continuïteit te waarborgen in de behandeling van chronisch psychiatrische patiënten. Men biedt de mogelijkheid tot crisisinterventie, behandeling en begeleiding zowel klinisch als ambulante, op ieder moment in de 'patiëntcarrière', door dezelfde begeleider (RIAGG-medewerker of APZ-medewerker). Het gaat om zorg op maat. De RIAGG-medewerker kan zijn patiënt opnemen en verder begeleiden binnen een decentraal gevestigde afdeling van het APZ Jan Wier (in totaal drie vestigingen verspreid over de regio). Op deze wijze tracht men een permanent verblijf in het APZ zoveel mogelijk te voorkomen.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: regio Midden-Brabant (behalve subregio Waalwijk)
Startdatum: oktober 1987

Participanten

- RIAGG Midden-Brabant
- APZ Jan Wier

Publikaties

geen

Migrantenproject

Contactadres

dhr. drs. H. de Veen
Multifunctioneel Centrum BAVO Centrum-West
Mathenesserlaan 208, 3014 HH Rotterdam
Telefoon: 010-4361244

Beschrijving van het project

Tijdens dit project zijn een methode en een programmapakket ontwikkeld voor de psychiatrische deeltijdbehandeling van allochtone mannen van Turkse en Marokkaanse afkomst, met psychiatrische en psychosociale moeilijkheden.

Praktische informatie

Doelgroep: eerste generatie Turkse en Marokkaanse mannen
Locatie: Rotterdam
Startdatum: september 1988

Participant

BAVO-dagkliniek Rotterdam

Publikatie

Veen, H. de - *Psychiatrische deeltijdbehandeling voor mannelijke migranten. Ervaringen en aanbevelingen uit de praktijk*, Rotterdam: BAVO Dagkliniek Rotterdam/Bureau Voorlichting Buitenlanders, 1990

Multifunctionele eenheid Woerden

Contactadres

dhr. P. van Dun
Hofpoort Ziekenhuis
Polanerbaan 2, 3447 GN Woerden
Telefoon: 03480-22611

Beschrijving van het project

Het project is een samenwerkingsverband van PAAZ, APZ-en en RIAGG voor ambulante, deeltijd en klinische behandeling. Doel ervan is via één voordeur GGZ-zorg aan te bieden waarin continuïteit gewaarborgd is en welke dichtbij de woonomgeving van de cliënt geboden wordt.

Praktische informatie

Doelgroepen: patiënten met psychiatrische problematiek, patiënten met psychosociale problematiek, patiënten met sociaal-psychiatrische problematiek

Locatie: westelijk deel provincie Utrecht

Startdatum: maart 1989

Participanten

- Hofpoort Ziekenhuis Woerden
- Christelijk Sanatorium Zeist
- Willem Arntszhoeve Den Dolder
- RIAGG Westelijk Utrecht

Publikaties

geen

Project innovatie Noord-Holland (PIN)

Contactadres

dhr. H. van der Veen
NcGv
Postbus 5103, 3502 JC Utrecht
Telefoon: 030-935141

Beschrijving van het project

Doel van het project is te komen tot daadwerkelijke vernieuwingen in de uitvoeringspraktijk van de psychiatrie in Noord-Holland, waarbij de continuïteit van zorg voor mensen met een chronisch psychiatrische problematiek wordt verbeterd. Er wordt gewerkt met deelprojecten (looptijd min. vier jaar) gericht op:

- directe patiëntenzorg;
- invoering nieuwe behandelingsmethoden; substitutie van intramurale door extramurale zorg; registratie van patiëntenstromen;
- betere samenwerking tussen de respectievelijk uitvoerende veldorganisaties.

Het langere termijnperspectief is gericht op het ontstaan van één instelling op uitvoerend niveau in de regio (d.w.z. één beheers- en beleidsregie met alle hulpverleners in dienst bij één organisatie).

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: West-Friesland
Startdatum: november 1989

Participanten

- NcGv
- RIAGG Zaanstreek/Waterland/West-Friesland
- RIAGG West-Friesland
- Westfries Gasthuis
- APZ Duin en Bosch

Publikatie

Auwerda, J. - Westfries psychiatrieprojekt wil ambulante zorg intensiveren, *GGZ Gazet* (1989) 11

Project contact-polikliniek RIAGG met APZ

Contactadres

dhr. dr. P.P.G. Hodiament
RIAGG Nijmegen
Oranjesingel 41, 6511 NN Nijmegen
Telefoon: 080-238270

Beschrijving van het project

Met dit project wil men de hulpverlening aan schizofrene patiënten verbeteren. In de contactpoli wordt geboden:

- verstrekking van depot neuroleptica;
- frequente korte face-to-face contacten met behandelende arts;
- terloopse contacten met RIAGG-medewerkers (gastheer/gastvrouw-functie tijdens inloopmiddag;
- out-reaching contact door RIAGG medewerkers;
- contact met netwerk (o.a. voorlichtingsavonden);
- bewerkstelligen van een geschikte woonomgeving (aanmelding RIBW, overleg WBV, aanmelding GSW).

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch schizofrene patiënten
Locatie: Nijmegen
Startdatum: maart 1988

Participanten

- RIAGG Nijmegen
- APZ Nijmegen

Publikaties

geen

Project zorgcoördinatie Groningen

Contactadres

mw. J. Wolf
RIAGG Groningen, afdeling preventie
Westerkade 6, 9718 AB Groningen
Telefoon: 050-137341

Beschrijving van het project

Doelstellingen;

- verbeterde afstemming en coördinatie van zorgactiviteiten van de verschillende disciplines;
- verbeterde aansluiting van het hulpaanbod op de behoeften en mogelijkheden van de chronisch psychiatrische patiënten;
- vergroting en/of instandhouding van de zelfredzaamheid van patiënten; dit omvat alle levensgebieden. Deze doelen poogt men te bereiken door middel van het inzetten van een zorgcoördinator voor een welomschreven groep patiënten en door het ontwikkelen van methodieken.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Stad Groningen
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Algemeen Maatschappelijk Werk stad Groningen
- RIAGG Groningen
- APZ Dennenoord
- Psychiatrische Universiteitskliniek (PUK) Groningen

Publikaties

- Wolf, J.R.L.M. - *Oude bekenden van de psychiatrie*. Proefschrift, Utrecht: SWP, 1990
- Wolf, J.R.L.M. - Wat er bij case-management zoal komt kijken. In: *Case management*, red. H. de Graaff, Utrecht: SWP, 1990

Psychosociale revalidatie

Contactadres

dhr. H. Henselmans
Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg RNO
Postbus 4450, 3006 AL Rotterdam
Telefoon: 010-4004654

Beschrijving van het project

Het project poogt door middel van de toepassing van case-management-principes de zorg voor en het bestaan van chronisch psychiatrische patiënten te verbeteren. Het gaat om een intensieve vorm van case-management met een gemiddelde case-load van vijftien patiënten per hulpverlener.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Rijnmond-Noordoost
Startdatum: april 1990

Participant

Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg RNO

Publikatie

Henselmans, H. - Case-management in de sociale psychiatrie, *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid* 45 (1990) 5

Psychoseproject Amsterdam

Contactadres

dhr. D.H. Linszen

Psychiatrisch Centrum AMC, afdeling Adolescentenkliniek

Tafelbergweg 25, 1105 BC Amsterdam

Telefoon: 020-5662240

Beschrijving van het project

Dit project is gericht op patiënten bij wie een recent ontstane schizofrene stoornis is opgetreden. Het heeft als belangrijkste doelstellingen:

- het voorkomen van recidiven van psychose en suïcide;
- het bestrijden van de negatieve symptomen;
- het streven naar een optimaal psychosociaal functioneren;
- het ondersteunen en betrekken bij de behandeling van het gezin van herkomst;
- het streven naar een redelijke autonomie van de patiënt via een vertraagde separatie.

Deze doelen wil men bereiken door middel van een combinatie van farmacotherapie en psychosociale interventies.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met recent ontstane schizofrenie

Locaties: Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht

Startdatum: september 1986

Participanten

- Adolescentenkliniek AMC
- AMC, Afdeling Psychiatrie

Publikaties

geen

Regionaal protocol suïcide-opvang

Contactadres

dhr. P. van Heugten
RIAGG Dordrecht en omgeving
M.H. Trompweg 225e, 3317 BS Dordrecht
Telefoon: 078-178555

Beschrijving van het project

Door middel van het suïcidepreventieproject wil men een sluitend hulpverlenings- en vroegsignaleringsnetwerk tot stand brengen in de regio. Het project richt zich op mensen die het risico lopen suïcide of een suïcidepoging te plegen. Daartoe is een regionaal procedureel protocol ontwikkeld dat tot afspraken dient te leiden tussen de verschillende professionele personen en instanties in de regio. Tevens wordt ernaar gestreefd dat de noodzakelijke hulpverleningskwaliteiten inzake suïcide-hulpverlening aanwezig zijn zowel binnen als buiten het RIAGG.

Praktische informatie

Doelgroep: personen die een suïcidepoging hebben gedaan
Locatie: gezondheidsregio RIAGG Dordrecht en omgeving
Startdatum: april 1987

Participanten

- Ziekenhuizen
- Scholen (voortgezet onderwijs)

Publikatie

Haartsen, A. - *Zelfdoding en preventie*, Dordrecht: RIAGG Dordrecht, 1988

Regionaal zorgprogramma voor chronici van het schizofrene type

Contactadres

dhr. drs. H.J. Peters
RIGG Noord-Limburg
Postbus 9001, 5900 MB Venlo
Telefoon: 077-828254

Beschrijving van het project

Door middel van dit project wil men de continuïteit van de zorg en de kwaliteit van het zorgaanbod voor de schizofrenen verbeteren. Het project omvat een speciaal zorgarrangement, waarvoor een aantal hulpverleners van RIAGG, PAAZ en APZ verantwoordelijk worden gesteld op twee locaties. Het zorgarrangement bevat klinische, semi-klinische en ambulante elementen. Inhoudelijk wordt aangesloten bij het Rotterdamse Psychose Preventie Project.

Praktische informatie

Doelgroep: (sub-)chronici van het schizofrene type
Locaties: Venlo en omgeving, Venray en omgeving
Startdatum: september 1990

Participanten

- Stichting GGZ (RIAGG Noord-Limburg)
- Stichting Ziekenhuizen Venlo/Venray (PAAZ-Venlo)
- Psychiatrisch Centrum Venray

Publikaties

geen

Regionale plaatsingscommissie

Contactadres

dhr. G. de Wilde
RIAGG Den Bosch
Vogelstraat 2, 5212 VL Den Bosch
Telefoon: 073-122005

Beschrijving van het project

Door middel van het instellen van een regionale plaatsingscommissie voor opnamen in de GGZ wil het RIAGG de regionale patiëntenstromen in de GGZ beïnvloeden en tegelijkertijd de best passende voorziening voor individuele patiënten aanbieden. De werkzaamheden van de plaatsingscommissie worden stapsgewijs ingevoerd: eerst met betrekking tot alle opnamen in beschermende woonvormen en de langverblijvenden in de APZ-en, daarna met betrekking tot de plaatsingen in dagbehandeling en tenslotte de acute en kortdurende opnamen.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met een opname-indicatie
Locatie: RIAGG-regio Den Bosch
Startdatum: december 1987

Participanten

- RIAGG Den Bosch
- RIBW Den Bosch
- APZ Reinier van Arkel
- APZ Voorburg
- APZ Coudewater

Publikatie

Wilde, G. de - Den Bosch werkt samen in afbouwfase, *Opmaat* (1) 1

Sociaal Psychiatrisch Centrum Maastricht

Contactadres

dhr. R.J. Rotteveel
Psychiatrisch Ziekenhuis Vijverdal
Postbus 88, 6200 AB Maastricht
Telefoon: 043-685444

Beschrijving van het project

Het doel is de ontwikkeling van semi- en extramurale behandelprogramma's die in principe als vervanging voor klinische behandeling kunnen dienen. Deze programma's komen tot stand vanuit een reorganisatie en reallocatie van klinische en ambulante voorzieningen. Centraal staan substitutie en continuïteit van zorg. Als voornaamste doelgroep worden volwassenen gezien voor wie een indicatie voor (her)opname in een APZ gesteld is.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met opname-indicatie
Locatie: Maastricht en omgeving
Startdatum: september 1990

Participanten

- APZ Vijverdal
- RIAGG Heuvelland
- Rijksuniversiteit Limburg
- RIAGG Zuid-Limburg

Publikatie

Vrijlandt, A.J.W., M.J. Haveman en N.W. Poelijoe - Naar een alternatief voor psychiatrische opname: het Maastrichtse model, *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid* 41 (1986) 10

Substitutieproject Drenthe

Contactadres

dhr. dr. D. Wiersma
APZ Licht en Kracht
Postbus 30007, 9400 RA Assen
Telefoon: 05920-11999

Beschrijving van het project

Belangrijkste doelstellingen:

- het ontwikkelen van opnamevervangende dagbehandeling met bijpassende ambulante zorg voor volwassen psychiatrische patiënten met een APZ opname-indicatie;
- de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek naar substitutie, preventie, kosten en baten.

Praktische informatie

Doelgroepen: ernstig chronische psychiatrische patiënten
doorsnee APZ-opnamepopulatie
Locatie: Assen en omgeving
Startdatum: oktober 1985

Participanten

- APZ Licht en Kracht
- APZ Beilerood
- RIAGG Drenthe
- Rijksuniversiteit Groningen, afdeling Sociale Psychiatrie
- Regionale Ziekenfondsen

Publikaties

- Kluiters, H., F.J. Nienhuis en D. Wiersma - Psychiatrische ziekenhuizen in Engeland: de sluiting en het alternatief, *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid* 45 (1990) 3
- Kluiters, H., R. Giel, F.J. Nienhuis, et al. - Haalbaarheid van dagbehandeling voor de opnamepopulatie van een Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis. Berichten vanuit het Substitutieproject Drenthe (II), *Tijdschrift voor Psychiatrie* (1990) 9

- Veldhuizen, J.R. van - Het Substitutieproject Drenthe: opnamevervangende dagbehandeling in ontwikkeling. In: T.E. van der Grinten, R. Lapré en P.L. Meurs (red.), *Kan het eenvoudiger? Over substitutie in de gezondheidszorg*, Lochem: De Tijdstroom, 1989

Tertiaire dagbehandeling

Contactadres

dhr. P. Muthert
Stichting Beileroord, locatie Hoogeveen
Dr. G.H. Amshoffweg 1, 7909 AA Hoogeveen
Telefoon: 05280-65987

Beschrijving van het project

Dit dagbehandelingsproject is opgezet voor chronisch psychiatrische patiënten voor wie (momenteel) geen aanknopingspunten voor behandelingen te vinden zijn. Men wil een adequaat en geïntegreerd hulpaanbod realiseren in de betekenis van ondersteuning, stabilisering en preventie. Dit vindt plaats door middel van een samenwerkingsverband van een APZ, een algemeen ziekenhuis en het RIAGG, waarbij op het terrein van het algemeen ziekenhuis de mogelijkheid geboden wordt tot:

- individuele, ondersteunende gesprekscontacten;
- al of niet gecombineerd met (depot)psychofarmaca en laagdrempelig sociaal contact met medecliënten;
- al of niet gecombineerd met activiteitentherapie, vormingswerk, vrijwilligerswerk e.d.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Hoogeveen en omgeving
Startdatum: november 1987

Participanten

- APZ Beileroord
- RIAGG Drenthe
- Ziekenhuis Bethesda Hoogeveen

Publikaties

geen

Arbeidstrainingsafdeling (ATA)

Contactadres

dhr. W.J. Kleyn
Centrum voor Arbeidstraining en Beroepsuitoefening
Voortsweg 113, 7523 CD Enschede
Telefoon: 053-352426

Beschrijving van het project

Het ATA-project heeft tot doel een gerichte arbeidstrainingsperiode te bieden waarin de deelnemer zich kan opwerken tot een stadium waarin hij of zij tot arbeid kan komen in het vrije bedrijf of ingang vindt in reguliere of aanvullende vakopleiding. Na de arbeidsoriëntatie wordt getraind voor de gekozen vakrichting, ondersteund door studie van algemeen vormende en theorielessen. Deze periode wordt gevolgd door een stage in een of meerdere bedrijven c.q. instellingen. Voorop staat de eigen keuze van de deelnemers, voornamelijk ex-psychiatrische patiënten. Indien het vrije bedrijf niet haalbaar blijkt, worden andere inpassingen gezocht.

Praktische informatie

Doelgroep: ex-psychiatrische patiënten
Locatie: Twente
Startdatum: januari 1987

Participanten

- Centrum voor Arbeidstraining en Beroepsuitoefening
- Sociale Werkvoorziening
- Gemeenschappelijke Medische Dienst
- Twents Psychiatrisch Ziekenhuis
- Gemeentelijke Sociale Dienst

Publikatie

Weeghel, J. van en J. Zeelen - *Arbeidsrehabilitatie*, Utrecht: Lemma, 1990, p. 158 e.v.

Beroepskeuzebegeleidingsproject

‘Ontslag... wat dan?’

Contactadres

mw. J.J. Hazenberg
Stichting Bureau voor Beroepskeuze en Studie-informatie
Waldorpstraat 50, 2521 CC Den Haag
Telefoon: 070-3888895

Beschrijving van het project

Deze cursus is speciaal opgezet voor psychiatrische patiënten die binnen niet al te lange tijd uit de inrichting ontslagen worden. Het doel is de patiënten te helpen bij het bewust-maken en bepalen van hun mogelijkheden ten aanzien van studie en werk, hen te stimuleren tot herintreden op de arbeidsmarkt en te leren zich te presenteren in een nieuwe omgeving van werk, studie of opleiding. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met oefen- en spelsituaties. Uitgaande van de beroepskeuzetheorieën worden theoretische modellen en concrete praktijkvoorbeelden gepresenteerd.

Praktische informatie

Doelgroep: psychiatrische patiënten in eindfase van behandeling
Locaties: Den Haag, Groningen
Startdatum: november 1989

Publikaties

geen

DAC De Heihoeve

Contactadres

dhr. B. Effing
Psychiatrisch Ziekenhuis Brinkgreven
Postbus 5003, 7400 GC Deventer
Telefoon: 05700-39600

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is het bieden van dagbesteding in de vorm van onbetaalde arbeid voor chronisch psychiatrische patiënten. Concreet is het een boederij-project met activiteiten op het gebied van de tuinbouw en diervverzorging, inclusief de daarvoor noodzakelijke ondersteunende werkzaamheden, zoals huishoudelijke, administratieve en technische taken. Dit project wordt als een arbeidsrehabilitatie-project gezien.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Deventer en omgeving
Startdatum: oktober 1987

Participant

APZ Brinkgreven

Publikaties

geen

Dieren Aanbreng Station (DAS)

Contactadres

mw. W. Hoekstra
Stichting DAS
Postbus 105, 9470 AC Zuidlaren
Telefoon: 05905-7438

Beschrijving van het project

Het DAS is een asiel voor huisdieren (behalve honden en katten) en zieke of gewonde dieren uit de natuur. Het werk, de opvang en de verzorging van de dieren, wordt verricht door (ex)psychiatrische patiënten. Onder begeleiding van twee arbeidstherapeuten wordt er zinvol werk dan wel arbeidstraining geboden. Het werken is bedoeld als laatste stap naar de maatschappij. Het DAS heeft zeven agentschappen in Noord-Nederland.

Praktische informatie

Doelgroepen: psychiatrische patiënten met opname-indicatie, psychiatrische patiënten in dagbehandeling, ex-psychiatrische patiënten
Locatie: niet begrensd
Startdatum: januari 1987

Participanten

- PZ Dennenoord
- Stichting DAS

Publikaties

- Boerman, J. - Eenvoudige verbeteringen in zorg, *Verpleegkunde Nieuws* 2 (1988) 18
- Rigtering-Wierstra, G.T. - Veel instellingen schreven op prijsvraag in, *Instellingen* (1988) oktober
- Huizenga, J. - DAS voorkomt draaideur-situaties, *Het Ziekenhuis* (1988) 16

Opvang ex-psychiatrische patiënten

Contactadres

mw. H.C.M. Snelder
Stichting Maatschappelijk Werk Beilen/Westerbork
Kerkstraat 9, 9411 PG Beilen
Telefoon: 05930-2262

Beschrijving van het project

De doelstelling zijn:

- opvangmogelijkheden en activiteiten creëren voor patiënten die het psychiatrisch ziekenhuis op korte termijn zullen verlaten en geen thuissituatie hebben;
- samenwerking van verschillende instellingen om ruimte en mogelijkheden te creëren;
- werven van vrijwilligers voor begeleiding en draaiend houden van het centrum.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex-)psychiatrische patiënten
Locaties: Beilen, Westerbork
Startdatum: januari 1987

Participanten

- Regionale Ondersteuning Maatschappelijke Dienst
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Vrijwilligers

Publikaties

geen

Arbeidsbemiddeling voor (ex)psychiatrische patiënten

Contactadres

dhr. P. Peeters
RIAGG Breda
Baroniebaan 165, 4818 PG Breda
Telefoon: 076-226644

Beschrijving van het project

Doel van dit samenwerkingsproject tussen RIAGG Breda, Informatie Buro Vrijwilligerswerk en de psychiatrische dagbehandeling van APZ Het Hooghuis is, het bemiddelen bij het vinden van (vrijwillige) arbeid binnen instellingen van de regio Breda. Verder streeft men naar het verhogen van het welbevinden van de deelnemers, naar een verhoging van de kwaliteit van het leven en naar een verlagang van het aantal heropnames.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex-)cliënten van GGZ-voorzieningen
Locatie: Breda
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Primaire Dagbehandeling SAPZ
- Informatieburo Vrijwilligerswerk Breda

Publikaties

geen

Projectgroep Pandelaar 104 Gemert

Contactadres

dhr. R. Somers
APZ Huize Padua, dependance Pandelaar 104
Pandelaar 104, 5421 NJ Gemert
Telefoon: 04923-62361

Beschrijving van het project

Doel is het resocialiseren van langdurige verblijfspatiënten van een APZ binnen een woon- en werkgemeenschap. Door middel van een milieuvriendelijk bezigheidsproject wordt getracht de bewoners uit hun isolement te halen en in contact te brengen met de maatschappij. In de projectgroep worden de volgende werkzaamheden verricht:

- ophalen en sorteren van oud papier, plastic en schillen;
- het verzorgen van koeien en schapen;
- het bijhouden van de administratie;
- het runnen van een museum-boerderij.

De leden van de projectgroep dragen zelf zoveel mogelijk de verantwoordelijkheid voor de activiteiten binnen het project. Ze krijgen zo het gevoel ergens bij te horen.

Praktische informatie

Doelgroep: langdurige verblijfspatiënten
Locatie: Gemert
Startdatum: oktober 1981

Participanten

- Psychiatrisch Ziekenhuis Huize Padua
- Projectgroep Pandelaar 104

Publikatie

Bouman, D. - Op het kasteel hebben ze nu andere zorgen, *WOMB* 1 (1987) 2

Projectenprogramma Woonrevalidatie

Contactadres

dhr. Dr. C.J. Slooff
Psychiatrisch Centrum Licht en Kracht
Postbus 30007, 9400 RA Assen
Telefoon: 05920-11999

Beschrijving van het project

Doelstellingen:

- de ontwikkeling en evaluatie van effecten van revalidatiemodellen (o.a. sociale vaardigheidstraining, educatie, arbeidsrevalidatie, huishoudelijke en maatschappelijke vaardigheidstraining);
- de bepaling van de belastbaarheid van patiënten;
- de bepaling van therapieresistentie voor gangbare psychofarmacologische strategieën;
- de ontwikkeling van een intramuraal arbeidsplaatsencentrum;
- de ontwikkeling van een optimaal revalidatieklimaat en attitude van sleutelfiguren (verpleegkundig EE klimaat);
- netwerkontwikkeling van voorzieningen ten behoeve van chronisch psychiatrische patiënten, met name die met schizofrenie.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locaties: Drente, Groningen, Friesland
Startdatum: september 1988

Participanten

- Psychiatrisch Centrum Licht en Kracht
- Psychiatrische Kliniek AZG (RUG)
- Vakgroep Klinische Psychologie RUG
- Vakgroep Experimentele Psychologie RUG
- Andragogisch Instituut RUG
- Biologische Psychiatrie AZG (RUG)
- Bewegingswetenschappen RUG

Publikaties

- Appelo, M.T., P.M.G. Emmelkamp, C.J. Slooff, et al. - Kwetsbaarheid en sociale vaardigheden bij patiënten met chronische schizofrenie, *Directieve therapie* 9 (1989) 4
- Slooff, C.J. - Revalidatiestrategieën, *COBO-bulletin* 21 (1990) 1
- Maar-van Litsenberg, C. de, C.J. Slooff, J. Korf, et al. - Het effect van hogere doseringen neuroleptica bij chronisch psychotische patiënten, *Tijdschrift voor Psychiatrie* 32 (1990) 2

Stichting Werk op Maat

Contactadres

mw. drs. A. Boere
Stichting Werk op Maat
Oude Tilsterweg 3, 9981 JT Uithuizen
Telefoon: 05953-2320

Beschrijving van het project

Het doel van de Stichting is, in eerste instantie althans, het opzetten van dagbestedingsprojecten voor bewoners van de Beschermende Woonvorm De Tille. Aan de hand van een inventarisatieronde onder de bewoners zijn een viertal werkprojecten opgestart: een tuinbouw-, een houtbewerkings-, een administratie- en een fietsenherstelproject. De uitgangspunten van de Stichting zijn:

- dagbestedingsactiviteiten/werkprojecten moeten geheel los staan van de sociaal-psychiatrische behandeling;
- de werkzaamheden dienen zoveel mogelijk aan te sluiten op wat de deelnemers willen en kunnen;
- er moet een scheiding aangebracht worden tussen wonen en werken.

Praktische informatie

Doelgroepen: bewoners beschermende woonvormen, (ex)cliënten APZ en RIAGG
Locatie: provincie Groningen
Startdatum: februari 1988

Participant

Beschermende Woonvorm De Tille

Publikaties

geen

Stichting Andere Werkvormen/De Schalm

Contactadres

dhr. R. Bouman
Stichting De Schalm
Zijlstraat 12-14/Postbus 8, 2011 TN Haarlem
Telefoon: 023-329652

Beschrijving van het project

De Schalm biedt een tijdelijke arbeidssituatie aan langdurig werklozen, waarvan 80% (ex)psychiatrische patiënt is, als middel om de eigen verder liggende doelen te ontwikkelen en te realiseren. De Schalm heeft zes werkprojecten:

- een kaarsenmakerij;
- huisraadrecycling;
- kledingrecycling;
- een meubelreparatiewerkplaats;
- een textielwerkplaats;
- een expeditieproject.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Zuid-Kennemerland
Startdatum: februari 1977

Publikaties

geen

Stichting Arbeidsprojecten (ex)Patiënten (STAP)

Contactadres

dhr. A. Verberne
Stichting Het Hooghuys
Van Bergenplein 39, 4871 CD Etten-Leur
Telefoon: 01608-26200

Beschrijving van het project

Doel van het project is het bieden van arbeid en arbeidsbemiddeling aan (ex)patiënten van een Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis, RIAGG en RIBW door middel van arbeidsprojecten en een bemiddelingsbureau.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)patiënten van APZ, RIAGG en RIBW
Locatie: West-Brabant
Startdatum: juli 1990

Participanten

- RIAGG Breda
- APZ Stichting Het Hooghuys
- RIBW Stadsgewest Breda

Publikaties

geen

Stichting Museumtechnische Werken

Contactadres

dhr. I. Boomsma
Stichting Museumtechnische Werken Groningen
Postbus 2022, 9704 CA Groningen
Telefoon: 050-713770

Beschrijving van het project

De Stichting Museumtechnische Werken verzorgt een arbeidsproject voor (ex)psychiatrische patiënten en situationeel daarmee vergelijkbare personen. Het belangrijkste doel is de arbeidsrehabilitatie, arbeidsgewenning en zo mogelijk herintreding in het arbeidsproces. De werkzaamheden vergen veel concentratie en nauwkeurigheid, en bestaan uit het handmatig gieten en afwerken van replica's van historische objecten, het maken van kunststof maquettes en de restauratie van aardewerken voorwerpen. De opdrachtgevers zijn musea en andere tot de verbeelding sprekende instituten. De deelnemers krijgen tijdens het project een zorgvuldige begeleiding.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: provincie Groningen
Startdatum: april 1989

Participanten

- Stichting Museumtechnische Werken
- Arbeidsbureau

Publikaties

geen

Stichting Nieuwe Werkvormen Amsterdam

Contactadres

dhr. B. Dingerink
Stichting Nieuwe Werkvormen Amsterdam
Postbus 41269, 1009 EG Amsterdam
Telefoon: 020-6655801

Beschrijving van het project

Het doel van de stichting is het creëren en in stand houden van werkprojecten voor personen die door hun psychiatrische achtergrond geen toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt, teneinde deze personen arbeidservaring op te laten doen, waardoor volwaardige deelname aan de samenleving weer mogelijk wordt. De arbeidsprojecten zijn geen vorm van behandeling. Op de werkplek onderhoudt de deelnemer gewone contacten. De arbeidsprojecten zullen de deelnemers gelegenheid bieden werkervaring op te doen met behoud van uitkering en vergoeding van onkosten. De stichting heeft de volgende werkervaringsprojecten:

- post- en administratieve verwerking;
- reparatie en verhuur van fietsen;
- klein-serie kunststofproductie.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Amsterdam en omgeving
Startdatum: juni 1989

Participanten

- RIAGG's in Amsterdam
- Platform GGZ Amsterdam
- Stichting Nieuwe Werkvormen

Publikatie

Hagen, B. en J. van Weeghel - Werkproject camping Zeeburg. Eerste ervaringen van en met GGZ-cliënten bij de Stichting Nieuwe Werkvormen Amsterdam. *NcGv-reeks 90-7*, Utrecht: NcGv, 1990

Uitzendbureau Vaartweg

Contactadres

dhr. T.R. Brandsma
Stichting Overlegorgaan Geestelijke Gezondheidszorg (SOGG)
Westersingel 94, 3015 LC Rotterdam
Telefoon: 010-4367577

Beschrijving van het project

Nadat de chronisch psychiatrische patiënten zijn getraind op een aantal specifieke werkterreinen, worden ze via het uitzendbureau aan tijdelijk betaald werk geholpen. Het van tijd tot tijd vervullen van maatschappelijk zinvolle arbeid heeft voldoende waarde om als uitgangspunt op zichzelf te kunnen dienen. De gebruikelijke formule van een uitzendbureau is zodanig 'vertaald' dat zij aansluit bij de wensen en mogelijkheden van de doelgroep. Het bureau doet niet aan therapie.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Rotterdam en omgeving
Startdatum: november 1990

Participant

n.v.t.

Publikaties

geen

Werkproject 'Groen Doen'

Contactadres

dhr. B. Vriezema
Werkproject Groen Doen
Groningerstraat 6 Postbus 71, 9481 AB Vries
Telefoon: 05921-42788

Beschrijving van het project

Het Werkproject Groen Doen is een zelfstandig project dat tracht een zinvolle dagbesteding te bieden aan mensen die voor langere tijd gebruik maken van de diensten van GGZ-instellingen. Veel van deze mensen komen niet in aanmerking voor een baan op de arbeidsmarkt of binnen een sociale werkvoorziening. Groen Doen richt zich op de recycling van diverse afvalmaterialen. De begeleiding is gedeeltelijk in handen van vrijwilligers. Het is een samenwerkingsproject van de RIBW Drenthe en het Sociaal Cultureel Werk Vries. Iedere deelnemer ontvangt een onkostenvergoeding van vijf gulden per dag.

Praktische informatie

Doelgroepen: bewoners beschermende woonvormen, bewoners
verblijfsafdeling APZ
Locatie: Noord-Drenthe
Startdatum: oktober 1989

Participanten

- RIBW Drenthe
- Sociaal Cultureel Werk Vries

Publikaties

geen

Dagcentrum Soeda

Contactadres

mw. M. van Duijn
Dagcentrum Soeda
Boergoensestraat 3, 3082 KA Rotterdam
Telefoon: 010-4280688

Beschrijving van het project

In brede zin is het dagcentrum gericht op de rehabilitatie van mensen met een psychiatrische achtergrond. Er vinden allerlei activiteiten plaats die de dagstructurering en dagbesteding bevorderen, met name op het gebied van educatie, ontmoeting, ondersteuning, arbeidsrehabilitatie en dienstverlening. Er vindt geen behandeling plaats.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Rotterdam-Zuid en omgeving
Startdatum: december 1987

Participanten

- Delta Ziekenhuis
- Pameijer Stichting
- RIAGG Rotterdam-Zuid
- Stichting Hillevliet

Publikaties

geen

De Opstap

Contactadres

mw. D. Tamsma
De Opstap
Osdorppelein 205, 1068 SW Amsterdam
Telefoon: 020-100113

Beschrijving van het project

De Opstap is een cursus kunstzinnige vorming voor mensen die gedurende een korte of langere periode van psychiatrische hulpverlening gebruik hebben gemaakt of dat nog doen. Deze creativiteitscursus wil onder meer een uitgebreide kennismaking zijn met verschillende materialen en technieken. De Opstap staat los van de psychiatrie, hoewel in de cursus enkele resocialiserende elementen zijn verwerkt.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Amsterdam en omgeving
Startdatum: oktober 1981

Participant

Stichting Kunstzinnige Vorming Amsterdam

Publikatie

Lansu, A.C.M. - De Opstap, een nazorg-experiment voor ex-psychiatrische patiënten, *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid* 40 (1985) 7/8

De Waterheuvel

Contactadres

mw. M.P.J. Geraerts-Stoop
Stichting De Waterheuvel
Sarphatistraat 43, 1018 EW Amsterdam
Telefoon: 020-264642

Beschrijving van het project

De Waterheuvel is het eerste project in Nederland dat volgens het clubhuismodel is opgezet. Het wil mensen met een langdurige psychiatrische problematiek dagstructurering en arbeidsrehabilitatie bieden.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Amsterdam
Startdatum: april 1986

Participanten

- Stichting Fountain House Nederland
- Stichting De Waterheuvel
- RIAGG Amsterdam-Zuid/Noordwest

Publikatie

Brinkman, N. en J. Mastboom - Fountain house De Waterheuvel. Evaluatie van een clubhuis voor mensen met langdurige psychiatrische problemen. *NcGv-reeks 89-10*, Utrecht: NcGv, 1989

Projectketen dagstructurering regio Nijmegen

Contactadres

dhr. drs. H. Goeman
RIGG Nijmegen
Nijmeegsebaan 61, 6525 DX Nijmegen
Telefoon: 080-283292

Beschrijving van het project

Het doel is de realisering van een 'keten' van kleinschalige voorzieningen voor dagopvang en dagstructurering in het dunbevolkte Rivierengebied. Het ontmoetingscentrum Phoenix in Nijmegen functioneert reeds sinds april 1988. Dit project is in belangrijke mate gericht op chronisch psychiatrische patiënten. Belangrijkste elementen zijn:

- relatief kleine ontmoetingscentra in kerngemeenten;
- beperkt eigen programma-aanbod (educatief, werkprojecten, gezelligheid);
- ontwikkeling programma-aanbod in samenwerking met lokaal aanwezige voorzieningen.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)chronisch psychiatrische patiënten
Locaties: Nijmegen, Rivierenland
Startdatum: maart 1989

Participanten

- RIAGG Nijmegen
- RIAGG Rivierenland
- RIBW Nijmegen en Rivierenland
- Psychiatrisch Centrum Nijmegen
- RIGG Nijmegen en Rivierenland

Publikaties

geen

Regionale Instelling Dagactiviteiten en Arbeidsrehabilitatie (RIDA)

Contactadres

mw. L. Vogels
RIAGG Haagrand
Postbus 18568, 2502 EN Den Haag
Telefoon: 070-3646955

Beschrijving van het project

Doelstellingen:

- een pakket dagactiviteiten aanbieden dat tegemoet komt aan de wensen en behoeften van de doelgroep (psychiatrische patiënten), zowel wat betreft de inhoud als de plaats van de activiteit;
- een bemiddelende rol vervullen tussen de deelnemers en de algemene voorzieningen in de maatschappij.

De activiteiten in het centrum hebben een arbeidsmatig, recreatief, educatief en vormend karakter. Er wordt volgens het ervaringsleren-model gewerkt.

Praktische informatie

Doelgroep: psychiatrische patiënten
Locaties: Leidschendam, Wassenaar, Voorburg, Rijswijk,
Zoetermeer
Startdatum: februari 1990

Participanten

- APZ Robert Fleury
- RIAGG Haagrand
- RIBW Fonteynenburg
- RIGG Randstad Centrum

Publikaties

geen

RIBW-centrum

Contactadres

dhr. J. Willemse
Pameijer Stichting
Baan 50, 3011 CC Rotterdam
Telefoon: 010-4116120

Beschrijving van het project

Dit centrum is een uitbreiding van het bestaande Pameijer Activiteitencentrum en het Pameijer Ontmoetingscentrum. In het kader van dit project wordt de RIBW-verstrekking geïnterpreteerd als een gedifferentieerd aanbod van woonvoorzieningen, dagactiviteiten, arbeidsrehabilitatie en zorgcoördinatie. Het RIBW-centrum vormt de materiële uitdrukking van dit aanbod: ontmoetings- en activiteitencentrum, aanmeldpunt voor beschermende en begeleide woonvormen, aanmeldpunt voor werkprojecten en teamzorgcoördinatie. De doelstelling wordt gerealiseerd door middel van beschikbare accommodatie en inzet van medewerkers.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Rotterdam
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Pameijer Stichting Rotterdam
- Stichting De Rustenburg
- Delta Ziekenhuis
- RIAGG Rotterdam Centrum-West

Publikaties

geen

Stichting De Boei

Contactadres

dhr. drs. P.Th. van Eyck
RIAGG Eindhoven en de Kempen
Kronehoefstraat 1, 5611 HK Eindhoven
Telefoon: 040-613911

Beschrijving van het project

De Boei is een ontmoetings- en activiteitscentrum voor ex-psychiatrische patiënten. Het centrum wordt door de deelnemers zelf open gehouden, met assistentie van medewerkers. De deelnemers kunnen met elkaar praten over dingen die nog net niet lukken in het dagelijks leven, een taak op zich nemen binnen het centrum of zich aansluiten bij bestaande activiteiten, zoals kleding maken, toneel, sport, computerles e.d.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: regio Eindhoven en de Kempen
Startdatum: januari 1990

Participanten

- APZ De Grote Beek Eindhoven
- RIBW
- RIAGG
- PAAZ
- Vereniging Ypsilon
- Regionaal Patiëntenplatform

Publikaties

geen

Stichting Centrum PS

Contactadres

Dhr. E. Pieters
Stichting Centrum PS
Westermarkt 19, 1016 DJ Amsterdam
Telefoon: 020-240400

Beschrijving van het project

Het Centrum PS is het oudste dagopvangcentrum voor (ex)psychiatrische patiënten in Nederland. De algemene doelstelling is het bieden van opvang en/of begeleiding aan mensen met moeilijkheden die niet of onvoldoende kunnen, willen of durven gebruik maken van de professionele hulpverlening. De opvang en/of begeleiding wordt geboden door vrijwilligers, vanuit eigen levenservaring en persoonlijke betrokkenheid. Centrum PS vervult o.a. de volgende functies:

- aanvullend ten opzichte van het professionele aanbod;
- overbrugging naar professionele hulpverlening;
- dagbesteding c.q. dagstructurering;
- opvangfunctie na professionele hulp;
- preventieve en kritische functie ten opzichte van professionele hulpverlening.

Praktische informatie

Doelgroep: mensen met psycho-sociale problemen
Locatie: Amsterdam
Startdatum: april 1974

Participant

Stichting Centrum PS

Publikaties

- Marel, K. van de - *Dagopvang door centrum PS*, Amsterdam: Wetenschapswinkel, 1989
- Pieters, E. - *Congresverslag. Vrijwilligers in de psychiatrie: gekkenwerk?*, Amsterdam: Stichting Centrum PS, 1989
- Jansen, M. - *Vrijwilligerswerk: gekkenwerk?*, *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid* 45 (1990) 3

Stichting Dagactiviteitencentra Kennemerland/Amstelland en Meerlanden

Contactadres

mw. L. Keidel
RIAGG Kennemerland/Amstelland en de Meerlanden
Spaarne 72, 2011 CL Haarlem
Telefoon: 023-319318

Beschrijving van het project

Doel van de stichting is het oprichten en in stand houden van dagactiviteitencentra voor (ex)psychiatrische patiënten in de regio Kennemerland/Amstelland en de Meerlanden. In januari 1990 is het Dagactiviteitencentrum Het Keerpunt te Haarlem van start gegaan. In de loop van 1991 hoopt men in Beverwijk en in Hoofddorp eveneens zulke centra op te richten. Op deze wijze wil men een laagdrempelig structuurbiedend dagactiviteitsaanbod realiseren. In de centra worden sociale, creatieve, educatieve, recreatieve, praktische en/of arbeidsgerichte activiteiten georganiseerd.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locaties: Midden-Kennemerland, Zuid-Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden
Startdatum: januari 1990

Participanten

- RIGG Kennemerland/Amstelland en de Meerlanden
- RIAGG Zuid-Kennemerland
- APZ Vogelenzang
- RIBW Kennemerland/Amstelland en de Meerlanden

Publikaties

geen

Stichting Dagactiviteitencentrum Gooi en Vechtstreek

Contactadres

dhr. P.N. van Overmeir
Stichting Dagactiviteitencentrum Gooi en Vechtstreek
Postbus 1785, 1200 BT Hilversum
Telefoon: 035-836003

Beschrijving van het project

Het DAC is een laagdrempelige voorziening, die dient als leef- en werkgemeenschap, waar de deelnemende psychiatrische patiënten:

- een belangrijke inbreng hebben in de dagelijkse gang van zaken;
- sociale contacten kunnen leggen;
- een zinvolle dagvulling wordt geboden;
- de mogelijkheid hebben diverse praktische vaardigheden aan te leren;
- de zelfstandigheid wordt bevorderd.

In het DAC vinden geen behandelingen plaats. Wel is er aandacht voor persoonlijke groei, begeleiding en steunende contacten.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: regio 't Gooi en Vechtstreek
Startdatum: januari 1989

Participanten

- RIAGG Gooi en Vechtstreek
- Psychiatrisch Centrum Zon en Schild
- RIAGG Gooi en Vechtstreek
- RIBW Gooi en Vechtstreek

Publikaties

geen

Stichting Psychosociale Ontmoetings- en Ontspanningscentra Rotterdam N.O.

Contactadres

dhr. A. Bosch
Stichting Psychosociale Ontmoetings- en Ontspanningscentra (SPOOR)
Rotterdam N.O.
Bergweg 103, 3037 ED Rotterdam
Telefoon: 010-4674130

Beschrijving van het project

De doelstelling is aan mensen die vanwege psycho-sociale problematiek in een isolement dreigen te geraken, de mogelijkheid tot ontmoeting en ontspanning te bieden. SPOOR wil voor hen een vrijplaats zijn. Door de ontmoeting leren de bezoekers sociale vaardigheden aan en door activiteiten op educatief en recreatief gebied wordt de zelfredzaamheid bevorderd. Centraal staat de bottom-up benadering: de bezoekers hebben grote inspraak ten aanzien van de activiteiten en de sfeer. Alle activiteiten worden door de vrijwilligers en de bezoekers gezamenlijk voorbereid en uitgevoerd. SPOOR is een laagdrempelige voorziening.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Rijnmondgebied
Startdatum: maart 1984

Participant

Stichting SPOOR

Publikaties

- Krop, C. - Psychiatrie en 'patiënt' moeten in wijk integreren, *Mededelingen Opbouwwerk 9* (1990) 87
- Oegema, M. en W. van 't Veer - *Bij ons in de buurt*, Rotterdam: Landelijk Opleidingscentrum Opbouwwerk (LOCO)

Stichting Ruggesteun

Contactadres

dhr. G. Kocken
Stichting Ruggesteun
Brugplein 2, 5211 VR Den Bosch
Telefoon: 073-145047

Beschrijving van het project

Ruggesteun is één van de eerste dagbestedingscentra in Nederland. Via het aanbod van een ontmoetingsplek, opvang en ondersteuning en steungroepen, vinden allerlei activiteiten plaats, die in samenwerking met de leden (=bezoekers) binnens- en buitenshuis worden georganiseerd. Uitgangspunt blijft een combinatie van professionele, vrijwilligers- en zelfhulp. Kenmerkend voor de methodiek en de zorginhoud zijn:

- kleinschaligheid;
- aanpak op maat;
- interactie tussen personeel en bezoekers.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Den Bosch en omgeving
Startdatum: november 1981

Participanten

- Stichting Ruggesteun
- APZ Voorburg
- APZ Coudewater
- RIAGG
- RIBW
- Provinciaal Opbouworgaan Noord-Brabant

Publikaties

- Brink, C. van den - 'Als anderen bepalen wat goed voor je is, dat is het gif. Inloophuis 'Ruggesteun' over Week van de Psychiatrie, *Welzijns-weekblad* (1990) 6
- Lieshout, P. van - Meer steun voor Ruggesteun, *Marge* (1985) 2
- Wiegmans, M. - 'Uniek project' past niet in stelsel, *Trouw* (1988) 1 juli

Begeleid zelfstandig wonen Woldenhof

Contactadres

dhr. T. van de Meulen
Beschermd Woonvorm Woldenhof
Maria Louisestraat 1, 8601 GW Sneek
Telefoon: 05150-20855

Beschrijving van het project

Dit project stelt zich ten doel personen die beperkt zijn in hun individueel, sociaal en maatschappelijk functioneren en die een langdurig psychiatrisch verleden hebben te begeleiden in de woonsituatie. Het is een soort nazorg voor mensen die de beschermende woonvormen kunnen verlaten, maar niet of nog niet zelfstandig kunnen wonen. De werkwijze bestaat eruit de mensen thuis te bezoeken en niet af te wachten totdat er wat aan de hand is. De kracht van de benadering is dat constant de nadruk wordt gelegd op het goede en gezonde deel van de mensen.

Praktische informatie

Doelgroep: bewoners beschermende woonvormen
Locatie: Sneek
Startdatum: januari 1981

Participanten

- Beschermd Woonvorm Woldenhof
- RIAGG Sneek
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- APZ

Publikaties

geen

Buro Begeleid Wonen

Contactadres

mw. L. Wittkampf
Buro Begeleid Wonen
Korvelplein 213, 5025 JX Tilburg
Telefoon: 013-635297

Beschrijving van het project

Het Buro Begeleid Wonen huurt panden, verspreid over de hele stad, waarin mensen worden geplaatst die begeleiding behoeven rond wonen in de ruimste zin. Dit verblijf kan zowel tijdelijk als permanent zijn. Er wordt dus niet geselecteerd op wat iemand mankeert (bijvoorbeeld verstandelijk gehandicapt of psychiatrisch gestoord), maar op wat iemand nodig heeft aan begeleiding in heel praktische zin: budgettering, dagbesteding, huishoudelijk werk, persoonlijke hygiëne e.d.

Praktische informatie

Doelgroep: iedereen die niet volledig zelfstandig kan wonen
Locatie: Tilburg en omgeving
Startdatum: januari 1983

Participanten

- Buro Begeleid Wonen
- Instituut Maatschappelijk Werk
- Stichting Gezinszorg Tilburg
- RIAGG Midden-Brabant

Publikatie

Wittkampf, E.C.M. - Woonbegeleiding: maatschappelijk werk. Het Bureau Begeleid Wonen in Tilburg, *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid* 44 (1989) 6

De Walenburg

Contactadres

dhr. Th. Meijer
Walenburg HVO
Montelbaan 6, 1011 EG Amsterdam
Telefoon: 020-244949

Beschrijving van het project

Walenburg wil een rustpunt zijn voor mannen die om wat voor reden dan ook zonder onderdak zijn, die voor kortere of voor langere tijd zelfstandig leven niet (meer) aankunnen en die geen of weinig toekomstperspectief hebben. Walenburg biedt opvang, huisvesting, verzorging en tevens, aan hen die daar behoefte aan hebben, ondersteunende begeleiding. Walenburg accepteert de bestaande problematiek en scheidt de voorwaarden waarbinnen de bewoner, in relatie met zijn medebewoners, zichzelf leert accepteren met deze problematiek. Walenburg brengt de maatschappij dichter bij de instelling en zijn bewoner zonder de identiteit van deze aan te tasten. Tot nu toe heeft Walenburg vier verschillende woonvormen gerealiseerd waarbinnen de bewoners in een oplopende mate van zelfstandigheid kunnen wonen.

Praktische informatie

Doelgroep: thuislozen
Locatie: Amsterdam
Startdatum: januari 1983

Participanten

- Vereniging Hulp voor Onbehuisden
- Tehuis voor Mannen Walenburg I
- Pension tehuis voor mannen en vrouwen Walenburg II
- Pension met HAT-eenheden Walenburg III
- Aanleun-HAT-eenheden Walenburg IV

Publikatie

Pas, W. te, M. de Groot en R. Beers - *Op Weg. Een (andere) kijk op huisvesting, zorg, nazorg en bijzorg*, Amsterdam: HVO Walenburg, 1990

Fokke Simonszhuis

Contactadres

dhr. P.M. van Roozendaal
Fokke Simonszhuis
Fokke Simonszstraat 61-63, 1017 TE Amsterdam
Telefoon: 020-234694

Beschrijving van het project

De doelstelling is het bieden van onderdak, verzorging en begeleiding aan dak- en thuislozen, waarbij de nadruk ligt op het bevorderen van de zelfredzaamheid en de eigen verantwoordelijkheid van de opgenomen personen. Waar mogelijk wordt vanuit het Simonszhuis de eerste stap gezet naar enige vorm van zelfstandig wonen. De werkwijze is als volgt: opzet is de vorming van een laagdrempelige woongemeenschap, waarin bewoners en begeleiders samen verantwoordelijkheid dragen voor een goede gang van zaken in huis en het voorkomen van overlast ten opzichte van elkaar en anderen. Het kunnen accepteren van elkaars 'eigenaardigheden' is van essentieel belang. Er wordt niet gewerkt met hulpverlenings- of behandelplannen. Primair staat het dagelijks leven, het creëren van een thuis, een sociale omgeving. Wel bestaan plannen om in de toekomst kleinschalige werkprojecten van bewoners en andere thuislozen op te zetten.

Praktische informatie

Doelgroep: dak- en thuislozen
Locatie: Amsterdam
Startdatum: februari 1989

Participant

Stichting Volksbond Amsterdam

Publikaties

geen

Pandjesproject Begeleid wonen

Contactadres

dhr. H. Willemsen
Het Pandjesproject Begeleid Wonen
Ondiep 54-56, 3552 EH Utrecht
Telefoon: 030-434599

Beschrijving van het project

Het doel is personen met een meervoudige psycho-sociale problematiek, die (nog) niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de maatschappij, huisvesting te bieden en te ondersteunen in hun ontwikkeling naar meer zelfstandigheid. Men heeft woonruimte voor groepen en individuen. De begeleiding wordt verzorgd door twee beroepskrachten en tien stagiaires-vrijwilligers. Er wordt onderscheid gemaakt tussen dagelijkse begeleiding, materiële begeleiding en persoonlijke begeleiding. In een woongroep mag men maximaal twee jaar verblijven, het individueel wonen is voor onbepaalde tijd.

Praktische informatie

Doelgroep: personen met meervoudige psycho-sociale problematiek
Locatie: Utrecht
Startdatum: oktober 1985

Participanten

- Stichting Pandjesproject Begeleid Wonen
- Stichting Weerdsingel

Publikaties

geen

Stichting De Nuts

Contactadres

dhr. R. Bazen
Stichting De Nuts
Gerard Noodtstraat 40, 6511 SX Nijmegen
Telefoon: 080-223973

Beschrijving van het project

De Nuts is een kleinschalig begeleid-wonen-project voor steun en begeleiding van (ex)psychiatrische patiënten die kiezen voor een (zo) zelfstandig (mogelijk) bestaan. Het project wil een alternatief bieden voor de beschermend-wonen-projecten van de (inrichtings)psychiatrie. Uitgangspunten: de maatschappelijke zelfstandigheid en gelijkwaardigheid van de deelnemers (eigen inkomen, zelfstandige huisvesting, eigen keuze van werk en/of bezigheden), en deelname op basis van vrijwilligheid. Het doel is een (zo) zelfstandig (mogelijk) maatschappelijk bestaan te verwerven en te handhaven.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Nijmegen en omgeving
Startdatum: november 1983

Publikatie

Beijers, H. - *De lange mars*, Nijmegen: Stichting De Nuts, 1987

Stichting Onder Dak

Contactadres

mw. M. Triantos
Stichting Onder Dak
Mathenesserlaan 229, 3021 HA Rotterdam
Telefoon: 010-4773638

Beschrijving van het project

Het doel van de Stichting is mannen met een meervoudige problematiek, die tussen wal en schip dreigen te raken, te begeleiden naar een zelfstandig(er) functioneren. Dit gebeurt onder meer door middel van woonbegeleiding, arbeidstherapie, budgetteringstraining en begeleiding op emotioneel, sociaal en psychisch vlak.

Praktische informatie

Doelgroep: mannen met meervoudige problematiek
Locatie: Rotterdam en omgeving
Startdatum: november 1983

Participanten

- RIAGG
- Crisiscentrum
- Gemeentelijke Sociale Dienst
- CAD

Publikaties

geen

Stichting Uit/Weg

Contactadres

mw. G. Schouten
Stichting Uit/Weg
Pieter Steynstraat 155a, 8022 TE Zwolle
Telefoon: 038-543320

Beschrijving van het project

Doel van de stichting is (ex)psychiatrische patiënten te helpen zelfstandig te blijven of te worden, door middel van:

- het begeleiden van mensen in de thuissituatie na onslag of ter voorkoming van heropname in een psychiatrische inrichting (naast de hulp vanuit bv. het RIAGG);
- een koffie-inloopkamer, waarin iedereen welkom is, met uitzondering van alcohol- of drugverslaafden;
- het helpen bij het zoeken naar activiteiten in de samenleving;
- het bemiddelen bij het zoeken naar geschikte huisvesting of werk;
- het helpen van de bezoekers bij het omgaan met zichzelf en anderen.

Praktische informatie

Doelgroep: (ex)psychiatrische patiënten
Locatie: Zwolle en omgeving
Startdatum: december 1985

Participanten

- Stichting Uit/Weg
- RIAGG Zwolle

Publikaties

geen

Substitutieproject Amsterdam-Zuidoost

Contactadres

dhr. N. Brinkman
Provinciaal Ziekenhuis Santpoort
Postbus 50, 2080 AB Santpoort-Zuid
Telefoon: 023-131642

Beschrijving van het project

Doelstelling van het project is integratie van lang verblijvende chronisch psychiatrische patiënten door middel van substitutie van de intramurale woonfunctie door een begeleid-wonen-training door de Vereniging Hulp voor Onbehuisden (HVO). Tijdens de woontraining blijven patiënten in deeltijdbehandeling bij het psychiatrisch ziekenhuis. Dit project is een uitbreiding van het integratie project De Kempering van het Provinciaal Ziekenhuis Santpoort.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische verblijfspatiënten
Locaties: Amsterdam-Zuidoost, Amsterdam-Oost
Startdatum: oktober 1990

Participanten

- Provinciaal Ziekenhuis Santpoort
- Hulp voor Onbehuisden Amsterdam

Publikaties

geen

Wim Wisman Stichting

Contactadres

dhr. L. Lagendijk
Wim Wisman Stichting
Dordtsestraatweg 763, 3075 BH Rotterdam
Telefoon: 010-4322462

Beschrijving van het project

Doel van de Stichting is het verlenen van huisvesting en het organiseren van ondersteuning aan chronisch psychiatrische patiënten, die het alleen wonen en het alleen staan onvoldoende aankunnen, teneinde deze mensen zo zelfstandig mogelijk te laten wonen en leven. Door middel van advisering en ondersteuning tracht men de zelfredzaamheid bij de bewoners te vergroten. De Stichting tracht haar doel te bereiken door het exploiteren en beheren van woningen voor deze begeleide/gesteunde huisvesting en door al hetgeen in de ruimste zin hiermee verband houdt.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Rotterdam-Zuid
Startdatum: november 1983

Participanten

- Wim Wisman Stichting
- RIAGG Rotterdam-Zuid en omgeving
- Stichting Hillevliet

Publikaties

geen

Wonen ex-patiënten Breda (WEB)

Contactadres

dhr. K. van Delft
Stichting Het Hooghuis
Muiderslotstraat 150, 4834 KN Breda
Telefoon: 076-107301

Beschrijving van het project

Het doel is het begeleiden van ex-psychiatrische patiënten in hun eigen woonsituatie door middel van:

- vrijwilligers die op huisbezoek gaan en een trefcentrum exploiteren;
- een samenwerkingsovereenkomst met een woningbouwvereniging;
- samenwerking met professionele hulpverleners van het RIAGG, Algemeen Maatschappelijk Werk en APZ.

Praktische informatie

Doelgroep: ex-chronisch psychiatrische patiënten
Locatie: Breda
Startdatum: december 1989

Participanten

- APZ Het Hooghuis
- Algemeen Maatschappelijk Werk Breda
- Koetshuis Bavel

Publikaties

geen

Woongemeenschap Surinameplein

Contactadres

dhr. G.A. Lohman
Woongemeenschap Surinameplein
Surinameplein 33-35, 1058 GM Amsterdam
Telefoon: 020-5882800

Beschrijving van het project

De woonvoorziening heeft tot doel 64 psychiatrisch gehandicapte bewoners een thuis te geven in Amsterdam. Het is een onderdeel van het Provinciaal Ziekenhuis Santpoort. De opzet is kleinschaligheid, individualisering met privacy, zorg op maat, continuïteit van zorg, rehabilitatie en reïntegratie in de maatschappij. Er wordt naar gestreefd het wonen en behandelen zoveel mogelijk gescheiden te houden. Centraal staat dat elke bewoner persoonlijk begeleid wordt door een mentor. De woongemeenschap heeft een dagactiviteitencentrum, waarbij het accent ligt op vaardigheidstraining, arbeidsrehabilitatie en zinvolle dagbesteding.

Praktische informatie

Doelgroep: chronisch psychiatrische verblijfspatiënten
Locaties: Amsterdam-Centrum, Amsterdam-Oud-West
Startdatum: oktober 1987

Publikaties

geen

Incestdaderbehandeling Rotterdam (IDBR)

Contactadres

mw. E.M. Willenswaard
Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg RNO
Postbus 4450, 3006 AL Rotterdam
Telefoon: 010-4536789

Beschrijving van het project

Behandeling van plegers van incest in het kader van het driesporenbeleid. Justitie zorgt voor de bewezenverklaring en fungeert daarna als 'stok achter de deur'. De doelstellingen zijn:

- het voorkomen van recidive en het verbeteren van het sociaal functioneren van alle betrokkenen;
- het leveren van een bijdrage aan de methodiekontwikkeling van incestdaderbehandeling;
- door middel van onderzoek inzichten en opgedane ervaringen overdraagbaar maken.

Praktische informatie

Doelgroep: incestplegers tegen wie aangifte is gedaan
Locaties: arrondissement Rotterdam, ressort Den Haag (dit omvat de arrondissementen Den Haag, Dordrecht, Middelburg en Rotterdam)
Startdatum: september 1989

Participanten

- RIAGG Rijnmond-Noordwest
- RIAGG Rotterdam-Zuid
- Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg Rijnmond-Noordoost
- Stichting Reclassering Rotterdam
- Rechtbank Rotterdam
- Openbaar Ministerie Rotterdam
- Districts-psychiatrische Dienst

Publikaties

- Schoemaker, B. en R. Bullens - 'Je moet ze als persoon onvoorwaardelijk respectvol benaderen', *Welzijnsweekblad* (1990) september
- Heijens, S. - Project Incest Dader Behandeling Rotterdam, *Proces* (1990) april
- Arendshorst, D. - Uniek project Rotterdamse RIAGG's, *GGZ Gazet* (1989) oktober

Seksueel misbruik van jongeren

Contactadres

mw. M.C. Römer
RIAGG Haagrand
Postbus 18568, 2502 EN Den Haag
Telefoon: 070-364655

Beschrijving van het project

Het doel van dit project is de hulpverlening en de preventie te verbeteren bij seksueel misbruikte jongeren tot 19 jaar. Dit moet geschieden door een stroomlijning van de interne hulpverlening binnen het RIAGG, alsmede door deskundigheidsbevordering bij de hulpverleners. Daarnaast wordt gestreefd naar een verbetering van de externe samenwerking. Dit alles in nauwe samenwerking met de afdeling preventie van het RIAGG.

Praktische informatie

Doelgroepen: seksueel misbruikte jongeren, ouders van seksueel misbruikte jongeren, daders
Locaties: Rijswijk-Wassenaar, Voorburg-Leidschendam, Zoetermeer-Benthuizen
Startdatum: februari 1990

Participanten

- RIAGG
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Samenwerkingsverband Tegen Seksueel Geweld
- Politie
- Jeugdgezondheidsdiensten
- Bureau Slachtofferhulp
- Reclassering

Publikaties

geen

Hulpverlening aan vrouwen met trauma's ten gevolge van seksuele kindermishandeling

Contactadres

mw. B.H.M. Thissen
Psychiatrisch Centrum Joris
St. Jorisweg 2, 2612 GA Delft
Telefoon: 015-607757

Beschrijving van het project

Het doel van het project is te streven naar een kwalitatieve verbetering van de hulpverlening in een algemeen psychiatrisch ziekenhuis aan vrouwen met trauma's ten gevolge van seksuele kindermishandeling. Het project bestaat uit vier onderdelen:

- cursus deskundigheidsbevordering voor hulpverlening;
- wetenschappelijk onderzoek naar omvang van seksuele kindermishandeling bij in APZ opgenomen mannen en vrouwen;
- experiment Vrouwenhulpverlening bestaande uit VHV-aanbod, een sexehomogene crisisinterventie en idem hotel;
- wetenschappelijk onderzoek bij het experiment Vrouwenhulpverlening. Uitgangspunt van het project is de gemeenschappelijke achtergrond en niet zozeer de symptomatologie.

Praktische informatie

Doelgroep: vrouwelijke slachtoffers van seksueel misbruik
Locaties: landelijk (cursus), Zuid-Holland (dagkliniek)
Startdatum: januari 1987

Participanten

- RINO Zuidwest-Nederland
- RIAGG Delft/Westland
- Psychiatrisch Centrum Joris

Publikatie

Draijer, N. en S. Boon - *Seksueel misbruik en fysieke mishandeling in de kinderjaren van psychiatrische patiënten*, Delft: P.C. Joris, 1989

Experimenteel project Aids en druggebruik No Risk

Contactadres

dhr. Th. van Dam
Stichting Drughulpverlening Deventer
Postbus 6071, 7401 JB Deventer
Telefoon: 05700-10825

Beschrijving van het project

Uitgangspunt van No Risk is om met behulp van (ex)gebruikers voorlichting te geven aan gebruikers die niet worden bereikt door de hulpverlening, omtrent de risico's van niet veilig IV-gebruik en onveilige sex. Door een relatie op te bouwen met de IV-gebruikers, kan via counseling een gedragsverandering teweeggebracht worden. De veldwerkers worden getraind in het voorlichten en het counselen.

Praktische informatie

Doelgroep: Druggebruikers
Locaties: Deventer, Apeldoorn, Zutphen
Startdatum: juni 1990

Publikaties

geen

Intercultureel Motivatie Centrum (IMC)

Contactadres

mw. C. Karsten
Jellinekcentrum
Keizersgracht 582, 1017 EN Amsterdam
Telefoon: 020-248565

Beschrijving van het project

Het IMC biedt hulp aan druggebruikers die op grond van hun etnische en culturele achtergrond geen aansluiting kunnen vinden bij andere vormen van drugshulp. De capaciteit van het IMC bedraagt twaalf bedden. De behandelduur is maximaal drie maanden. De aanpak is gericht op het stimuleren van activiteiten (schilderproject, naaiproject, koken), opleiding (computerkursus) en sociale vaardigheden. Er wordt methadon verstrekt en de mogelijkheid tot afkicken is aanwezig.

Praktische informatie

Doelgroep: verslaafde allochtone druggebruikers
Locatie: landelijke functie
Startdatum: april 1990

Participanten

- Stichting Drughulpverlening Amsterdam
- GG&GD
- Stichting Maatschappelijk Herstel Voorzieningen
- Stichting Streetcorner Work
- Gemeente Amsterdam
- CAD
- Stichting De Regenboog

Publikaties

geen

Ouder en kind in de verslavingszorg

Contactadres

dhr. R. Zijlstra
CAD Groningen
Postbus 1024, 9701 BA Groningen
Telefoon: 050-182355

Beschrijving van het project

Het doel is om vanuit de onderlinge werkaftemming met ouder en kind te komen tot een samenwerkingsverband, waarin zowel het kind als de middel-afhankelijke ouder(s) een adequaat hulpverleningsaanbod wordt aangeboden. Door middel van observatie en intensieve begeleiding van ouder en kind poogt men ontwikkelingsstoornissen van ouder en kind te analyseren en te diagnosticeren, en zicht te krijgen op de ouder-kindrelatie door middel van een opname.

Praktische informatie

Doelgroep: middel-afhankelijke ouders met hun kinderen
Locaties: provincie Groningen, kop van Drenthe
Startdatum: september 1989

Participanten

- Medisch Kleuterdagverblijf Klein Cantersveen Haren
- Stichting Nieuw Hoog-Hullen afdeling Pand 50 Groningen
- CAD Groningen

Publikaties

geen

Vorming verslavingscircuit Utrecht

Contactadres

dhr. drs. J. van der Vaart
Centrum Maliebaan
Maliebaan 47, 3581 CD Utrecht
Telefoon: 030-342080

Beschrijving van het project

Het is de bedoeling dat de hulpverlening dusdanig wordt georganiseerd dat de cliënt centraal kan staan. Alle professionele voorzieningen in de verslavingszorg worden in één organisatorisch kader geplaatst. Hierdoor moet de grens tussen ambulante en klinische zorg vervagen. Bij de uitvoering van de hulpverlening wordt gebruik gemaakt van de beschikbare functies, ongeacht de stichting waarbij de functie is ondergebracht.

Praktische informatie

Doelgroep: alcohol-, drugs-, gok- en medicijnverslaafden
Locatie: provincie Utrecht
Startdatum: oktober 1989

Participanten

- Stichting Consultatiebureau
- Stichting Verslavingskliniek
- Stichting Rode Brug/Blauwe Huis

Publikaties

geen

Ambulante hulpverlening sterk gedrags- gestoorde licht geestelijk gehandicapten

Contactadres

dhr. J. Nauts

Centrum voor Zwakzinnigenzorg Nieuw Spraeland

Wanssumseweg 14, 5807 EA Oostrum

Telefoon: 04780-27945

Beschrijving van het project

Het doel is hulpverlening aan voorzieningen voor gedragsgestoorde licht geestelijk gehandicapten door een team bestaande uit een psychiater, een orthopedagoog, een systeemtherapeut en drie sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen. Dit team is inzetbaar als 'coach' van de begeleiders in die voorzieningen en van de betreffende bewoner. Het team beoogt het aantal opnames te beperken en de faciliteiten te bieden voor terugplaatsing.

Praktische informatie

Doelgroep: sterk gedragsgestoorde licht geestelijk gehandicapten

Locaties: Noord-Brabant, Limburg

Startdatum: mei 1990

Participanten

- Centrum voor Zwakzinnigenzorg Nieuw Spraeland
- Provinciale Ziekenhuisraad Limburg
- Provinciale Ziekenhuisraad Noord-Brabant
- FIAD Noord-Brabant en Limburg
- Katholieke Universiteit Nijmegen

Publikatie

Wolfs, N. - Ambulante hulp in intra/semimurale zwakzinnigenzorg, *Het ziekenhuis* 20 (1990) 14

Ambulatorium

Contactadres

C.F.A. van Oosthout
De Hondenberg
Postbus 10102, 5060 GA Oisterwijk
Telefoon:

Beschrijving van het project

In het ambulatorium worden ambulante en poliklinische hulpverleningsactiviteiten ontplooid, waarbij de hulpvraag van de cliënt centraal staat. Uitgangspunt bij de werkwijze is een sterk cliëntgerichte hulpverleningsstructuur. Het ambulatorium bestaat uit een drietal secties, die georganiseerd zijn naar het geboden type van hulpaanbod ten behoeve van drie doelgroepen: 'externe leerlingen', 'autisme en verwante contactstoornissen' en 'specifieke categorieën verstandelijk gehandicapte kinderen' (Prader-Willi syndroom, fragile X-syndroom). Inventariseren van de hulpvragen, diagnostiek, begeleiding, advisering en behandeling ten aanzien van de verschillende doelgroepen behoort onder meer tot het takenpakket van het ambulante team. Dit gebeurt in samenwerking met scholen, het RIAGG en ouderverenigingen.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: Oisterwijk
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Intramuraal voorziening
- Speciaal onderwijs
- RIAGG
- Ouderverenigingen
- Universiteiten

Publikaties

geen

Auti-team

Contactadres

dhr. A. Hilgersom
Vijvervreugd
Koudekerkseweg 145, 4335 SM Middelburg
Telefoon: 01180-25751

Beschrijving van het project

Een multidisciplinair consultatieteam richt zich op de begeleiding van verstandelijk gehandicapten met autisme. Dit team verricht diagnostiek en geeft advies en daadwerkelijke ondersteuning. De werkwijze wordt gekenmerkt door 'routing', van het moment van aanmelding tot aan de evaluatie van de behandeling c.q. advisering. Er is een gestructureerd samenwerkingsverband met het autisme-team van de RIAGG. Binnen het instituut is deskundigheidsbevordering van de medewerkers met betrekking tot autisme eveneens een doelstelling.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: Middelburg
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Intramurale voorzieningen
- RIAGG

Publikaties

geen

Dagbehandeling

Contactadres

dhr. L Doll
Jan Pieter Heijen Instituut
Utrechtseweg 316, 6862 BC Oosterbeek
Telefoon: 085-349911

Beschrijving van het project

Uitgangspunt is het aanbieden van een programma aan jong volwassenen die gedragsmatig uit de boot vallen bij reguliere schoolverlaters-projecten. Het programma bestaat uit vier dagen werken c.q. training en één dag vorming als aparte groep. Het is gericht op het verder aanleren en/of verbeteren van arbeidsvaardigheden, sociale en persoonlijke vaardigheden o.a. conform de Goldsteinmethode en de algemene redzaamheid. Eveneens zijn individuele therapieën mogelijk. De maximumduur van het programma voor dagbehandeling is vastgesteld op twee jaar. Deelname aan de dagbehandeling gaat op contractbasis.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locaties: regio Arnhem, regio Nijmegen
Startdatum: april 1989

Participanten

- Sociaal Pedagogische Dienst
- Intramurale voorzieningen
- Speciaal onderwijs

Publikaties

geen

Gentle teaching en relatietherapie

Contactadres

dhr. J. van Loon
De Sterre
Sterredreef 50, 4567 BL Clinge
Telefoon: 01140-82000

Beschrijving van het project

Het doel is het introduceren van de ideeën van John McGee met betrekking tot Gentle Teaching in de zorg. Binnen het instituut zelf wordt Gentle Teaching gecombineerd met de relatietherapie van Dosen, die toegepast wordt als therapie bij psychische en emotionele problemen. De drie fases die daarbij doorlopen worden zijn: 'onvoorwaardelijk tolereren en accepteren', 'een relatie opbouwen' en 'pedagogische eisen stellen'. Daarnaast wordt Gentle Teaching toegepast om een gezond leefklimaat in de groepen te creëren. Zij wordt geïntensiveerd wanneer gedragsproblemen zich voordoen. Dat aangename klimaat wordt gerealiseerd door een vriendelijke en respectvolle houding en benadering, waarbij de wensen en behoeften van de bewoners centraal staan. Naast interne bijscholing en deskundigheidsbevordering is externe bekendmaking een doel.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: Clinge
Startdatum: september 1989

Participant

Intramurale voorzieningen

Publikaties

geen

Integraal behandelplan voor revalidatie van slechtzienden en blinden

Contactadres

dhr. C. de Jong
Visio
Rijksstraatweg 61, 9752 AC Haren
Telefoon: 050-346846

Beschrijving van het project

Door totstandkoming van de AWBZ-verstrekking 'Verzorging Visueel Gehandicapten' in 1988 treedt er een verschuiving op in het zorgaanbod van maatschappelijke dienstverlening naar multidisciplinaire revalidatie. Een hierop aansluitende behandelmethodede is in ontwikkeling, gebaseerd op het revalidatiemodel van Bangma. Daartoe wordt op basis van checklists van de diverse disciplines gewerkt aan het tot stand komen van een multidisciplinair model. Vervolgens wordt het model in de praktijk getest en bijgeschaafd, en vindt een innovatie per afdeling plaats. Tijdens de internationale conferentie Vision 1993 te Groningen wordt het model gepresenteerd.

Praktische informatie

Doelgroep: meervoudig gehandicapten
Locaties: Friesland, Groningen, Drente, Noord- en Zuid-Holland, Zeeland
Startdatum: maart 1991

Participant

Intramurale voorzieningen

Publikaties

geen

Traject voor de opvang van gedrags- gestoorde licht verstandelijk gehandicapten

Contactadres

dhr. F.T.P.G. Stark
Eckartdal
Postbus 90053, 5600 PE Eindhoven
Telefoon: 040-432014

Beschrijving van het project

Het doel van het project is adequate multidisciplinaire hulp te bieden door middel van samenwerking van instellingen in de regio. Middelen om het doel te bereiken zijn:

- afstemming van de voorzieningen op elkaar;
- indicatiestelling, plaatsing en doorstroming via een daartoe ingestelde regionale commissie;
- onderlinge beschikbaarheid van deskundigen voor consultatie;
- deskundigheidsbevordering van met name betrokken leiding;
- dagbehandeling ter voorkoming van intramurale opname;
- het creëren van doorstroming en doorstromingsmogelijkheden;
- het beschikbaar houden van crisisplaatsen.

Binnen het traject vindt de benadering van de psychische dan wel gedragsproblematiek in eerste instantie plaats vanuit de ontwikkelingsdynamische visie.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Zuidoost-Brabant, Eindhoven
Startdatum: juni 1988

Participanten

- Intramurale voorzieningen
- Semimurale voorzieningen, gezinsvervangende tehuizen
- Sociaal Pedagogische Diensten

Publikaties

geen

Vaarproject

Contactadres

dhr. W. van de Schee
Groot Emaus
Postbus 560, 3850 AN Ermelo
Telefoon: 03417-59004

Beschrijving van het project

Het vaarproject maakt deel uit van het behandelingsproces bij jongeren met gedragsstoornissen. De vooronderstelling achter het initiatief om met deze jongeren te gaan varen, is dat in een dergelijke situatie de neiging tot samenwerken het zal winnen van de neiging om opvoeders stelselmatig af te weren. Een vaartocht is een situatie bij uitstek, waarin weerstanden omgezet kunnen worden in een bepaalde openheid, een taakgerichtheid en een begin van saamhorigheid. Uitgangspunten bij de benadering vormen de vastliggende regels aan boord van het schip, het vanzelfsprekende leiderschap van de kapitein en het handelingsprincipe 'niet praten, maar doen'. Er is sprake van een context, waarin reële uitdagingen voor de jongeren zitten. Deze context bevat taken die de jongeren aankunnen en waarmee ze zich vanuit zichzelf positief kunnen identificeren.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locatie: Ermelo
Startdatum: juli 1989

Participant

Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Very Intensive Care (VIC)

Contactadres

dhr. J.J. Roosendaal
Hendrik van Boeijen-oord
Postbus 30014, 9400 RA Assen
Telefoon: 05920-16264

Beschrijving van het project

Het VIC-project richt zich op een nieuwe benadering van ernstige gedragsproblemen bij verstandelijk gehandicapten, waarvan de hoofdlijn zich laat omschrijven als 'herstel van het gewone leven'. Daarbij gaat het om (re)socialisatie en het (terug)geven van verantwoordelijkheid voor eigen bestaan. Ten aanzien van de randvoorwaarden waarbinnen de begeleiding en behandeling plaatsvindt, worden maatregelen genomen in het kader van deskundigheidsbevordering en organisatorische, personele en bouwkundige aanpassingen. De realisatie betreft in eerste instantie een enkele bewoner, doch de verworven kennis, ervaring en methodiek moet gefaseerd toepasbaar worden op medebewoners van dezelfde intensive care unit. Uitstralingseffecten worden verwacht naar collega-instellingen en naar de regelgeving van landelijke en provinciale overheden.

Praktische informatie

Doelgroep: matig verstandelijk gehandicapten
Locatie: Assen
Startdatum: augustus 1990

Participant

Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Dienstencentrum

Contactadres

dhr. R. Stegen
Nieuw Spraeland
Postbus 5029, 5800 GA Venray
Telefoon: 04780-27922

Beschrijving van het project

Het instituut wil als multifunctioneel centrum voor verstandelijk gehandicapten in samenwerking met andere voorzieningen komen tot een flexibel systeem van dienstenaanbod, dat tegemoet komt aan de vragen van mensen met een verstandelijke handicap en/of hun familie. In het project wordt beoogd om met behulp van verschillende vormen van thuiszorgondersteuning en thuiszorg, mensen met een verstandelijke handicap en hun familie in staat te stellen zolang mogelijk zelfstandig te wonen c.q. opname te voorkomen. Vakantie-, deeltijd- en dagopvang worden gerealiseerd, evenals daadwerkelijke ondersteuning in de gezinssituatie zelf.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Noord-Limburg
Startdatum: juni 1991

Participant

Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Experiment Ziekenfondsraad: functiegerichte verstrekkingensystematiek

Contactadres

mw. G.M.M. Hendriksen-Neijssen
Ziekenfondsraad
Postbus 396, 1180 BD Amstelveen
Telefoon: 020-5478911

Beschrijving van het project

Bij het project staat het afstemmen van het zorgaanbod op de behoefte c.q. vraag van verstandelijk gehandicapten centraal. Een meer functiegerichte systematiek van zorgverlening, dit in vergelijking met het bestaande voorzieningengerichte systeem, wordt gerealiseerd om deze zorg op maat te kunnen bieden. Dit gebeurt door middel van veertien deelverstrekkingen op het gebied van verblijven, verzorgen, verplegen en behandelen, waarvoor samenwerking van alle op de zorg betrekking hebbende instanties en instellingen noodzakelijk is.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locaties: Oost-Gelderland, Amersfoort
Startdatum: oktober 1988

Participanten

- Intramurale voorzieningen
- Semimurale voorzieningen
- Sociaal Pedagogische Dienst
- Ouderverenigingen
- Ziekenfonds

Publikaties

geen

Fusie semimuraal en intramuraal

Contactadres

dhr. mr. P.W.J.M. Manders
's Koonings Jaght
Postbus 9214, 6800 MS Arnhem
Telefoon: 08308-36911

Beschrijving van het project

Twee instellingen voor respectievelijk semimurale en intramurale zorg voor verstandelijk gehandicapten brengen hun zorgverleningsactiviteiten onder in één nieuwe stichting en één organisatie. Het betreft hier de fusie van Stichting Voorzieningen voor Geestelijk Gehandicapten regio Arnhem en de Stichting Sociaal Pedagogisch Centrum 's Koonings Jaght. Met deze fusie beogen de initiatiefnemers een betere afstemming tussen de voorzieningen te bereiken dan met een samenwerkingsovereenkomst. Zo worden bijvoorbeeld financieringsmogelijkheden van de één gecombineerd met de praktische mogelijkheden van de ander, waardoor een grotere flexibiliteit van de zorg mogelijk is. Belangrijkste motief blijft het leveren van zorg op maat, waarbij uitgegaan wordt van de behoefte van de hulpvragers.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: Arnhem en zuidelijke omstreken
Startdatum: september 1991

Participanten

- Intramurale voorziening
- Semimurale voorziening

Publikaties

geen

Intra- en semimurale woonvoorzieningen in één organisatorisch verband

Contactadres

dhr. G. Hoogeveen
Stichting Flevopolder
Postbus 10217, 1301 AE Almere
Telefoon: 03240-37228

Beschrijving van het project

De Stichting beoogt een samenhangend netwerk van voorzieningen te realiseren. Er wordt uitgegaan van een decentrale opzet van de intramurale voorzieningen. Daartoe is gekozen voor de ontwikkeling op twee locaties van een klein maar zo compleet mogelijk circuit. De beheerde en nog te realiseren gezinsvervangende tehuizen (GVT's) worden hierin gepast, zodat het intramurale circuit wordt uitgebouwd tot een compleet circuit aan woonvoorzieningen. De aanbesteding van de bouwplannen vindt plaats vóór juli 1991. Momenteel beheert de Stichting een kleine intramurale voorziening in Almere. Deze vormt een organisatorische eenheid met een GVT en een project Begeleid Zelfstandig Wonen. Deze eenheid houdt in dat voor de diverse huizen één hoofd is aangesteld en dat een gezamenlijke bereikbaarheidsdienst functioneert.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: Flevoland, Almere en Lelystad
Startdatum: augustus 1991

Participanten

- Intramurale voorziening
- Semimurale voorzieningen

Publikaties

geen

Samenwerking tussen instellingen voor verstandelijk gehandicaptenzorg

Contactadres

mw. C.E. van der Zande
Stichting Samenwerkende Instellingen Verstandelijk
Gehandicaptenzorg Twente
Kievitstraat 15, 7557 AP Hengelo
Telefoon: 074-492699

Beschrijving van het project

De Stichting Samenwerkende Instellingen Verstandelijk Gehandicaptenzorg Twente beoogt een centrale regionale afstemming van vraag en aanbod inzake zorg op maat te ontwikkelen en te realiseren. Eveneens stelt zij zich ten doel: het verschaffen van informatie en documentatie, de indicatiestelling, het centraal registreren van de zorgtoewijzing en het behandelen van klachten betreffende de indicatiestelling en zorgtoewijzing. Ten behoeve van deze doelstellingen worden de huidige en de gewenste situatie beschreven om te komen tot een voorstel omtrent een organisatievorm, waarin de gewenste situatie kan worden ontwikkeld.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Twente
Startdatum: september 1991

Participanten

- Intramurale voorzieningen
- Semimurale voorzieningen
- Sociaal Pedagogische Dienst
- Ouderverenigingen

Publikaties

geen

Regionaal steunpunt

Contactadres

dhr. G.C. Jansen

Vereniging Regionaal Overlegorgaan Zwakzinnigenzorg Zuidoost-Brabant

Gerardusplein 26, 5644 NG Eindhoven

Telefoon: 040-116212

Beschrijving van het project

De Vereniging Regionaal Overlegorgaan Zwakzinnigenzorg heeft als doelstelling om zorgcoördinatie tot stand te brengen via regionale steunpunten. Uitgangspunt is de zorg daarmee zoveel mogelijk functiegericht te bieden. Een regionaal steunpunt functioneert als centraal punt in de regio, waar eenieder met vragen omtrent verstandelijk gehandicapten en de dienstverlening terecht kan. Daarnaast worden hulpvragen behandeld, advies gegeven en ondersteuning geboden, indicaties voor zorgfuncties vastgesteld, zorgfuncties toegewezen, vraag en aanbod op elkaar afgestemd. Gegevens worden verzameld en geregistreerd ten behoeve van de beleidsvorming, de planning en verdere ontwikkeling van de dienstverlening. Er is sprake van een multidisciplinaire en interinstitutionele samenwerking.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten

Locatie: Zuidoost-Brabant

Startdatum: januari 1990

Participanten

- Intramurale voorzieningen
- Semimurale voorzieningen
- Sociaal Pedagogische Dienst
- Ouderverenigingen
- Speciaal Onderwijs

Publikaties

geen

Zorginnovatie door case-management

Contactadres

mw. M. van Laake-Theunissen
Stichting RIGG Heuvelland en Maasvallei
Postbus 667, 6130 AR Sittard
Telefoon: 04490-25400

Beschrijving van het project

De doelstelling is om door middel van case-management de tot op heden gescheiden circuits van psychiatrische en zwakzinnige cliënten te doorbreken, waardoor zorg op maat mogelijk wordt. Het handelt hier om een innovatief project omdat de aanpak vanuit de patiënt wordt doordacht en vanuit het 'nieuwe functiedenken' wordt opgepakt met een grote mate van grensoverschrijding.

Praktische informatie

Doelgroep: licht geestelijk gehandicapten
Locatie: Maastricht en omgeving
Startdatum: maart 1990

Participanten

- Stichting PMS Vijverdal
- Stichting Jan Baptist
- Stichting Sint Anna
- Stichting Nieuw Spraeland
- Stichting RIAGG Maastricht
- Stichting RIAGG Heuvelland en Maasvallei

Publicaties

geen

Aanvullende thuiszorg

Contactadres

mw. dr. G.H.M.M. ten Horn
R.O.Z. 't Gooi en Vechtstreek
p/a Zandheувelweg 4, 3744 MN Baarn
Telefoon: 035-852741

Beschrijving van het project

Het project beoogt een optimale leefsituatie te scheppen voor de verstandelijk gehandicapte en zijn milieu door ondersteuning van de thuissituatie, om plaatsing in de intra- en semimurale zorg te voorkomen of uit te stellen. Drie accenten worden gelegd:

- het bieden van de mogelijkheid tot kort verblijf voor maximaal twee jaar in een gezinsvervangend tehuis (GVT) ten behoeve van GVT-geïndiceerden;
- het laten logeren van verstandelijk gehandicapten gedurende maximaal zeven etmalen per maand in een logeergezin, waarvan tenminste één gezinslid een professionele achtergrond heeft;
- deskundigheidsbevordering door bij- en nascholing van eerstelijns-hulpverleners met betrekking tot de zorg voor verstandelijk gehandicapten (in fase van overleg).

Praktische informatie

Doelgroepen: GVT-geïndiceerden, verstandelijk gehandicapten, eerstelijns-hulpverleners
Locatie: 't Gooi en Vechtstreek
Startdatum: november 1990

Participanten

- Intramurale voorziening
- Semimurale voorzieningen, gezinsvervangende tehuizen
- Sociaal Pedagogisch Centrum
- Ouderverenigingen
- Semimurale voorzieningen, dagverblijven
- ZMLK-scholen
- Ziekenfonds

Publikaties
geen

Begeleid zelfstandig wonen

Contactadres

dhr. W. Pesch
Instituut Jonkerbosch
Kerkstraat 95, 6543 KH Nijmegen
Telefoon: 080-784747

Beschrijving van het project

Het project Begeleid Zelfstandig Wonen (BZW) beoogt een aangepaste zorg tussen wonen in een gezinsvervangend tehuis en volledig zelfstandig wonen mogelijk te maken door het bieden van begeleiding (van maximaal drie uur per week). Deze begeleiding is ambulante, alleen op afroep van de bewoner zelf beschikbaar en gericht op ondersteuning van het zelfstandig wonen, bijvoorbeeld hulp bij het omgaan met geld en met vrienden of vriendinnen. BZW is te onderscheiden van intra- en semimurale dienstverlening omdat wonen en begeleiding volledig ontkoppeld zijn. De bewoner is niet gebonden aan een voorziening. Het project sluit aan bij landelijke projecten BZW.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Gelderland, Nijmegen en omgeving
Startdatum: november 1988

Participanten

- Sociaal Pedagogische Dienst
- Semimurale voorziening, gezinsvervangend tehuis
- Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Gemengd wonen van medewerkers en bewoners

Contactadres

dhr. drs. L. van Hall
St. Michaelshoeve Overkempe
Postbus 2, 6970 AA Brummen
Telefoon: 05756-3292

Beschrijving van het project

Uitgangspunt bij het woonproject is het wonen van medewerkers en hun gezin binnen wooneenheden van verstandelijk gehandicapten. In een twee-onder-een-kap wooneenheid, wordt tweederde als bewonersruimte voor negen jong volwassen verstandelijk gehandicapten gerealiseerd en eenderde als gezinsruimte voor de medewerker en zijn gezin. Deze medewerker functioneert als huisouder en heeft de leiding over de groep. De overige gezinsleden, echtgeno(o)t(e) en kinderen zijn vrij in hun keuze wat betreft de mate van meewerken. Binnen de groep functioneren tevens begeleiders die niet op het terrein wonen, om een vrije verbinding met de maatschappij te blijven continueren. Het project betreft zeven woningen voor 60 bewoners met een centrale voorziening voor 96 mensen. Daarnaast wordt een sociowoning gekoppeld aan Overkempe.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: Overkempe
Startdatum: maart 1992

Participant

Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Gestructureerde weekendopvang

Contactadres

dhr. K. den Oudendammer
Hartenberg
Postbus 75, 6710 BB Ede
Telefoon: 08382-1441

Beschrijving van het project

Naast 24-uursopvang wordt aan gezinnen de mogelijkheid geboden om regelmatig via kort verblijfopvang gebruik te maken van de mogelijkheden van het instituut. Dit betreft een gestructureerde opvang. Met de ouders bestaan afspraken over de duur en frequentie. De groepen waarin de kinderen komen, hebben een vaste samenstelling en worden door een vaste groep medewerkers opgevangen. Continuïteit voor ouders en kinderen wordt op deze wijze gewaarborgd. In de zomervakantie wordt de accommodatie gedurende vijf weken gebruikt voor vakantieopvang. Aanmelding voor de weekend- en/of vakantieopvang geschiedt in samenwerking met de Sociaal Pedagogische Dienst.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk en meervoudig gehandicapten
Locaties: Ede, Barneveld, Wageningen, Veenendaal
Startdatum: april 1990

Participanten

- Intramurale voorziening
- Sociaal Pedagogische Diensten
- Ziekenfonds

Publikaties

geen

Praktisch pedagogische gezinsbegeleiding

Contactadres

dhr. K. Vegter
Dr. Mr. W. van der Berghstichting
Zwarteweg 20, 2201 AC Noordwijk ZH
Telefoon: 01719-19320

Beschrijving van het project

Het onderzoek betreft een experimentele samenwerking tussen Sociaal Pedagogische Dienst en intramurale voorziening met betrekking tot Praktisch Pedagogische Gezinsbegeleiding (PPG). Nagegaan wordt in hoeverre het mogelijk is door inzet van ervaren inrichtingsmedewerkers PPG te bieden in gezinnen met opvoedingsproblemen, die verband houden met ernstige gedragsproblemen van hun kind. De inrichtingswerkers worden ingezet als pedagogisch werkers in gezinnen en als consulent voor pedagogisch werkers en werkbegeleiders. De onderzoeksgroep bestaat uit 25 gezinnen, verdeeld in een PPG-groep (15) en een consultatiegroep (10). Er is een start gemaakt met de eerste twee fases van het onderzoek: de literatuurstudie en het vooronderzoek. Voor de verdere voortzetting van het onderzoek wordt additionele financiering gezocht.

Praktische informatie

Doelgroep: matig verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio noordelijk Zuid-Holland, Leiden en omgeving
Startdatum: december 1990

Participanten

- Intramurale voorziening
- Sociaal Pedagogische Dienst
- Universiteit Leiden

Publikaties

geen

Tussenvoorziening voor licht verstandelijk gehandicapten

Contactadres

dhr. J.W. Roozenbeek
Sterrenberg
Amersfoortseweg 56, 3712 BE Huis ter Heide
Telefoon: 03463-59911

Beschrijving van het project

Het project beoogt een individuele begeleidingsstructuur te bieden voor licht verstandelijk gehandicapten met indicatie voor Begeleid Zelfstandig Wonen, die echter op grond van blokkades niet of nog niet in staat zijn deze zelfstandigheid in één keer te hanteren. Deze structuur is er op gericht om de bewoners fasegewijs een overstap te laten maken van het wonen in een sociowoning naar Begeleid Zelfstandig Wonen (begeleiding maximaal drie uur per week). Daartoe verandert in een periode van drie jaar de begeleiding geleidelijk van een trainings- naar een zelfstandigheidsmodel.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locatie: Utrecht-West
Startdatum: maart 1991

Participanten

- Intramurale voorziening
- Sociaal Pedagogische Dienst

Publikaties

geen

Woonvoorziening met open karakter

Contactadres

dhr. A.J.M. van Unnik
De Hartekamp
Postbus 502, 2100 AM Heemstede
Telefoon: 02502-33102

Beschrijving van het project

Het initiatief behelst de bouw van een intramurale voorziening, die de aanblik geeft van een normale woonwijk, liggend tussen andere woonwijken. Verwevenheid met de directe omgeving en integratie in de gemeente zijn belangrijke uitgangspunten. De woonfunctie wordt benadrukt. Bij de bouw van de woonaccommodaties wordt uitgegaan van individualiteit en privacy van de bewoners. Ook de keuze voor heterogeen samengestelde groepen hangt daarmee samen. Zowel de woonaccommodaties als de civiele taken zijn decentraal georganiseerd. De dagbesteding vindt zoveel mogelijk gescheiden van het wonen plaats. De wederzijdse integratie van de lokale bevolking en de bewoners van het instituut wordt onder andere bewerkstelligd door het openstellen voor gemeenschappelijk gebruik van zwembad, sporthal, bibliotheek en sociaal centrum.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk en meervoudig gehandicapten
Locatie: regio Midden-Kennemerland, Heemskerk
Startdatum: juni 1991

Participanten

- Intramurale voorziening
- Gemeente Heemstede

Publikaties

geen

Alternatieve dagopvang voor mensen met psychiatrische problematiek

Contactadres

dhr. H. Blaak
Eefdense Tehuizen
Postbus 2037, 7210 ZG Eefde
Telefoon: 05750-41951

Beschrijving van het project

Het project biedt mensen met psychiatrische problematiek een betekenisvolle dagbesteding, waarbinnen optimaal ruimte bestaat tot persoonlijke ontplooiing, afgestemd op hun eigen belevingswereld en ontwikkelingsmogelijkheden. Elke bezoeker maakt een eigen keuze uit het aanbod van activiteiten. Het plezierig samenwerken in ieders tempo staat voorop. Voor de licht verstandelijk gehandicapte deelnemers, die aanvankelijk eveneens tot de doelgroep van de Loopplank behoorden, verzorgt vanaf januari 1990 de Eefdense Tehuizen de dagopvang.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locatie: Zutphen
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Intramurale voorziening
- Sociaal Pedagogische Dienst
- Begeleid Zelfstandig Wonen
- Vormings- en ontwikkelingswerk (jong) volwassenen

Publikaties

geen

Boerderijproject

Contactadres

mw. H.G. Vreeman
De Losserhof
Postbus 14, 7580 AA Losser
Telefoon: 05410-87654

Beschrijving van het project

Thuiswonende of in een gezinsvervangend tehuis wonende verstandelijk gehandicapten die overdag géén werkactiviteiten hebben, wordt de mogelijkheid geboden om mee te helpen met het werk in en om de boerderij. De werkzaamheden betreffen onder andere het onderhoudswerk aan boerderij en materialen, het verzorgen van de dieren, het verbouwen van gewassen in de kas en op het land, alsmede het kweken en verkopen van kerstbomen. De nadruk ligt op het werk en niet op behandeling. In de praktijk blijkt dat bij een aantal van de deelnemers sprake is van psychische en/of gedragsproblemen. In het boerenbedrijf werken tevens bewoners van het instituut.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Twente
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Intramurale voorziening
- Semimurale voorziening, gezinsvervangend tehuis
- Sociaal Pedagogische Dienst

Publikaties

geen

Dagcentrum 's-Hertogenbosch

Contactadres

dhr. drs. M.L.H. van Veen
Huize De La Salle
Postbus 40, 5280 AA Boxtel
Telefoon: 04116-52444

Beschrijving van het project

Het dagcentrum is een samenwerkingsproject van de Sociaal Pedagogische Dienst, een intramurale voorziening en scholen voor speciaal onderwijs. Het centrum biedt naschoolse dagopvang en -behandeling, en is een aanvulling op datgene wat op school gebeurt aan onderwijs en opvoeding en op wat de ambulante zorg verricht aan begeleiding en praktisch pedagogische thuishulp. Het betreft tijdelijke hulp en ondersteuning met de bedoeling om de ouders thuis weer volledig de opvoeding ter hand te laten nemen. Met de ouders worden jaarcontracten gemaakt. De werkwijze is zowel kind- als systeemgericht.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Noordoost-Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch
Startdatum: augustus 1991

Participanten

- Intramurale voorziening
- Sociaal Pedagogische Dienst
- Speciaal onderwijs
- Boddaert Centrum

Publikaties

geen

Dagopvang van verstandelijk gehandicapten in een sociaal-cultureel centrum

Contactadres

dhr. W.J.P. van der Aart
De Lathmer
Molenallee 50, 7384 ZG Wilp
Telefoon: 05716-1441

Beschrijving van het project

De doelstelling van dit project is dagopvang bieden aan verstandelijk gehandicapten in een omgeving en situatie die zo geïntegreerd mogelijk is, waardoor een vanzelfsprekend contact kan ontstaan tussen verstandelijk gehandicapten en anderen. Er worden multifunctionele ruimtes in een sociaal-cultureel centrum gehuurd en indien mogelijk krijgen verstandelijk gehandicapten taken die dienstbaar zijn aan de andere bezoekers.

Praktische informatie

Doelgroep: matig en diep verstandelijk gehandicapten
Locatie: Holten
Startdatum: februari 1989

Participanten

- Intramurale voorziening
- Gemeente

Publikaties

geen

Experiment arbeid in het vrije bedrijf

Contactadres

dhr. H. Gosker
De Reeve
Hilbert van Dijkstraat 11, 8264 PC Kampen
Telefoon: 05202-12588

Beschrijving van het project

De doelstelling van het project is het realiseren van passende arbeid en een structurele werkplek in het vrije bedrijf voor verstandelijk gehandicapte jongeren, die te kennen hebben gegeven arbeid te willen verrichten. Reeds drie jaar functioneren jongeren in een bedrijf op een arbeidsplaats die past bij hun mogelijkheden. Deze arbeidsprojecten worden voortgezet. Het daarop aansluitende project behelst een experiment, analoog aan de reeds bestaande projecten, waarin bemiddeling, begeleiding en betaling c.q. beloning van de deelnemers opgenomen zijn. De initiatiefnemers van dit experiment willen het werk van de betrokken jongeren betaald zien. Daarvoor is echter een wijziging in de wet nodig.

Praktische informatie

Doelgroep: licht verstandelijk gehandicapten
Locaties: Kampen, Genemuiden, IJsselmuiden
Startdatum: augustus 1987

Participanten

- Bedrijfsleven
- Intramurale voorziening
- Voorzieningen verbonden aan het ROZ IJsselmonde

Publikaties

geen

'Ruil'-project dagbesteding

Contactadres

dhr. F.H. van Kempen
De Heygraeff
Postbus 12, 3930 EA Woudenberg
Telefoon: 03498-8411

Beschrijving van het project

Doelstelling bij dit 'ruil'-project is het bieden van een meer adequate dagbesteding door gebruik te maken van dagbestedingsfaciliteiten van een intramurale voorziening en een Dagverblijf Voor Ouderen (DVO). In dat kader wordt voor een moeilijk hanteerbare DVO-bezoeker binnen de instelling volledige dagbesteding verzorgd, in ruil voor dagdelen DVO-bezoek voor twee bewoners van de intramurale voorziening wier dagbesteding aldaar moeilijk te realiseren valt. Financiering geschiedt op basis van gesloten beurzen. Uitbreiding van het project is afhankelijk van de financiering van de vervoerskosten, die de uitwisseling met zich meebrengt.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: Woudenberg
Startdatum: juli 1990

Participanten

- Intramurale voorziening
- Semimurale voorziening, dagverblijf

Publikaties

geen

Mediatheek

Contactadres

dhr. drs. M. van Ingen
Huize St. Anna
Postbus 5001, 6097 ZG Heel
Telefoon: 04747-3500

Beschrijving van het project

Het doel van het project is het openstellen van de mediatheek ten behoeve van regionaal gebruik. Aan semimurale voorzieningen, thuiswonende gehandicapten en hun ouders wordt de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van de aanwezige faciliteiten binnen het instituut wat betreft spelmateriaal, muziek, video's en boeken. Het betreft een pragmatisch voorzien in een behoefte naar aangepaste mogelijkheden, materialen en voorzieningen. Bijkomende doelstelling is het verlagen van de drempel, die voor het instituut zou kunnen bestaan.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Midden-Limburg
Startdatum: april 1991

Participant

Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Ondersteuning van thuiszorg vanuit een intramurale voorziening

Contactadres

dhr. W.H.E. Buntinx
Huize Maasveld
Maasvelderweg 1, 6229 XT Maastricht
Telefoon: 043-610400

Beschrijving van het project

Bij het project ligt de nadruk op het openstellen van intramurale faciliteiten, functies en know-how ten behoeve van extern wonende verstandelijk gehandicapten. Daartoe zijn het zwembad en de speel-o-theek van huize Maasveld opengesteld.

Praktische informatie

Doelgroep: matig en diep verstandelijk gehandicapten
Locatie: regio Maastricht-Heuvelland
Startdatum: juli 1989

Participant

Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Vakantieproject

Contactadres

dhr. T. Snoeys
Stichting de Blauwe Kamer
Galderseweg 65, 4836 AC Breda
Telefoon: 076-658867

Beschrijving van het project

Het in de zomervakantie leegstaande schoolgebouw van de Markendalen, gelegen op het terrein van De Blauwe Kamer, is de aanleiding voor het starten van het vakantieproject. Gedurende deze periode zijn de klasunits omgebouwd tot vakantieverblijf met als doel om meervoudig gehandicapte kinderen van 't Dijkje, externe leerlingen vanuit de Markendalen en wachtlijstkinderen voor De Blauwe Kamer een leuke vakantie te kunnen bieden. Ieder kind heeft een eigen begeleider. Er worden velerlei activiteiten georganiseerd, waaronder paardrijden, snoezelen, wandelen en een bezoek aan een pretpark. Tijdens de vakantie wordt een dagboek bijgehouden, zodat de ouders het thuis nog eens rustig kunnen nalezen.

Praktische informatie

Doelgroep: meervoudig gehandicapten
Locatie: Breda
Startdatum: juli 1990

Participanten

- Intramurale voorziening
- Speciaal Onderwijs
- Semimurale voorziening, kinderdagverblijf

Publikaties

geen

Zomerkamp

Contactadres

dhr. H. Phielix
Van Arkel Instituut
Postbus 168, 3760 AD Soest
Telefoon: 02155-95211

Beschrijving van het project

In de zomervakantie worden twee tentenkampen georganiseerd. Op het kampeerterrein, gelegen in de bossen, staat een recreatietent en er zijn twee- en driepersoonstenten, waarin wordt geslapen. De deelnemers krijgen een activiteitenprogramma aangeboden, waaraan in grotere of kleinere groepen deelgenomen wordt. Enkele activiteiten zijn: spelen-middag, kampvuur, dropping, speurtocht, sport-en-spel, toneel, knutselen. Dit programma sluit zoveel mogelijk aan op de interesses en het niveau van de deelnemers. Uitgangspunt is het bieden van een prettige vakantie. Er kan worden ingeschreven voor een periode van één, twee of drie weken.

Praktische informatie

Doelgroep: verstandelijk gehandicapten
Locaties: Baarn, Zeewolde
Startdatum: juli 1990

Participant

Intramurale voorziening

Publikaties

geen

Bureau Zorgcoördinatie eerste en tweede lijn Enschede

Contactadres

mw. D. Festen, mw. F. Derksen
Medisch Spectrum Twente, gebouw Ariënsplein
Postbus 50000, 7500 KA Enschede
Telefoon: 053-872954

Beschrijving van het project

Het Bureau is opgezet in het kader van het 'Experiment zorgcoördinatie eerste en tweede lijn Enschede'. Door deze opzet wordt getracht de zorgverlening aan patiënten in de thuissituatie beter op elkaar af te stemmen c.q. te verbeteren. De doelstellingen van het project zijn:

- het ontwikkelen van een zorgcoördinerende functie om medische, verpleegkundige en gezinsverzorgende hulpvragen in de eerste en tweede lijn integraal te behandelen c.q. afstemmingsbeleid te bevorderen;
- het creëren van een informatiepunt in het ziekenhuis waar informatie uit de eerste en tweede lijn effectief en doeltreffend aan betrokken echelons wordt doorgegeven, waardoor ook de kwaliteit van de zorg verbetert.

Om bovengenoemde taken te kunnen realiseren, zijn een part-time coördinator van zorg en een part-time medisch coördinator aangesteld. Daarnaast beschikt het Bureau over part-time administratief medewerkers die ondersteuning verlenen.

Praktische informatie

Doelgroepen: patiënten die intensieve thuiszorg behoeven na ziekenhuisopname, (pre)terminale patiënten, patiënten met opname-indicatie voor verzorgings- of verpleeghuis
Locatie: Enschede en omgeving
Startdatum: juni 1990

Participanten

- Huisartsen
- Kruisvereniging

- Gezinsverzorging
- Ziekenhuis

Publikaties
geen

Dagbehandeling inhaalslag cataract-operaties

Contactadres

mw. E. Baving-van Galen
Academisch Ziekenhuis Groningen
Oostersingel 59, 9700 RB Groningen
Telefoon: 050-613603

Beschrijving van het project

De doelstellingen zijn:

- het vergroten van de operatiecapaciteit van het Academisch Ziekenhuis Groningen;
- het reduceren van de wachtlijsten c.q. verkorten van de wachttijd van cataract-operaties.

De werkwijze is:

- selectie van patiënten uit de wachtlijst, die in aanmerking komen voor een operatie in dagbehandeling gedurende één jaar twee operatiekamer-dagen per week;
- de huisarts doet de eerste selectie en verwijst naar het pre-operatief spreekuur AZG;
- post-operatieve consulten door oogarts.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten uit wachtlijst voor cataract-operatie
Locatie: Provincie Groningen
Startdatum: september 1990

Participanten

- Academisch Ziekenhuis Groningen
- Huisartsen
- Oogartsen AGZ
- Verpleegkundigen AGZ

Publikaties
geen

Enterale voeding in de thuiszorg

Contactadres

mw. A. Wipking
Academisch Ziekenhuis Leiden, afdeling Diëtiëk
Rijnsburgerweg 10, 2333 AA Leiden
Telefoon: 071-263345

Beschrijving van het project

Doel is het optimaal voeden van patiënten die geen directe ziekenhuiszorg nodig hebben. Dit wordt vanuit het ziekenhuis georganiseerd in samenwerking met de wijkverpleging.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten die uit het ziekenhuis zijn ontslagen
Locatie: Nederland
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Ziekenhuizen
- Wijkverpleging

Publikaties

geen

Experiment substitutie ziekenhuiszorg- thuiszorg

Contactadres

dhr. G. Essers
SPEL Zuid-Holland
Postbus 274, 2700 AG Zoetermeer
Telefoon: 079-517788

Beschrijving van het project

Het doel is nagaan of de ontwikkelde medisch-verpleegkundige protocollen ten behoeve van vervroegd ontslag van twee chirurgische indicaties (hernia inguinalis en cholecystectomie) leiden tot tevredenheid bij zowel patiënten als hulpverleners. De tevredenheid moet minstens even groot zijn als bij de huidige werkwijze. Dit wordt nagegaan door middel van het werken met de protocollen voor een bepaald aantal patiënten, afkomstig uit een beperkt geografisch gebied.

Praktische informatie

Doelgroepen: patiënten met een niet-recidieve éénzijdige hernia, patiënten voor een cholecystectomie
Locatie: Westland
Startdatum: oktober 1990

Participanten

- Reinier de Graaf Gasthuis
- Kruisvereniging
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Gezinsverzorging

Publikaties

geen

Nazorg heupoperaties (deelproject van Protocolproject)

Contactadres

dhr. B. van Raalte
Innovatieproject Amsterdamse Gezondheidszorg
Damrak 26-3, 1012 LJ Amsterdam
Telefoon: 020-238445

Beschrijving van het project

De doelstelling is:

- het ontwerpen en beproeven van een kwalitatief verantwoord, praktisch toepasbaar, multidisciplinair en echelon-overschrijdend protocol voor patiënten die aan hun heup zijn geopereerd;
- het ontwikkelen van methoden om het protocol op grotere schaal in te voeren en te verankeren;
- het verzamelen van beleidsrelevante informatie over protocolontwikkeling/invoering, teneinde faciliterend beleid van financiers, instellingen en beroepsgroepen ten behoeve van deze innovatie te bevorderen.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten die aan hun heup zijn geopereerd
Locatie: Amsterdam
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Ziekenfonds Amsterdam en Omstreken
- SIGRA
- ASV
- Interstafraad
- Ziekenhuizen

Publikaties

geen

Project Intensieve nazorg

Contactadres

dhr. E. van Roon
Stichting Maatschappelijke Dienstverlening ZWV
Lange Hofstraat 16, 7201 HV Zutphen
Telefoon: 05750-18055

Beschrijving van het project

Het doel is het bevorderen en structureren van een snelle en adequate afstemming en aansluiting van externe hulpverlening ten behoeve van ziekenhuispatiënten voor wie intensieve nazorg geïndiceerd lijkt. Aanmeldingen worden besproken door de projectgroep, waarin ziekenhuis, kruiswerk en maatschappelijk werk vertegenwoordigd zijn. Vervolgens wordt een nazorgplan opgesteld.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten die intensieve nazorg behoeven
Locaties: Zutphen, Warnsveld, Vorden, Gorssel, Lochem
Startdatum: mei 1989

Participanten

- Ziekenhuis Het Nieuwe Spitaal
- Kruisverenigingen
- Algemeen Maatschappelijk Werk

Publikaties

geen

Project Intensieve thuiszorg Academisch Ziekenhuis Groningen

Contactadres

dhr. mr. E. Reichman
Academisch Ziekenhuis Groningen
Oostersingel 59, 9700 RB Groningen
Telefoon: 050-614929

Beschrijving van het project

De doelstelling is tweeledig. Enerzijds wordt in een nazorgtraject intensieve thuiszorg aangeboden aan specifiek omschreven patiëntengroepen van het ziekenhuis, waardoor de opnameduur voor deze patiëntengroepen wordt verkort. Anderzijds wordt daadwerkelijke substitutie van ziekenhuiszorg door thuiszorg gerealiseerd.

De werkwijze is als volgt. Het ziekenhuis biedt een patiënt aan met een vastgesteld zorgprogramma. De eerste lijn voert het zorgprogramma uit en krijgt de hiervoor benodigde middelen van het ziekenhuis. Voorts is er een centraal bemiddelingspunt voor de gezamenlijke eerste lijn, dat zorg draagt voor de coördinatie van de uitvoering in de eerste lijn.

Praktische informatie

Doelgroepen: CVA-patiënten, reumapatiënten, patiënten die thuis worden beademd

Locatie: provincie Groningen

Startdatum: april 1990

Participanten

- Academisch Ziekenhuis Groningen
- Huisartsen
- Kruisverenigingen
- Gezinsverzorging

Publikaties

geen

Samenwerking ziekenhuis-eerste lijn

Contactadres

dhr. H.A. van de Hoeven
Stichting Gezondheidscentra Zoetermeer
Kaagkade 57, 2725 AA Zoetermeer
Telefoon: 079-424449

Beschrijving van het project

Het Zoetermeerse ziekenhuis, dat in 1988 geopend is, heeft een beperkte klinische capaciteit. Nauwe samenwerking tussen ziekenhuis en eerste lijn is noodzakelijk. Het doel van dit project is het bieden van de juiste zorg in het juiste echelon. Het bestaat uit drie onderdelen: project EHBO, studie automatisering communicatie ziekenhuis-eerste lijn en het speerpunt 'dagverpleging'; actieve betrokkenheid van de eerste lijn in de fase vóór dagverpleging en in het natraject maakt het mogelijk patiënten met klinische indicaties in de dagverpleging te helpen.

Praktische informatie

Doelgroepen: post-operatieve patiënten (dagverpleging), kleine traumatologie (EHBO)
Locatie: Zoetermeer
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Kruisvereniging
- Federatie Stichting Thuiszorg
- Stichting Gezondheidscentra
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Ziekenhuis 't Lange Land

Publikaties

geen

Samenwerkingsproject Scheperziekenhuis - eerste lijn

Contactadres

mw. G.M. van Vilsteren-van der Linden
Scheperziekenhuis
Boermarkeweg 60, 7824 AA Emmen
Telefoon: 05910-91507

Beschrijving van het project

Het doel is enerzijds het realiseren van vervangende zorgverlening in de thuissituatie en anderzijds het gebruik maken van de mogelijkheden van de samenwerkende partners om een optimale zorgverlening te realiseren. Gekozen is in eerste instantie voor een kleinschalig project, overzichtelijk naar organisatie en kosten. Er zijn drie patiëntencategorieën uitgekozen, die in aanmerking komen voor vervroegd ontslag, mits aanvullende zorg geregeld is. Een (concept)procedure is opgesteld om vroegtijdige afstemming met de eerste lijn mogelijk te maken. Dit gebeurt op structurele basis via het projectteam waarin een ziekenhuismedewerker en een medewerker van gezinsverzorging/kruiswerk samenwerken. Op basis van een zorgprotocol wordt een flexibel zorgplan per patiënt bepaald.

Praktische informatie

Doelgroepen: total hip-operatiepatiënten, geopereerde collumfractuurpatiënten, reumapatiënten met opname-indicatie
Locatie: Zuidoost-Drenthe
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Scheperziekenhuis
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Vereniging Ondersteuning Huisartsen
- Fysiotherapeuten

Publikaties
geen

Schuiven met zorg in plaats van mensen

Contactadres

dhr. J.A. van der Spiegel
Districtskruisvereniging Zuid-Gelderland
Postbus 114, 6500 AC Nijmegen
Telefoon: 080-455936

Beschrijving van het project

Het centraal meldpunt voor de extra thuiszorg in de eerste lijn heeft tot doel alle aanmeldingen van (extra) thuiszorg voor patiënten vanuit de eerste en tweede lijn in ontvangst te nemen. Met de extra thuiszorg wordt beoogd opname in een intramurale setting te voorkomen, uit te stellen of te bekorten. Het centraal meldpunt heeft een loketfunctie voor reguliere nazorgaanvragen en regelt intensieve (extra) thuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroepen: opgenomen patiënten, patiënten met opname-indicatie
Locatie: Nijmegen
Startdatum: juni 1990

Participanten

- Ziekenhuizen
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Stichting Hulpgroep Thuis Sterven
- Verpleeghuis
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Vrijwilligers

Publikatie

Initiatiefgroep Project - *Schuiven met zorg in plaats van met mensen, ondernemingsplan*, Nijmegen: Initiatiefgroep project, 1989

Thuiszorg na vervroegd ontslag van patiënten met een collumfractuur

Contactadres

dhr. O. Suttorp
Academisch Ziekenhuis Leiden
Postbus 9600, 2300 RL Leiden
Telefoon: 071-262596

Beschrijving van het project

De doelstelling van dit project is het vervroegd ontslaan van patiënten na een operatie vanwege een collumfractuur met organisatie van de thuiszorg. De patiënten worden geselecteerd naar algemene fysieke en psychische conditie, terwijl de huisarts in een vroeg stadium een oordeel wordt gevraagd omtrent de haalbaarheid van thuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroep: post-operatieve patiënten met een collumfractuur
Locatie: Zuid-Holland-Noord
Startdatum: juni 1990

Publikaties

geen

Thuiszorg vanuit Ziekenhuis De Tjongerschans

Contactadres

dhr. G.J. Wieringa
Algemeen Ziekenhuis De Tjongerschans
Postbus 10500, 8440 MA Heerenveen
Telefoon: 05130-44444

Beschrijving van het project

De doelstelling is het creëren van een samenhangende zorg in Heerenveen en omstreken. De sub-doelstelling is ten eerste het kunnen blijven bieden van goede betaalbare zorgverlening op middellange en lange termijn. En ten tweede het bieden van thuiszorg door het ziekenhuis. Middels een op te richten stichting wordt een coördinatiepunt gerealiseerd met als taken: zorgcoördinatie, verlenen van zorg, kwaliteitsbewaking en innovatie. Er zijn twee aandachtsgebieden: tijdelijke intramurale zorg en thuiszorg, te coördineren door enkele case-managers.

Praktische informatie

Doelgroep: opgenomen oudere, chronisch zieke patiënten
Locatie: Heerenveen
Startdatum: september 1990

Participanten

- Ziekenhuis De Tjongerschans
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Verpleeghuis
- Gezinsverzorging
- Kruisvereniging

Publikaties

geen

Thuiszorgproject Beuningen

Contactadres

dhr. R.J.M. ter Wee
Sint Radboudziekenhuis, afdeling Klinische Farmacie
Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen
Telefoon: 080-516574

Beschrijving van het project

Doel is het geven van thuiszorg voor post-operatieve patiënten, van de afdeling orthopedie en algemene heekunde, die geen complicaties tonen en geen technologische nazorg behoeven. Het is de bedoeling om de gebruikelijke ligduur van 7-10 dagen terug te brengen tot 2-3 dagen. De nazorg zal worden verzorgd door negen huisartsen te Beuningen volgens opgesteld organisatieplan en in samenwerking met gezinszorg, wijkverpleging en maatschappelijk werk aldaar. Een zorgprotocol van dag tot dag wordt ontwikkeld. De huisarts kan voor dit experiment geschikte patiënten (na toestemming) voordragen. Deze vorm van thuiszorg is bedoeld als extra alternatief voor de patiënt. Vaak verdwijnen patiënten die opgenomen worden uit het zicht van de huisarts, bij voorbeeld door wachtlijsten en acute opname. Een coördinator van het Kruiswerk volgt deze patiënten.

Praktische informatie

Doelgroepen: post-operatieve patiënten afdeling Algemene Heekunde,
post-operatieve patiënten afdeling Orthopedie
Locatie: Beuningen
Startdatum: juni 1991

Participanten

- Kruiswerk
- Gezinsverzorging
- Maatschappelijk Werk
- Wijkverpleging
- Ziekenhuis
- Huisartsen

Publikaties
geen

Van Rode Kruis ziekenhuiszorg naar thuiszorg

Contactadres

mw. F.L. van Leeuwen
Brederaad
Postbus 197, 2700 AD Zoetermeer
Telefoon: 079-712100

Beschrijving van het project

De doelstelling is het optimaal gebruik maken van voorzieningen en het verbeteren van de kwaliteit van overdracht van intramuraal naar extramuraal. Een wijkverpleegkundige is als liaison-functionaris in het ziekenhuis werkzaam ten behoeve van het ontslag van patiënten, die gecompliceerde zorg thuis nodig hebben.

Praktische informatie

Doelgroep: ziekenhuispatiënten die gecompliceerde nazorg behoeven
Locatie: Den Haag
Startdatum: augustus 1989

Participanten

- Rode Kruis Ziekenhuis
- Stichting Aanvullende Thuiszorg
- Kruisvereniging
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Stichting Thuishulp
- Brederaad Adviescentrum

Publikaties

geen

Verpleegkundige begeleiding van ouders van couveusekinderen

Contactadres

mw. A.P. Zwinkels
Juliana Kinderziekenhuis
Dr. van Welylaan 2, 2566 ER Den Haag
Telefoon: 070-3612361

Beschrijving van het project

Doel van het project is het verbeteren van de thuiszorg voor couveusekinderen en hun ouders door middel van een betere samenwerking tussen couveuseafdeling van het Juliana Kinderziekenhuis (JKZ) en het Haags Kruiswerk (HK) te bewerkstelligen. De overdracht van het JKZ naar het HK is verbeterd door aanpassing van het overdrachtsformulier. Dit contact wordt voortgezet tot ruim na de overdracht en ontslag. De wijkverpleging en verpleegkundigen van het JKZ worden beter geïnformeerd over elkaars zorgaanbod. Er wordt een nieuw aanbod van extramurale zorg voor couveusekinderen en hun ouders vastgesteld en de wijkverpleegkundige wordt ten aanzien van deze taak deskundig gemaakt.

Praktische informatie

Doelgroep: couveusekinderen
Locatie: Den Haag
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Juliana Kinderziekenhuis
- Kruiswerk
- Consultatiebureau

Publikaties

geen

Zorg aan mensen met een open been (onderdeel van Protocollenproject)

Contactadres

dhr. B. van Raalte
Innovatieproject Amsterdamse Gezondheidszorg
Damrak 26-3, 1012 LJ Amsterdam
Telefoon: 020-238445

Beschrijving van het project

De doelstellingen zijn:

- de kwaliteit van de behandeling en verzorging te verbeteren;
- daar waar mogelijk deze behandeling thuis te laten plaatsvinden;
- de samenwerking tussen hulpverleners te stimuleren door het gebruik van één medisch en verpleegkundig protocol.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met een ulcus cruris
Locatie: Amsterdam
Startdatum: juni 1986

Participanten

- Academisch Medisch Centrum
- Huisartsen
- Kruisvereniging
- Ziekenfonds

Publikaties

- Spieker, P. - Huisartsen verwijzen hun patiënten met gerust hart naar de wijkverpleegkundigen, *Verpleegkundig Nieuws* (1988) 8
- Bertels, M., H. van 't Hoogt en L. Smits - *Met een beenlengte verschil*, Amsterdam: Innovatie Project Amsterdam, 1989

Case-management bij ontslag uit revalidatiecentrum

Contactadres

dhr. L.P. de Witte
Instituut voor Revalidatievraagstukken
Zandbergseweg 111, 6432 CC Hoensbroek
Telefoon: 045-224300

Beschrijving van het project

Het doel van het project is het ontwikkelen en in de praktijk testen van een nieuwe ontslagprocedure voor het revalidatiecentrum, die meer waarborgen biedt voor een onderling en op de behoeften van de patiënt afgestemde en gecoördineerde zorg na ontslag. In overleg met een aantal betrokken hulpverleners en deskundigen is, op basis van een uitgebreide studie naar de knelpunten in de zorg, een nieuwe procedure ontwikkeld. Deze wordt bij circa 50 patiënten uitgeprobeerd. De ervaringen worden geïnventariseerd met behulp van interviews met de patiënt en de betrokken hulpverleners, ongeveer drie maanden na ontslag.

Praktische informatie

Doelgroep: dwarslaesie- en CVA-patiënten die zijn opgenomen in een revalidatiecentrum
Locatie: Hoensbroek
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Revalidatiecentrum Hoensbroek
- Instituut voor Revalidatievraagstukken
- Individuele hulpverleners

Publikaties

geen

Nazorg aan ontslagen reactiveringsbewoners

Contactadres

dhr. C.M. Heijblom
Verpleeghuis Waerthove
Kerkbuurt 200, 3360 AH Sliedrecht
Telefoon: 01840-11111

Beschrijving van het project

Het doel van het project is de duurzaamheid van het niveau dat is bereikt gedurende de reactiveringsopname, te optimaliseren. Daarvoor vindt in een periode van zes weken na het ontslag de hulpverlening bij de patiënten aan huis of in het verzorgingshuis plaats. Indien nodig wordt poliklinisch behandeld. In die periode wordt de therapie geleidelijk afgebouwd of overgedragen aan de eerste lijn. De hulpverlening bestaat onder meer uit ergotherapie, fysiotherapie en logopedie.

Praktische informatie

Doelgroep: ontslagen somatische verpleeghuispatiënten
Locatie: Sliedrecht en omgeving
Startdatum: januari 1989

Participant

Verpleeghuis Waerthove

Publikaties

geen

Revalidatie thuis

Contactadres

dhr. R. van de Ven
Stichting EVA
Postbus 10136, 1301 AC Almere
Telefoon: 03240-90445

Beschrijving van het project

De algemene doelstelling is het gezamenlijk aanbieden van revalidatie in de thuissituatie met als uitgangspunt dat de zorg in een zo laag mogelijk echelon geboden wordt. Er zijn drie sub-doelstellingen geformuleerd:

- streven naar continuïteit in de hulpverlening, de overdracht en het ontslag;
- structurering van de organisatie en coördinatie van de hulpverlening;
- opname voorkomen of in duur beperken.

Rondom een cliënt wordt een multidisciplinair behandelingsteam gevormd, waarin het revalidatiecentrum en de eerste lijn participeren.

Praktische informatie

Doelgroep: revalidatiepatiënten
Locatie: Almere
Startdatum: juli 1989

Participanten

- Revalidatiecentrum De Trappenberg
- Stichting Eerstelijnsvoorzieningen Almere

Publikaties

geen

Samenhangende zorgstructuren in de nazorg van revalidatie

Contactadres

dhr. H. Vrielink
Stichting Revalidatie Voorzieningen Friesland
Postbus 2, 9244 ZN Beetsterzwaag
Telefoon: 05126-9494

Beschrijving van het project

Doel van het project is verbetering aan te brengen in de continuïteit en coördinatie van de nazorg voor revalidanten op basis van de functionele behoefte van de revalidant, toegespitst op het onderzoeken van substitutiemogelijkheden. Hiertoe is een protocol opgesteld, waarin de nieuwe werkwijze voor eerste en tweede lijn is vastgelegd. De nazorg wordt beschreven in een thuis-behandelplan, in een logboek worden de behandelingen geregistreerd. Coördinatie van de nazorg wordt meestal verzorgd door de huisarts. De uitvoering van het experiment wordt gecoördineerd door Stichting Revalidatie Voorzieningen Friesland. Op deze manier ontstaat er meer samenhang binnen het eerstelijnsprogramma en tussen de kliniek en de eerste lijn. Dit leidt mogelijk tot verkorting van de gemiddelde opnameduur.

Praktische informatie

Doelgroep: revalidanten die uit het revalidatiecentrum zijn ontslagen
Locatie: gezondheidszorg regio Friesland
Startdatum: december 1989

Participanten

- Kruiswerk
- Gezinsverzorging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Vereniging Ondersteunende Huisartsen
- Provinciaal Overleg Revalidatie
- Provinciaal Patiënten en Consumenten Platform
- Stichting Revalidatie Voorzieningen Friesland

Publikaties
geen

Cara (deelproject Samenwerking eerste en tweede lijn)

Contactadres

mw. drs. D.M. Dukkers-van Emden
Project Samenwerking Eerste/Tweede Lijn VU-Ziekenhuis
Postbus 7057, 1007 MB Amsterdam
Telefoon: 020-5483300

Beschrijving van het project

Doelstelling is de verbetering van zorg voor volwassen patiënten met matig tot ernstig cara door middel van het werken volgens een geïntegreerd protocol voor eerste- en tweedelijnszorg. Er wordt een protocol opgesteld en uitgetest voor de continue en integrale zorg van volwassen cara-patiënten, waarbij de nadruk ligt op de criteria voor de wisselende betrokkenheid van huisarts, specialist en anderen.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met matig tot ernstig cara
Locatie: Amsterdam
Startdatum: maart 1991

Participanten

- VU-Ziekenhuis
- Kruisverenigingen
- Huisartsen

Publikaties

geen

Diabetes mellitus type II (deelproject van SAREZO)

Contactadres

dhr. drs. A.G.M. van Keulen
Stichting SAREZO
Kochstraat 2, 6442 BE Brunssum
Telefoon: 045-279569

Beschrijving van het project

De doelstellingen zijn:

- registratie van gegevens per patiënt en van afspraken tussen internist en huisartsen en tussen medici, diëtisten en verpleegkundigen;
- deskundigheidsbevordering in de eerste lijn, teneinde kwaliteitsverbetering van diabeteszorg in de eerste lijn en substitutie van polikliniek naar eerste lijn en voorkoming van opname te bewerkstelligen.

Een multidisciplinaire projectgroep ontwerpt een registratiemodel voor huisartsen en een interdisciplinair zorgmodel met logboek per patiënt. De planning is als volgt: eerst proefdraaien in enkele huisartspraktijken en afspraken en wijze van registreren bijstellen. Daarna expliciteren/accentueren van interdisciplinaire samenwerking op de werkvloer. Vervolgens uitbreiden naar meer praktijken en minstens vijf jaar evalueren in verband met beoogde preventie van complicaties en opnamen.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met diabetes mellitus type II
Locatie: Brunssum en omgeving
Startdatum: september 1990

Participanten

- Ziekenhuis
- Medische Staf
- Kruisvereniging
- Huisartsen

Publikaties

geen

Overdracht van polikliniek oncologie naar wijkverpleging

Contactadres

mw. A.M.A. van Gestel
Ziekenhuis Sint Antoniushoeve
Postbus 411, 2260 AK Leidschendam
Telefoon: 070-3574444

Beschrijving van het project

Er vindt een betere overdracht plaats van polikliniek naar wijkverpleging en vice versa door middel van schriftelijke rapportage.

Praktische informatie

Doelgroep: oncologie-patiënten
Locaties: Leidschendam, Voorburg, Zoetermeer, Den Haag
Startdatum: september 1987

Participanten

- Wijkverpleegkundigen
- Verpleegkundige oncologie

Publikaties

geen

Project Integraal/regionaal

Contactadres

dhr. drs. E. Hermans
Algemeen Samenwerkingsverband Westelijke Mijnstreek
Heinseweg 25a, 6131 BR Sittard
Telefoon: 04490-17219

Beschrijving van het project

Het doel is het opheffen van de zogenaamde verkeerde-plaats-problematiek. Met andere woorden et zorgen dat patiënten behandeld, verpleegd en verzorgd worden op de plaats, die vanuit alle relevante gezichtspunten (medisch, verpleegkundig, sociaal, economisch) de meest juiste is.

De werkwijze is als volgt: de verkeerde, intramurale, plaatsen worden opgeheven door middel van het bieden van thuiszorg; er wordt een gezamenlijke visie op zorg ontwikkeld en een case-manager ingezet. Via vrijkomende intramurale plaatsen worden vervolgens wachtlijsten ingelopen.

Praktische informatie

Doelgroep: CVA-patiënten
Locatie: Westelijke Mijnstreek
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Gezinsverzorging
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Kruisvereniging
- Verzorgingshuizen

Publikaties

- Leemeijer, A. - Samenwerkingsproject van start in Westelijke Mijnstreek, *Het Ziekenhuis* (1989) 11
- Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek - Eerste en tweedelijns gezondheidszorg onderzoeken mogelijkheden samenwerking, *Magazine SZWM* 3 (1989) 3
- Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis - *Integraal Regionaal; Symposiumboek*, Sittard: Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis, 1989

Project Samenwerking van huisartsen met specialisten

Contactadres

dhr. M. van Wijk
Gezondheidscentum Tanthof
Veulenkamp 45, 2623 XA Delft
Telefoon: 015-64011

Beschrijving van het project

Beoogd wordt patiëntenzorg te verbeteren door gestructureerde samenwerking tussen huisartsen en specialisten. Er wordt maandelijks door huisartsen overleg gepleegd met internisten en kinderartsen. Het overleg kent drie fasen:

- 1 terugkoppeling over (standaard)verwijs- en ontslagbrieven. Zo wordt de communicatie tussen huisarts en specialist verbeterd;
- 2 het afstemmen van diagnostiek en behandelplan bij individuele patiënt na ontslag polikliniek/ziekenhuis of na opname;
- 3 er worden protocollen ontwikkeld over het verwijzen en terugverwijzen van diabetes-patiënten en kinderen met cara. Door het registreren van patiëntencontacten en analyse van diagnostiek en therapie van de eerste en tweede lijn worden doublures in de aanvullende diagnostiek voorkomen.

Praktische informatie

Doelgroepen: door huisarts naar kinderarts verwezen patiënten, door huisarts naar internist verwezen patiënten, diabetes-patiënten, kinderen met cara

Locatie: Delft

Startdatum: september 1990

Participanten

- Gezondheidscentrum
- Ziekenhuis
- Ziekenfonds

Publikaties
geen

Project Thuiszorg/nazorg Sint Laurentius Ziekenhuis Roermond

Contactadres

mw. drs. I.M.J.G. Eijkelberg
Sint Laurentius Ziekenhuis Roermond
Postbus 920, 6040 AX Roermond
Telefoon: 04750-82501

Beschrijving van het project

Doelstelling van het project is het vormgeven van een gesloten circuit van thuis- en nazorg voor chronische patiënten. Er wordt geleidelijk toegevoerd naar een algemeen model voor deze zorg. Daarbij wordt uitgegaan van een groei-model met als sleutelbegrippen: kleinschaligheid, schaalvergroting en generalisatie. Basiselementen van het model vormen ervaringen die worden opgedaan in diverse deelprojecten (cara en reuma). Binnen elk deelproject wordt een belangrijke rol toegekend aan de ontwikkeling van een (algemeen) behandel- en nazorgplan (protocol). Een essentiële vraag hierbij is hoe inductie plaats kan vinden van de resultaten per deelproject naar een algemeen project wat betreft aspecten als: afstemming van taken tussen eerste en tweede lijn, indicatiestelling, coördinatie.

Praktische informatie

Doelgroepen: chronische patiënten, cara-patiënten, reuma-patiënten
Locaties: Roermond en omgeving, Midden-Limburg
Startdatum: april 1990

Participanten

- Ziekenhuis
- Patiëntenorganisaties
- Huisartsenvereniging
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Maatschappelijk Werk
- Verpleeghuis

Publikaties
geen

Samenwerking diabetes-verpleegkundigen Bossche ziekenhuizen

Contactadres

dhr. H.J.M. Martens
Bosch Medisch Centrum
Nieuwstraat 34, 5200 ME 's-Hertogenbosch
Telefoon: 073-862901

Beschrijving van het project

Doel van dit project is te komen tot een samenwerking tussen de Bossche ziekenhuizen om de continuïteit in de diabetes-zorgverlening te waarborgen. Bij afwezigheid van de behandelende diabetes-verpleegkundige, door vakantie of ziekte, weten de diabetes-patiënten bij wie ze, in de betrokken ziekenhuizen, terecht kunnen om hun vragen en noden op een adequate wijze beantwoord te zien. De continuïteit in de zorg voor diabetici kan verbeterd worden door onderlinge afstemming van materiaalgebruik en werkwijze/procedures en door betere afstemming betreffende de behandeling van klinische en poliklinische patiënten in de Bossche ziekenhuizen.

Praktische informatie

Doelgroep: diabetici
Locatie: 's-Hertogenbosch
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Carolus-Lidwina Ziekenhuis
- Bosch Medicentrum

Publikaties

geen

Thuiszorg voor chronisch zieke kinderen

Contactadres

mw. L. van de Weg
Wilhelmina Kinderziekenhuis
Postbus 18009, 3501 CA Utrecht
Telefoon: 030-320564

Beschrijving van het project

Doelstelling is mogelijkheden voor thuiszorg voor chronisch zieke kinderen te bestuderen, om zo een verantwoord thuiszorgbeleid te kunnen formuleren en eventueel uit te voeren. Thuiszorg voor kinderen is in Nederland nog nauwelijks beschreven. De onderzoeksgroep bestaat uit cystic fibrosis-kinderen die in het Wilhelmina Kinderziekenhuis te Utrecht behandeld worden. Cystic fibrosis is een ongeneeslijke erfelijke aandoening die leidt tot vroegtijdig overlijden. De opnamefrequentie neemt toe met de leeftijd. Om de thuiszorg te evalueren wordt een kwaliteit-van-leven-lijst opgesteld. Het te formuleren beleid wordt vervolgens aangepast aan de zorg voor andere chronisch zieke jonge patiënten.

Praktische informatie

Doelgroepen: chronisch zieke kinderen, cystic fibrosis-kinderen
Locatie: Nu binnen het ziekenhuis in Utrecht, later door het hele land.
Startdatum: oktober 1990

Participant

Wilhelmina Kinderziekenhuis

Publikaties

geen

Verpleegkundig spreekuur stomazorg (deelproject van SAREZO)

Contactadres

dhr. drs. A.G.M. van Keulen
Stichting SAREZO
Kochstraat 2, 6442 BE Brunssum
Telefoon: 045-279569

Beschrijving van het project

De doelstelling is kwaliteitsverbetering tegen geringe kosten door de continuïteit in verpleegkundige stomazorg te vergroten.

De middelen zijn:

- een standaard verpleegplan voor eerste en tweede lijn;
- een checklist voor de overdracht van ziekenhuis naar wijkverpleging;
- een verpleegkundig spreekuur, uitgevoerd door een tweetal gespecialiseerde verpleegkundigen. Het spreekuur is een vaste middag per week, vrij toegankelijk volgens afspraak en gratis.

De activiteiten omvatten:

- voorlichting en begeleiding van patiënt en partner;
- pre- en post-operatief consultatie aan wijkverpleegkundigen;
- afdelingsverpleegkundigen, specialisten en andere hulpverleners.

Praktische informatie

Doelgroep: patiënten met een colon- of urinestoma
Locatie: Brunssum en omgeving
Startdatum: april 1989

Participanten

- Ziekenhuis (verplegingsdienst)
- Kruisvereniging

Publikatie

Bakkers, F. - *Evaluatie van één jaar verpleegkundig spreekuur stomazorg*, Brunssum: Stichting SAREZO, 1990

Buddy-project Schorerstichting

Contactadres

dhr. B.H.W. Bakker
Jhr. mr. J.A. Schorerstichting, dependance Buddyproject
1e Helmersstraat 17, Amsterdam
Telefoon: 020-892565

Beschrijving van het project

Het Buddy-project is een vrijwilligersproject van waaruit emotionele en praktische ondersteuning wordt geboden aan mensen met Aids en hun sociale omgeving. De vrijwilligers worden vanuit de Schorerstichting geworven, geselecteerd, getraind en tijdens het werk begeleid. Bij de aanvraag wordt gekeken naar de wijze waarop de ondersteuning aanvullend kan zijn op de aanwezige verzorging door partners, vrienden en hun familieleden en de professionele thuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroep: homoseksuele mannen met Aids
Locatie: Groot Amsterdam
Startdatum: april 1989

Participant

Jhr. mr. J.A. Schorerstichting

Publikaties

- Rijk, K. de en F. van den Boom - Buddy-projecten in Nederland, *MGZ* (1990) mei
- Meer, K. van de - *Vrijwillig in de frontlinie*, Amsterdam: Schorerstichting, 1989

CAPD (Continu aperitoneale perfusie dialyse)

Contactadres

dhr. A. Oomen
Verpleeghuis Slotervaart
Louwesweg 10, 1066 EC Amsterdam
Telefoon: 020-141805

Beschrijving van het project

Dit project is bedoeld voor verpleeghuisgeïndiceerde patiënten met chronische nierfunctiestoornissen. Voor de ouderen die zelf niet in staat zijn een dialyse uit te voeren, bestaat deze behandelmogelijkheid in het verpleeghuis. Daarvoor zijn twee bedden gereserveerd. Hierdoor kan worden voorkomen dat patiënten langdurig in het ziekenhuis verblijven wegens het ontbreken van deskundigheid en plaatsingsmogelijkheid in het verpleeghuis. Het verpleeghuis werkt ten behoeve van dit project samen met het AMC en het VU-Ziekenhuis. Laatstgenoemde zorgen voor instructie en scholing van het verpleeghuispersoneel en leveren ondersteuning bij het opstellen van protocollen. Het streven is deze hulp ook thuis te bieden.

Praktische informatie

Doelgroep: chronische nierpatiënten
Locatie: Amsterdam en omgeving
Startdatum: april 1989

Participanten

- Academisch Medisch Centrum
- Academisch Ziekenhuis VU
- ZAO
- Inspectie Volksgezondheid

Publikaties

geen

Crossroads, hulp aan huisgenoten

Contactadres

mw. L.C. Sijperda-Van der Ent
Stichting Crossroads Nederland
Pieter de Hooghstraat 18, 1071 EE Amsterdam
Telefoon: 020-6645951

Beschrijving van het project

De doelstelling is taakverlichting bieden aan verzorgers/huisgenoten van thuiswonende lichamelijk en/of geestelijk gehandicapten en langdurig zieken, teneinde uithuisplaatsing te voorkomen of uit te stellen, respectievelijk terugplaatsing te bevorderen.

Praktische informatie

Doelgroepen: verzorgers van thuiswonende gehandicapten, verzorgers van thuiswonende chronische zieken

Locaties: Amsterdam, Noordoostpolder, Alblasterwaard, Maastricht

Startdatum: januari 1986

Participanten

- Medewerkers Stichting Crossroads
- Gezinsverzorging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Kruisvereniging

Publikaties

- Nationaal Revalidatie Fonds - Crossroads helpt huisgenoten van mensen met een handicap, *Drempels Weg, Nieuwsbrief van de NRF* (1990) december
- Kooistra, M. - Crossroads helpt voordat het te laat is, *Tijdschrift voor Gezinsverzorging* 16 (1986) 5

Diabetes-thuiszorg Walcheren

Contactadres

dhr. R. de Bruyn
Provinciale Vereniging Het Zeeuwse Kruis
Postbus 79, 4460 AB Goes
Telefoon: 01100-49200

Beschrijving van het project

Vanuit de kruisverenigingen op Walcheren wordt thuiszorg voor diabetespatiënten verbeterd via een structuur, waarin gespecialiseerde wijkverpleegkundigen en districtsverpleegkundigen een kwalitatief hoogstaand en samenhangend produkt leveren.

Praktische informatie

Doelgroep: thuiswonende diabetespatiënten
Locatie: Walcheren
Startdatum: juni 1988

Participanten

- Provinciale Kruisvereniging
- Kruisverenigingen

Publikaties

geen

Individuele voorlichting aan patiënten met reumatoïde artritis

Contactadres

dhr. R.P. Riemstra
Universiteit Twente, vakgroep Psychologie
Postbus 217, 7500 AE Enschede
Telefoon: 053-893287

Beschrijving van het project

Doelstelling van het project is het ontwikkelen van een model van op de individuele patiënt toegesneden voorlichting door de betrokken hulpverleners, aan de hand van voorlichtingsprotocollen. Er wordt gestreefd naar coördinatie en onderlinge afstemming van de voorlichting, waardoor wordt bijgedragen aan de continuïteit van zorg. Daarbij zal gebruik gemaakt worden van voorlichtingsprotocollen, een zelf-heelgids en een videoband.

Praktische informatie

Doelgroep: reumatoïde artritis-patiënten
Locaties: Twente, Achterhoek
Startdatum: februari 1990

Participanten

- Universiteit Twente vakgroep Psychologie
- Medisch Spectrum Twente afdeling Reumatologie

Publikatie

Riemsma, R., E. Seijdel, E. Taal, et al - Individual education to people with R.A., *Clinical Rheumatology* 9 (1990) 2

Invoeringsproject Praktische thuishulp Amstelland en de Meerlanden

Contactadres

dhr. J. Snelleman
Stichting Ondersteuningscentrum Amstelland en de Meerlanden (SOAM)
Dorpsstraat 34, 1182 JE Amstelveen
Telefoon: 020-433111

Beschrijving van het project

Het betreft een experimenteel invoeringsproject praktische thuishulp ten behoeve van mensen met een handicap en hun huisgenoten. De doelstelling is het mogelijk maken van een op de individuele hulpvragen toegesneden hulpverlening. De middelen zijn projectmatige vernieuwing van de organisatie van de praktische thuishulp door samenwerking van alle op dit terrein werkzame instellingen en instanties, zowel vrijwilligershulp als professionele hulp. Het project heeft twee componenten: enerzijds het creëren van een centraal aanmeld- en coördinatiepunt voor praktische thuishulp en anderzijds het ontwikkelen van een regionaal samenwerkingsverband praktische thuishulp.

Praktische informatie

Doelgroep: gehandicapten en huisgenoten
Locaties: Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Stichting Thuishulp Amstelland
- Gezinsverzorging Haarlemmermeer
- Vrijwilligersorganisaties
- Sociaal Pedagogisch Centrum
- Initiatiefgroep Praktische Thuishulp
- Kruisvereniging
- Stichting De Wissel Uithoorn
- Stichting Ons Tweede Thuis

Publikatie

Russel, C. - *Ontwikkeling praktische thuishulp Amstelland en de Meerlanden; Werkboek eerste fase*, Amstelveen: SOAM, 1990

Multidisciplinaire pijnbestrijding

Contactadres

mw. E. Kooyman
Beatrix Ziekenhuis
Postbus 90, 4200 AB Gorinchem
Telefoon: 01830-44444

Beschrijving van het project

Doelstelling is de pijnbestrijding multidisciplinair aan te pakken. Hieraan werken onder andere een anaesthesist, fysiotherapeuten, neurologen, een oncoloog, psychologen, psychotherapeuten en een orthopedisch chirurg mee. De intake van de poliklinische pijnpatiënten wordt verzorgd door de anaesthesist(e). Deze coördineert ook de behandeling en het overleg tussen de verschillende hulpverleners. Er is een uitgebreid protocol over samenwerking en behandeling opgesteld.

Praktische informatie

Doelgroep: pijnpatiënten
Locatie: Gorinchem en omgeving
Startdatum: december 1990

Participanten

- Ziekenfonds
- Beatrix Ziekenhuis
- Psychiatrisch Ziekenhuis

Publikaties

geen

Onderzoeksproject Psychosociaal dysfunctioneren na een organisch hersenletsel

Contactadres

mw. J. Hochstenbach
RIAGG Noord-Limburg
Postbus 9001, 5900 MB Venlo-Blerick
Telefoon: 077-828254

Beschrijving van het project

De centrale vraag van dit project is of een speciaal interventieprogramma persistentie dan wel verergering van het psychosociaal dysfunctioneren na een organisch hersenletsel (CVA) kan verminderen. De patiënten nemen vrijwillig deel aan dit project nadat zij eerst een gebruikelijke, negen maanden durende, therapie en revalidatie hebben gehad. In de vorm van dagbehandelingen doorlopen zij een experimenteel interventieprogramma in het verpleeghuis. Dit programma bestaat uit de volgende combinatie: acupressuur, autogene training, getrapte hypnose en functie-integratietherapie. Het programma duurt ongeveer vijftien maanden met een frequentie van twee halve dagen per week. Er vindt een geleidelijke afbouw plaats.

Praktische informatie

Doelgroep: CVA-patiënten met psychosociaal dysfunctioneren
Locatie: RIAGG-regio Noord-Limburg
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Stichting Maria Auxiliatrix
- Stichting Ziekenhuizen Venlo/Venray
- RIGG Noord-Limburg

Publikaties

geen

Taborhuis, centrum voor begeleiding van mensen met kanker

Contactadres

dhr. C.J.T. Stevering
Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis
Postbus 9015, 6500 GS Nijmegen
Telefoon: 080-569443

Beschrijving van het project

Het Taborhuis verzorgt één- en meerdaagse programma's voor de psychosociale begeleiding van patiënten met kanker, hun familie en partners. In de begeleiding wordt gebruik gemaakt van een combinatie van werkwijzen: ontspannings- en ademhalingsoefeningen, visualisatie, meditatie, creatieve therapie en counselling. De begeleiding vindt voornamelijk groepsgewijs plaats. Op beperkte schaal is individuele begeleiding mogelijk. Er worden geen geneeskundige activiteiten ontplooid. Gasten dienen zichzelf te kunnen verzorgen. Tevens worden ééndaagse en meerdaagse programma's aangeboden voor hulpverleners. In deze programma's worden de gebruikte methodieken overgedragen. Voor de meerdaagse bijeenkomsten is overnachting mogelijk in het Taborhuis.

Praktische informatie

Doelgroep: kankerpatiënten
Locatie: Nederland
Startdatum: september 1990

Participanten

- Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis
- Integraal Kankercentrum

Publikaties

geen

Coördinatiepunt thuiszorg

Contactadres

dhr. H.A. van de Hoeven
Stichting Gezondheidscentra Zoetermeer
Kaagkade 57, 2725 AA Zoetermeer
Telefoon: 079-424449

Beschrijving van het project

Het Coördinatiepunt Thuiszorg is een deelproject van het koepelproject intensieve thuiszorg/samenwerking ziekenhuis-eerste lijn. Doelstelling is het bevorderen van een efficiënte planning en coördinatie van langdurige en kortdurende intensieve thuiszorg, teneinde de kwaliteit van de zorg in de thuissituatie te verhogen. Hiertoe worden protocollen ontwikkeld en wordt een zorgcoördinator aangesteld.

Praktische informatie

Doelgroepen: terminale patiënten, somatische en psychogeriatrische ouderen, gehandicapten
Locatie: Zoetermeer
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Kruisvereniging
- Federatie Stichting Thuiszorg
- Stichting Gezondheidscentra Zoetermeer
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Ziekenhuis 't Lange Land

Publikaties

geen

Intensieve thuiszorg Zuid-Kennemerland

Contactadres

mw. S.C. Gijzel
ROGK
Spaarne 72, 2011 CL Haarlem
Telefoon: 023-319318

Beschrijving van het project

De algemene doelstelling is te komen tot een gezamenlijk model voor gecoördineerde thuiszorg op maat (huisartsen, kruiswerk, gezinszorg, algemeen maatschappelijk werkenden). De doelstellingen en activiteiten van het project zijn het uitproberen en invoeren van een model voor gecoördineerd verlenen van intensieve thuiszorg. Het model zal geleidelijk aan van toepassing verklaard worden op meer doelgroepen. Voorts worden er protocollen ontwikkeld voor de zorgverlening aan de betreffende patiëntencategorieën. En daarmee wordt gestreefd naar onderlinge afstemming van allerlei ontwikkelingen met betrekking tot integratie van de kerndisciplines.

Praktische informatie

Doelgroepen: terminale patiënten, psychogeriatrische patiënten
Locatie: Zuid-Kennemerland
Startdatum: juli 1990

Participanten

- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Kruisvereniging
- Instellingen voor Gezinsverzorging
- Algemeen Maatschappelijk Werk

Publikaties

geen

Project Intensieve thuisverpleging West-Brabant en Zeeuws-Vlaanderen

Contactadres

dhr. P. Eerhart

Algemeen Ziekenfonds voor West-Brabant en Zeeuws-Vlaanderen

Chasséveld 17, 4811 DH Breda

Telefoon: 076-243422

Beschrijving van het project

De doelstelling van het project is een zo goed mogelijk inzicht te krijgen in de behoefte aan intensieve thuiszorg als alternatief voor een intramuraal verblijf. Gedurende een proefperiode van drie jaar is aan patiënten met een indicatie voor een ziekenhuis of verpleeghuis onder bepaalde voorwaarden thuiszorg gegeven voor een maximum termijn van drie maanden.

Praktische informatie

Doelgroep: terminale patiënten

Locaties: West-Brabant, Zeeuws-Vlaanderen

Startdatum: september 1987

Participanten

- Kruisverenigingen
- Instellingen voor Gezinsverzorging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Vrijwilligersorganisaties
- Huisartsen
- AZWZ (ziekenfonds)

Publikaties

- Knapen, M., J. Mensink en C. Ramakers - *Experimenten thuisverpleging*, Nijmegen: ITS, 1988
- Miltenburg, T. - *Intensieve Thuiszorg*, Nijmegen: ITS, 1990

Project Intensieve thuiszorg Amsterdam

Contactadres

dhr. H. Fransen
Innovatieproject Amsterdam
Damrak 26 -III, 1012 LJ Amsterdam
Telefoon: 020-238445

Beschrijving van het project

De centrale doelstelling is het in de praktijk ontwikkelen en evalueren van vormen van intensieve thuiszorg, die de patiënt een inhoudelijk en financieel aantrekkelijk alternatief bieden voor opname in een ziekenhuis of verpleeghuis. Met als toekomstperspectief intensieve thuiszorg, die 'regulier' geboden en 'regulier' gefinancierd wordt. Vanaf de start is beoogd een veranderingsproces op gang te brengen, dat op een aantal onderdelen op gestructureerde wijze extra aandacht krijgt, bij voorbeeld ontwikkeling en implementatie van protocollen en methodische uitvoering van de intensieve thuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroepen: terminale patiënten (grootste deel kankerpatiënten), psychogeriatrische patiënten, Aids-patiënten, post-operatieve patiënten
Locaties: Amsterdam, Diemen
Startdatum: september 1987

Participanten

- Stichting Amsterdamse Gezinsverzorgingsinstellingen
- Kruisvereniging
- Amsterdamse Huisartsen Vereniging
- Vereniging Ondersteuning Huisartsen
- Innovatieproject Amsterdam
- Gemeente Amsterdam

Publikaties

- Franssen, H. en B. van Raalte - *Plan van aanpak Thuisverplegingsexperiment*, Amsterdam: Innovatieproject, 1987
- Knapen, M., J. Mensink en C. Ramakers - *Experimenten Thuisverpleging. Eerste interimrapportage over de proefperiode van begin september tot eind december 1987*, ITS, 1988
- Janssen, B. - *Een half jaar thuisverzorgingsexperiment in Nieuw West*, STOZA Nieuw West, 1988

Project Intensieve thuiszorg Groningen

Contactadres

mw. B. Abma-Zijlstra
Buro Experiment Thuiszorg (BET)
Postbus 4125, 9701 EC Groningen
Telefoon: 050-686300

Beschrijving van het project

Het project heeft tot doel opname in intramurale instellingen te voorkomen of uit te stellen. Daarnaast wordt beoogd opnamen te bekorten door vervroegd ontslag. Dit doel kan worden bereikt door het inzetten van hulp die aanvullend is op de hulp van de patiënt zelf, zijn omgeving, de reguliere professionele zorg en de vrijwilligerszorg. Een belangrijk uitgangspunt is de goede aansluiting tussen reguliere en aanvullende zorg, die ook door pools van additionele, reguliere eerstelijns-hulpverleners geboden wordt. Het Buro Experiment Thuiszorg dient als aanmeldings- en informatiepunt.

Praktische informatie

Doelgroepen: terminale patiënten, patiënten met een opname-indicatie
Locatie: provincie Groningen
Startdatum: september 1987

Participanten

- Eerstelijnsvoorzieningen
- Tweedelijnsvoorzieningen
- Regionaal Ziekenfonds Groningen

Publikaties

- Knappen, M., J. Mensink en C. Ramakers - *Experimenten Thuisverpleging, eindrapportage proefperiode*, Nijmegen: ITS, 1988
- Miltenburg, T. - *Experimenten Thuisverpleging; intensieve thuiszorg, ervaringen uit de proefregio's*, Nijmegen: ITS, 1990
- Nederlands Studie Centrum - *Documentatiemap studiedag thuiszorg*, Vlaardingen: Nederlands Studie Centrum, 1988

Project Zorgcoördinatie Vlaardingen

Contactadres

mw. J. van Tilborg
Stichting Gezinsverzorging Vlaardingen
Oosthavenkade 43, 3136 KR Vlaardingen
Telefoon: 010-4355955

Beschrijving van het project

Gestreefd wordt naar een efficiënte en goed afgestemde zorg rond een patiënt/cliëntsituatie. Deze zorg moet gericht zijn op de behoefte van de patiënt/cliënt in zijn eigen omgeving. De zorg is altijd aanvullend van aard. Eén van de disciplines in de eerste lijn doet bij de cliënt een intake en maakt hierbij gebruik van een gezamenlijk indicatie/registratie-formulier. Verschillende hulpverleners komen in de eerste week van hulpverlening bij elkaar en stellen een zorgdossier samen. Dit komt bij de patiënt/cliënt te liggen.

Praktische informatie

Doelgroepen: (pre-)terminale patiënten, verpleeghuisgeïndiceerde patiënten
Locatie: Vlaardingen
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Huisartsen
- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging

Publikaties

geen

Regionale ontwikkeling van de (thuis)zorg in Midden-Kennemerland

Contactadres

mw. S.C. Gijzel
ROGK
Spaarne 72, 2011 CL Haarlem
Telefoon: 023-319318

Beschrijving van het project

De doelstelling is de totstandkoming van een regionale regie in de ontwikkeling van de thuiszorg. Hierbij zijn vooralsnog primair betrokken: de ziekenhuizen, de verpleeghuizen, algemeen maatschappelijk werk, kruiswerk, gezinsverzorging en huisartsen. Projecten die gezamenlijk opgezet worden, zijn substitutie-projecten verpleeghuiszorg en een project intensieve thuiszorg.

Praktische informatie

Doelgroepen: terminale patiënten, verpleeghuisgeïndiceerde ouderen
Locatie: Midden-Kennemerland
Startdatum: mei 1990

Participanten

- Vereniging Ondersteuning Huisartsen
- Ziekenhuizen
- Verpleeghuizen
- Gezinsverzorging
- Regionale Kruisverenigingen
- Verzorgingshuizen
- Algemeen Maatschappelijk Werk

Publikaties

geen

Stichting Hulpgroep Thuis Sterven

Contactadres

dhr. H.S. Hendriks
Stichting Hulpgroep Thuis Sterven Land van Cuyk
Pastoor de Vochtplein 3b, 5836 BE Sambeek
Telefoon: 08855-74289

Beschrijving van het project

De Hulpgroep biedt hulp bij het thuis verzorgen, begeleiden en ondersteunen van stervenden en de mensen in hun naaste omgeving. Dit gebeurt door vrijwilligers die overdag of 's nachts voor de zieke zorgen of ondersteuning geven aan partner of familie. Ook zorgen de vrijwilligers eventueel voor verlichting van huishoudelijke taken.

Praktische informatie

Doelgroep: terminale patiënten
Locatie: Cuyk en omgeving
Startdatum: september 1989

Participant

Vrijwilligers

Publikaties

geen

Terminale thuiszorg Heuvelland

Contactadres

mw. J.M. Schmidt
Districtsvereniging Het Groene Kruis Heuvelland
Postbus 1307, 6201 BH Maastricht
Telefoon: 043-251151

Beschrijving van het project

Het doel is om daar waar bestaande verpleeg- en verzorgingsmogelijkheden vanuit de reguliere zorgverleningspakketten niet toereikend zijn, gedurende een beperkte periode aanvullende zorg te verlenen om op die wijze de thuissituatie van patiënten/cliënten te handhaven dan wel mogelijk te maken.

Praktische informatie

Doelgroep: terminale patiënten met opname-indicatie
Locatie: Heuvelland
Startdatum: september 1990

Participanten

- Gezinsverzorging
- Algemeen Maatschappelijk Werk
- Regionale Huisartsen Vereniging
- Kruisvereniging
- Ziekenfondsen

Publikaties

geen

Terminale (thuis)zorg/Nederlandse Hospice Beweging

Contactadres

dhr. P. Leliveld
Nederlandse Hospice Beweging/Hospice Groep Nieuwkoop
Fleurstraat 54-56, 2421 JD Nieuwkoop
Telefoon: 01725-73888

Beschrijving van het project

Het doel is mensen die in een terminale fase zijn aangekomen de mogelijkheid te bieden in hun eigen omgeving te sterven en de mantelzorg te ondersteunen, zodat deze zo lang mogelijk voor de patiënt kan blijven zorgen. Realisering geschiedt door het aanbieden van hulp in de thuissituatie en het oprichten van 'bijna thuis'-huizen. Deze huizen bieden een opvang aan maximaal vijf patiënten. De mantelzorg blijft een belangrijk deel van de zorg behouden, ondersteund door de Hospice Groep die bestaat uit vrijwilligers. Medische zorg wordt geboden door huisartsen en verpleegkundige zorg door wijkverpleging.

Praktische informatie

Doelgroep: terminale patiënten
Locaties: Nieuwkoop, Woubrugge, Haarlem
Startdatum: januari 1988

Participanten

- Huisartsen
- Kruisverenigingen
- Vrijwilligers

Publikatie

Herschleb, G. - Sterfhuis biedt huiselijk alternatief voor thuiszorg,
Maatschappelijke Gezondheidszorg 17 (1989) 3

Terminale thuiszorg / samenwerking eerste en tweede lijn

Contactadres

mw. W.J.M. Domensino
Bosch Medicentrum
Nieuwstraat 34, 5200 ME 's-Hertogenbosch
Telefoon: 073-862453

Beschrijving van het project

Bij dit project voor terminale thuiszorg is een groep van vijf kankerpatiënten in terminale fase van afdeling E5 (oncologie) van het Bosch Medicentrum betrokken. Deze patiënten hebben zelf de wens uitgesproken thuis te willen sterven. De benodigde middelen voor deze thuiszorg, zowel materiële als personele, worden in kaart gebracht en procedures worden opgesteld. Zo is er een nieuw overdrachtsformulier voor de huisarts ontwikkeld en zal de wijkverpleging/gezinszorg bij de overdracht een bezoek brengen aan de verpleging van de afdeling. Er kan dan bij voorbeeld het gebruik van materiaal in de thuissituatie besproken worden. Bij dit project zullen in de naaste toekomst wellicht ook terminale patiënten van de longafdeling betrokken worden. Er zal advies over de opzet van terminale thuiszorg worden uitgebracht aan betrokken directies.

Praktische informatie

Doelgroep: terminale kankerpatiënten
Locatie: 's-Hertogenbosch.
Startdatum: december 1990

Participanten

- Kruisvereniging
- Gezinsverzorging
- Vereniging Ondersteuning Huisartsen
- Ziekenhuis

Publikaties

geen

Diagnostisch centrum Amersfoort

Contactadres

dhr. D. Hoek
Vereniging Ondersteuning Huisartsen
Grote Spui 13a, 3811 GA Amersfoort
Telefoon: 033-751984

Beschrijving van het project

Het doel is het verbeteren van de samenwerking tussen huisarts en specialist in de regio Eemland. Zodoende wordt bereikt dat:

- een betere afstemming van activiteiten plaatsvindt;
- een efficiënter gebruik van middelen wordt gemaakt;
- een verbetering van de kwaliteit van de medische zorg wordt bewerkstelligd.

De werkwijze is als volgt: de werkcommissie, samengesteld uit huisartsen en specialisten, zal een uniforme en afgestemde regeling voor diagnostiek en verwijzing (overdracht) formuleren en vastleggen.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: regio Eemland
Startdatum: januari 1991

Participanten

- Ziekenhuis De Lichtenberg
- Ziekenhuis St. Elisabeth
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Ziektekostenverzekeraars

Publikaties

geen

Eerstelijns-kennissysteem

Contactadres

dhr. dr. E.H. van Elven
KPMG Klijnveld Management Consultants
Postbus 85200, 3508 AE Utrecht
Telefoon: 030-525211

Beschrijving van het project

De huisartsendienst van diagnostisch centrum SSDZ te Delft heeft als beleid het bevorderen van rationeel gebruik van laboratoriumdiagnostiek door huisartsen. Het overmatig aanvragen van laboratoriumdiagnostiek brengt niet alleen veel kosten mee, maar kan ook verwarrende uitslagen geven, die op zich weer reden vormen voor nog meer onderzoek en onnodig verwijzen. Er wordt een kennissysteem (ELBOS) ontwikkeld waarmee in voorkomende gevallen op basis van de vraagstelling, de juiste diagnostiek wordt gegenereerd. Het systeem dient de werkwijze voor het aanvragen van diagnostiek te vereenvoudigen en de kwaliteit van de inhoudelijke aanvraag te verbeteren. Nadeel van deze werkwijze is dat de personal computer tijdens het consult aan dient te staan, hetgeen slechts weinig huisartsen (wensen te) praktizeren.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: Nederland
Startdatum: april 91

Participanten

- Diagnostisch Centrum (SSDZ)
- Huisartsen Vereniging

Publikaties

geen

Consultatief fysiotherapeutisch onderzoek

Contactadres

mw. H.W.A. Wams
Stichting Wetenschap en Scholing Fysiotherapie (SWSF)
Postbus 1161, 3800 BD Amersfoort
Telefoon: 033-622980

Beschrijving van het project

Het project heeft tot doel vast te stellen of de invoering van de mogelijkheid tot consultatief fysiotherapeutisch onderzoek in de eerstelijnszorg voldoende positieve effecten sorteert om over te gaan tot het treffen van maatregelen om dit onderzoek structureel ingang te doen vinden.

Praktische informatie

Locatie: nog onbekend
Startdatum: juli 1990

Participanten

- Fysiotherapeuten
- Huisartsen
- Stichting Wetenschap en Stichting Fysiotherapie
- Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie
- NIVEL

Publikaties

geen

Gastroscopie op verzoek van de huisarts

Contactadres

drs. M.E. Numans
Rijksuniversiteit Utrecht vakgroep Huisartsgeneeskunde
Bijlhouwerstraat 6, 3511 ZC Utrecht
Telefoon: 030-331123

Beschrijving van het project

Het doel is het optimaliseren van toepassing van gastroscopie als diagnostische faciliteit door de huisarts. Hiertoe worden de uitslagen en beleidsconsequenties van gastroscopieën op verzoek van de huisarts geanalyseerd aan de hand van kenmerken, klachten, symptomen en voorgeschiedenis van de onderzochte patiëntenpopulatie. Tevens vindt er evaluatie plaats van de effecten van invoering van 'gastroscopie op verzoek van de huisarts' op andere beleidsmogelijkheden bij patiënten met bovenbuiksklachten (medicatie, radiodiagnostiek, verwijzen) in de onderzochte patiëntenpopulatie.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: provincie Utrecht
Startdatum: oktober 1986

Participanten

- Rijksuniversiteit Utrecht vakgroep Huisartsgeneeskunde
- Rijksuniversiteit Utrecht vakgroep Gastro-enterologie
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging te Utrecht
- Landelijke Huisartsen Vereniging district XII

Publikaties

- Numans, M.E. en R.A. de Melker - Gastroscopie op verzoek van de huisarts, *Huisarts en Wetenschap* 33 (1990) 5
- Keijzer, M. de en M.J. Nijboer - Gastroscopie op verzoek van de huisarts in een klein algemeen ziekenhuis, *Medisch Contact* 45 (1990) 12

Geriatrisch consultatiepunt Utrecht

Contactadres

dhr. N.F. de Pijper
Geriatrisch Consultatiepunt voor Huisartsen
Academisch Ziekenhuis Utrecht
Postbus 85500, 3508 CA Utrecht
Telefoon: 030-507263

Beschrijving van het project

Het Geriatrisch Consultatiepunt voor Huisartsen heeft als doel de verbetering van de huisartsgeneeskundige hulpverlening aan geriatrische patiënten. De stichting tracht haar doel te bereiken door het inrichten van een geriatrisch consultatiepunt, waarbij een huisarts-coördinator is aangesteld die, gebruik makend van de voorzieningen van een ziekenhuis en een beperkt aantal specialismen, op een zo min mogelijk patiënt-belastende wijze als consultatie-mogelijkheid voor huisartsen functioneert.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: Utrecht en omgeving
Startdatum: november 1989

Participanten

- Academisch Ziekenhuis Utrecht
- Basisgezondheidsdienst
- RIAGG
- Verpleeghuizen
- Ziekenhuizen
- Verzorgingshuizen
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging
- Regionale Huisartsen Vereniging
- Ouderenbonden

Publikaties

- Braak, E., L. de Lange en E. Cleton-van de Dikkenberg - Een geriatrisch consultatiepunt voor huisartsen, *Medisch Contact* 44 (1989) 21
- Pijper, N.F. de - Consultatiepunt Geriatrie, *Praktijk Management voor de huisarts* 6 (1990) 4
- GG en GD Utrecht - *Geriatrisch consultatiepunt voor huisartsen*, Utrecht: GG en GD, 1988

Oncologisch consultatieproject

Contactadres

dhr. C. van Velzen
STOEL (Stichting Ondersteuning Eerste Lijn)
Zomerhofstraat 71, 3032 CK Rotterdam
Telefoon: 010-4665533

Beschrijving van het project

Doel van het project is de verbetering van de samenwerking tussen huisarts en specialist bij kankerpatiënten door middel van kleinschalige consultatiegroepen, ontwikkeling en implementatie van protocollen (in eerste instantie gericht op het vergroten van de rol van de huisarts bij de na-controle/zorg) en onderzoek.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: Rotterdam
Startdatum: januari 1986

Participanten

- Integraal Kankercentrum
- Academisch Ziekenhuis Dijkzigt afdeling Oncologie
- Gezondheidscentrum Mathenesserlaan 309
- Huisartsengroepen
- Stichting O&O
- STOEL

Publikaties

- Reijnders, F.L. en K.H. Njoo - Samenwerking tussen huisartsen en specialisten bij mensen die lijden aan kanker, Deel 3, *Medisch Contact* (1989) 33/34
- Rijk, C. de - Samenwerking tussen huisartsen en specialisten bij mensen die lijden aan kanker, Deel 4, *Medisch Contact* (1989) 35

Polikliniek-project psychiatrie

Contactadres

mw. W.M.N.J. Buis
APZ Reinier van Arkel/Groot Ziekengasthuis
Postbus 90107, 5200 MA 's-Hertogenbosch
Telefoon: 073-125191

Beschrijving van het project

De polikliniek moet psychiatrische diagnostiek en advies bieden op verzoek van de huisarts alsmede het effect daarvan evalueren op de niveaus van de huisarts, de patiënt en de polikliniek.

Belangrijkste doelstellingen zijn:

- het bevorderen van een tijdige diagnostiek en behandeling in de eerste lijn;
- het bevorderen van diagnostiek en behandeling als alternatief voor overname van de behandeling;
- de verbetering van de afstemming tussen polikliniek en huisarts;
- het waarborgen van een integrale diagnostiek in de ambulante GGZ.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: 's-Hertogenbosch
Startdatum: november 1987

Participanten

- APZ Reinier van Arkel
- Groot Ziekengasthuis

Publikatie

Buis, W.M.N.J. - *Psychiatrische diagnostiek en advies ten dienste van de huisarts. Verslag van een polikliniek-project te 's-Hertogenbosch*. Proefschrift, Amsterdam: Thesis Publishers, 1990

Verpleeghuis Advies Dienst

Contactadres

dhr. P.F.J. Oostelbos
Verpleeghuis De Beukenhof
Nw. Loosdrechtsedijk 24, 1231 KX Loosdrecht
Telefoon: 02158-26504

Beschrijving van het project

De Verpleeghuis Advies Dienst biedt verpleeghuisdeskundigheid aan verzorgingshuizen. Het verpleeghuis verricht in deze huizen ook het medisch adviseursschap. Een mobiel team, bestaande uit een psycholoog, fysio- en ergotherapeuten, verpleegkundigen, ziekenverzorgenden, een logopedist en een verpleeghuisarts, begeleidt de hulpverleners van het verzorgingshuis. Deze begeleiding kan betrekking hebben op individuele patiënten of op patiëntengroepen. Ook de huisarts kan een beroep doen op de adviesdienst. Deze exploitatie van verpleeghuisdeskundigheid zal ook worden gericht op de gezinszorg.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: Hilversum, Loosdrecht, 's Gravenland
Startdatum: november 1990

Participant

Verzorgingshuizen (4)

Publikaties

geen

Verpleegkundig consulentenschap ten bate van de Aids-patiëntenzorg

Contactadres

mw. J. Berendsen
Academisch Medisch Centrum Verpleegkundig Consulentenschap
AIDS-patiëntenzorg
Meibergdreef 9, 1105 AZ Amsterdam
Telefoon: 020-5669111

Beschrijving van het project

Het verpleegkundig consulentenschap heeft een coördinerende taak in de zorg voor poliklinische sero-positieve en Aids-patiënten. Deze functie ondersteunt onderzoek en behandeling van de patiënt door coördinatie tussen de verschillende disciplines. Ook wordt de patiënt in de thuiszorg ondersteund en worden contacten met hulpverleners van de eerste lijn gelegd. Het verpleegkundig consulentenschap zorgt ook voor voorlichting over de zorg en begeleiding van deze patiënten o.a. met een dia-serie waarin epidemiologie, psycho-sociale aspecten en algemeen hygiënisch handelen besproken worden. Tevens is er een onderwijspakket voor verzorgers en hulpverleners van deze groep patiënten. Er worden of zijn in het hele land verpleegkundig consulentenschappen ten bate van Aids-patiënten opgericht. Het Academisch Medisch Centrum heeft hierbij een referentiefunctie.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: Amsterdam en omgeving
Startdatum: november 1990

Participanten

Publikaties

geen

Experiment fysiotherapie Noord-Limburg

Contactadres

dhr. J.F.A. van Noorden
Stichting Regiokantoor VGZ Venlo/Ziekenfonds Noord-Limburg
Drie Decembersingel 50, 5921 AC Venlo-Blerick
Telefoon: 077-879240

Beschrijving van het project

Doel van het experiment is om door middel van budgettering de beroepsinhoudelijke vrijheid van de participerende fysiotherapeuten te vergroten en op die manier te komen tot een betere kwaliteits- en efficiencyhouding in de praktijkvoering, intercollegiale toetsingen en kostenbeheersing.

Praktische informatie

Doelgroep: fysiotherapeuten
Locatie: Noord-Limburg
Startdatum: januari 1990

Participanten

- Vereniging Vrijgevestigde Fysiotherapeuten
- Centraal Begeleidingsorgaan Intercollegiale Toetsing VGZ/ZNL

Publikaties

geen

Clïent en kwaliteit

Contactadres

mw. drs. A.L.M. Kalkman
Stichting Thuishulp Rotterdam
Hang 4, 3011 GG Rotterdam
Telefoon: 010-4247475

Beschrijving van het project

De doelstellingen zijn:

- het verder ontwikkelen en stimuleren van het besef van verantwoordelijkheid voor te leveren kwaliteit bij alle medewerkers;
- het concreet maken van kwaliteit door middel van meetpunten en normen;
- het toetsen van geleverde prestaties aan de normen hiervoor.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Rotterdam-Centrum Noord/West
Startdatum: februari 1989

Participanten

- Stichting Samenwerkende Rotterdamse Kruisverenigingen
- Vereniging Gehandicapten Organisatie Rotterdam
- COSBO-Rotterdam
- Consumentenbond
- Ziekenfonds Rotterdam
- Landelijke Vereniging voor Thuiszorg
- Stichting Rotterdamse Dienstencentra
- Plaatselijke Huisartsen Vereniging

Publikatie

Duijn, J. - Klïent en Kwaliteit: Kwaliteitszorg door de gezinsverzorging, *Kwaliteit in de Eerstelijnszorg* 1 (1989) 2

Kostenbesparing door kwaliteitsbevordering

Contactadres

dhr. L.J. Stokx
NIVEL
Postbus 1568, 3500 BN Utrecht
Telefoon: 030-319946

Beschrijving van het project

Het doel is om door middel van een programma van deskundigheidsbevordering voor huisartsen, substitutie van zorg, kostenbesparing en kwaliteitsbevordering te bereiken. Dit programma bestaat uit een systematische integratie van nascholing, toetsing en feedback van productiecijfers.

Praktische informatie

Doelgroep: huisartsen
Locaties: Emmen, Assen
Startdatum: mei 1989

Participanten

- Huisartsen
- Stichting O&O
- NIVEL

Publikaties

geen

Project Kleine chirurgie

Contactadres

dhr. drs. J. Daams
LIASS, onderdeel van de AZM/CZF-groep
Wilhelminastraat 39, 6131 KM Sittard
Telefoon: 04490-95618

Beschrijving van het project

Dit is een project van een ziekenfonds met als primair doel het substitueren van tweedelijnszorg door eerstelijnszorg. Het Ziekenfonds streeft naar goede relaties met huisartsen, huisartsen met bredere vakbekwaamheid en huisarts-opleiders, die beter geschoolde artsen afleveren. Het Ziekenfonds tracht dit te bereiken door het beschikbaar stellen van materiaal, scholing van de deelnemende artsen, alsmede door het registreren en evalueren van de verrichte ingrepen.

Praktische informatie

Doelgroep: huisartsen
Locaties: Bochtoltz, Brunssum, Heerlen, Hulsberg, Kerkrade,
Landgraaf, Voerendaal
Startdatum: maart 1989

Participanten

- Regionale Huisartsen Verenigingen
- LIASS Ziektekostenverzekeringen

Publikaties

geen

Standaardverpleegplannen in Noord-Limburg

Contactadres

mw. M. McCardle-Keurentjes
Districtsvereniging Het Groene Kruis Noord-Limburg
Jan van Venlostraat 1, 5915 AK Venlo
Telefoon: 077-511143

Beschrijving van het project

Het project behelst kwaliteitsverbetering en verduidelijking van de verpleging en verzorging in de wijk door het ontwikkelen en operationaliseren van standaardverpleegplannen in Noord-Limburg via een ontwikkelingsgerichte methode binnen een termijn van vijf jaar. Degenen die aan de basis de standaardverpleegplannen moeten gaan gebruiken, leren deze zelf te ontwikkelen. Er zijn minimaal twee standaardverpleegplannen per basiseenheid ontwikkeld. Een standaardverpleegplan laat zien welke zorg de wijkverpleegkundigen voor ogen staat bij een bepaalde groep patiënten. Vermeld staan de problemen, oorzaken, anamnese-vragen, doelen, termijnen, acties en dergelijke.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: Noord-Limburg
Startdatum: april 1986

Participanten

- Kruisverenigingen
- Werkgroep Deskundigheidsbevordering Huisartsen
- Provinciale Kruisvereniging
- Ziekenhuizen
- Patiëntenverenigingen

Publikaties

- Keurentjes, M. - Standaardverpleegplan: Gevaar en Perspectief, *Maatschappelijke Gezondheidszorg* 14 (1986) 11

- Eliëns, A. - Project Standaardverpleegplannen, *Tijdschrift voor Ziekenver-
zorging* 100 (1990) 2

Verrichtingenproject

Contactadres

mw. J.M. van Heijningen
Instituut van Huisartsgeneeskunde, Rijksuniversiteit Leiden
Postbus 2088, 2301 CB Leiden
Telefoon: 071-276528

Beschrijving van het project

Onderzocht wordt of het invoeren van een extra honorering voor bepaalde diagnostische en therapeutische verrichtingen uitgevoerd door de huisarts tot een verandering leidt van taakuitvoering en taakopvatting van de huisarts. Alle huisartsen behorend tot het werkgebied van het Regionaal Ziekenfonds kunnen gedurende anderhalf jaar deelnemen aan het experiment. Geregistreerd worden de declaraties van de uitgevoerde verrichtingen en, op ziekenfondsadministratie-niveau, verwijscijfers. Een ander ziekenfonds dient als controle-ziekenfonds. Alle deelnemende huisartsen krijgen richtlijnen ter bevordering van de kwaliteit van de uitvoering en een nascholingsaanbod.

Praktische informatie

Doelgroep: huisartsen
Locaties: Leiden, Alphen aan de Rijn en omgeving
Startdatum: maart 1988

Participanten

- Huisartsen
- Ziekenfonds Zorg en Zekerheid
- Regionaal Ziekenfonds Gouda/Woerden

Publikaties

- Mulder, J.D. - Meer ter hand nemen, *Tijdschrift SDO* 2 (1988) 8
- Heijningen, J.M. van en Moelic - Verrichtingenproject, *Tijdschrift Sociale Gezondheidszorg* 89 (1989) 11

Introductie van medische apparatuur in de thuiszorg

Contactadres

dhr. dr. ir. W.T. van Beekum
TNO/MTD
Postbus 188, 2300 AD Leiden
Telefoon: 071-181818

Beschrijving van het project

De doelstelling is:

- het maken van een onderbouwde selectie van apparatuur, die als eerste voor systematische introductie in de praktijk in aanmerking dient te komen;
- het opstellen van onderzoeksprocedures en de opzet van protocollen ter voorbereiding van de vervolgprojecten.

De eerste fase van het project bestaat uit vier delen:

- marktverkenning;
- formulering van keuzecriteria, analyse, selectie en onderbouwing van voorstellen voor vervolgprojecten;
- opstellen van een stramien voor protocollen;
- opstellen van de te volgen procedure in de vervolgprojecten.

Praktische informatie

Doelgroep: per vervolgproject verschillend
Locatie: niet van toepassing
Startdatum: augustus 1990

Participanten

- TD-TNO
- Rijksuniversiteit Leiden afdeling Huisartsgeneeskunde
- ITS
- IPSO-FACTO
- Kruisverenigingen
- Ziekenhuizen
- Specialisten

Publikaties
geen

Thuiszorgtechnologie 2000

Contactadres

dhr. H. Verhoeven
Provinciale Groninger Vereniging Het Groene Kruis
Postbus 4050, 9701 EB Groningen
Telefoon: 050-686200

Beschrijving van het project

Dit project beoogt ten aanzien van thuiszorgtechnologie een betere infrastructuur en deskundigheid. Het biedt een vast informatiepunt inzake mogelijkheden van en ontwikkelingen rondom de thuiszorgtechnologie. Het project kent drie groepen van activiteiten:

- ontwikkeling en aanpassing van apparaten voor gebruik 'thuis';
- ontwikkeling van een toegesneden infrastructuur;
- ontwikkeling en ter beschikking stellen van deskundigheid.

Er functioneren negen deelprojecten: integrale thuiszorgprogramma's, cystic fibrosis-patiënten met intraveneuze antibiotica, chemotherapie thuis, enterale voeding, vloeibare zuurstof, bewaking en diagnose op afstand, vormgeving en thuiszorg, wonen op maat en pijnbestrijding thuis.

Praktische informatie

Doelgroep: algemeen
Locatie: Noord-Nederland
Startdatum: augustus 1989

Participanten

- Provinciale Kruisvereniging
- Huisartsen

Publikaties

geen

VISIT: Verpleegkundig informatiesysteem individuele thuiszorg

Contactadres

mw. E.Chr. Dun
Kruiswerk Drenthe
Postbus 527, 9400 AM Assen
Telefoon: 05920-56777

Beschrijving van het project

De doelstelling is de mogelijkheden van een systeem te onderzoeken voor zorgcommunicatie met gebruikmaking van een 'hand held'-computer in de wijkzorg. De activiteiten zijn informatie-analyse, proces/data-model, definitiebepaling, interactie-analyse, detail-ontwerp, experiment (pilot) en evaluatie.

Praktische informatie

Doelgroep: wijkverpleegkundigen
Locatie: Drenthe
Startdatum: juli 1990

Participant

Provinciale Kruisvereniging

Publikaties

geen

Huisartsen en stoppen met roken

Contactadres

dhr. M.E. Pieterse
Universiteit Twente, vakgroep Psychologie
Postbus 217, 7500 AE Enschede
Telefoon: 053-893328

Beschrijving van het project

Een kortdurend interventieprogramma wordt ontwikkeld, waarmee patiënten via huisartspraktijken worden gemotiveerd tot en geholpen bij stoppen met roken. Het programma, bestaande uit een bijscholingscursus voor huisartsen en assistenten, een protocol, diverse hulpmiddelen en een zelfhulp-gids, wordt opgezet op basis van een randvoorwaarden-analyse en een haalbaarheidsstudie. De effectiviteit wordt geëvalueerd in een groot-schalig veldexperiment.

Praktische informatie

Doelgroep:
Locatie: Twente
Startdatum: januari 1989

Participanten

- Universiteit Twente vakgroep Psychologie
- Integraal Kankercentrum Stedendriehoek Twente

Publikaties

- Kooi, L., A.G. Boekema en E.R. Seydel - Huisartsen en stoppen met roken, *Medisch Contact* (1989) 43
- Mudde, A.N., V.E. Dubois, F.M. Gerards, et al. - Stoppen met roken: een patiëntgerichte benadering, *Medisch Contact* (1989) 44
- Pieterse, M.E., E.R. Seydel, L. Kooi, et al - Stoppen met roken via de huisartsenpraktijk, *Tijdschrift voor Gezondheidsontwikkeling* (1990)

Samenwerkingsexperimenten van huisartsen en alternatieve therapeuten

Contactadres

dhr. drs. G.J. Visser
NIVEL
Postbus 1568, 3500 BN Utrecht
Telefoon: 030-319946

Beschrijving van het project

Het doel is om door middel van het oprichten van experimentele samenwerkingsverbanden van huisartsen en alternatieve therapeuten na te gaan of, en zo ja in hoeverre, een integratie van reguliere en alternatieve geneeswijzen in de praktijk gerealiseerd kan worden. Het doel wordt bereikt door het effect na te gaan van het invoeren van een stelsel voor verwijs- en rapportageformulieren.

Praktische informatie

Doelgroepen: huisartsen, alternatieve therapeuten
Locaties: Friesland, Groningen
Startdatum: september 1990

Participanten

- Huisartsen
- Alternatieve therapeuten
- NIVEL

Publikaties

geen

Lijst van afkortingen

CAD	Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs
APZ	Algemeen psychiatrisch ziekenhuis
PZ	Psychiatrisch ziekenhuis
RIBW	Regionale instelling beschermende woonvormen
RIGG	Regionale instelling voor geestelijke gezondheidszorg
RIAGG	Regionale instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg
RINO	Regionale instelling voor nascholing en opleiding in de geestelijke gezondheidszorg
PAAZ	Psychiatrische afdeling algemeen ziekenhuis
SPV	Sociaal-psychiatrisch verpleegkundige

